

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015

ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Základní spojení a kontakty:

Název zpracovatele:	Česká inspekce životního prostředí
Adresa ředitelství:	Na Břehu 267/1a, 190 00 Praha 9
Telefonní spojení:	222 860 111 (ústředna ředitelství)
Fax:	283 892 662
Internet:	www.cizp.cz
E-mail:	public_rdt@cizp.cz
Zelená linka:	800 011 011
Úřední hodiny:	pondělí a středa 8.00–17.00, ostatní pracovní dny 8.00–14.00 na objednání
Název zřizovatele:	Ministerstvo životního prostředí

ÚVODNÍ SLOVO

Rok 2015 přinesl pro Českou inspekci životního prostředí (ČIŽP) jednu novou a neopakovatelnou výzvu. Tou byla plná transformace této organizační složky státu do působnosti zákona o státní službě, při nutném zachování kvality i kvantity kontrolní činnosti ve všech složkách a kompetencích inspekce.

Lze říci, že výše uvedená výzva byla naplněna a že inspekce má za sebou úspěšný rok. Pro toto hodnocení vycházím zejména z hlavní mise ČIŽP – tou je efektivní úřad, dohlížející nestranně nad dodržováním zákonnosti v oblasti životního prostředí. A též z hlavního cíle naší činnosti, kterým je zlepšování stavu životního prostředí. Dalšími atributy inspekční činnosti jsou předvídatelnost, transparentnost a spravedlnost ve smyslu skutkovém i plošném.

Podrobné a komentované výsledky konkrétních aktivit inspekce nalezne čtenář na následujících stránkách. Celkově je třeba zdůraznit, že v roce 2015 došlo ke zvýšení intenzity i kvality inspekční činnosti, což potvrzuje i srovnání příslušných vybraných indikátorů. Celkem proběhlo téměř 15 700 kontrol, což je o 1 100 kontrol více než v roce 2014. Nejvíce jich bylo uskutečněno ve složce „ovzduší“, 4 300 kontrol, což představuje nárůst o 350 kontrol oproti roku 2014. Vysoká intenzita kontrol probíhala i ve složce „odpady“, 3 600 kontrol, což je o 550 více než v roce 2014. Signifikantně se zvýšil i počet kontrol ve složce „voda“ (3 200 kontrol, o 200 více než v předchozím roce). Naopak nižší počet kontrol proběhl ve složce „les“ (o 90). Počet kontrol ve složkách „příroda“ a „integrovaná prevence“ zůstal prakticky na úrovni předchozího období.

Celkem byly uděleny pokuty v právní moci ve výši 136 milionů korun, podstatné je i desetiprocentní zvýšení počtu pravomocně uložených opatření k nápravě (celkem 345)

a pravomocně uložených návrhů k zastavení nebo omezení činnosti (celkem 44). V roce 2015 vykonávalo kontrolní činnost 385 inspektorů, což je o 12 méně než v roce 2014. Průměrný počet kontrol na jednoho inspektora byl 41, oproti 36 v roce 2014. V průběhu roku jsme obdrželi celkem 2 700 podnětů, což je o 80 více než v roce předchozím. Evidováno a šetřeno bylo 260 havárií, což je o 50 více než v roce 2014. Podáno bylo celkem 17 trestních oznámení. Poplatková agenda probíhala zhruba na stejné úrovni a se stejnými parametry jako v předcházejícím roce.

Závěrem bych rád poděkoval všem zaměstnancům České inspekce životního prostředí za jejich profesionální výkony, entuziasmus a výbornou spolupráci při provádění nutných změn, které v roce 2015 musely proběhnout.

Erik Geuss
Ředitel ČIŽP

OBSAH

Úvodní slovo 3

Obsah 4

1 Charakteristika činnosti 6

1.1 Obecné údaje 6

1.2 Organizační struktura 6

1.3 Intenzita inspekční činnosti 7

2 Rozhodování ve správním řízení 9

2.1 Pokuty 9

2.2 Ostatní rozhodnutí 9

2.3 Činnost mimo správní řízení 9

3 Spolupráce s veřejností 11

3.1 Podněty a stížnosti 11

3.2 Poskytování informací 13

4 Účast ČIŽP na řešení havárií 17

4.1 Centrální evidence havárií na vodách v roce 2015 17

4.2 Významné případy havárií 17

5 Činnost ČIŽP za rok 2015 podle složek 21

5.1 Ochrana ovzduší 21

5.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií 27

5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky 39

5.4 Ochrana přírody a CITES 53

5.5 Ochrana lesa 65

6 Integrované agendy 76

6.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend 76

6.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend – dozor (kontroly) 76

6.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend 80

6.4 Významné případy z kontrolní činnosti 82

6.5 Závěr 84

7 Mezinárodní spolupráce 86

8 Lidské zdroje 88

8.1 Personalistika 88

8.2 Vzdělávání 89

9 Ekonomika 90

9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu
o nárocích nespotřebovaných výdajů 91

9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů, FKSP 92

9.3 Celkové zhodnocení příjmů 93

10 Přehled činnosti oblastních inspektorátů 95

11 Účetní závěrka k 31. 12. 2015 97

Kontakty 110

Zkratky a vysvětlivky 112

1 | CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI

1.1 Obecné údaje

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) byla zřízena v roce 1991 zákonem o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa. Ostatní složky se k ní připojily následně v průběhu let 1991–1992. Je samostatnou organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR.

Svoji činnost vykonává v pěti oblastech:

- ochrana ovzduší,
- ochrana vod,
- odpadové hospodářství,
- ochrana přírody (včetně mezinárodní úmluvy CITES),
- ochrana lesa.

Současně je uplatňován integrovaný přístup k ochraně životního prostředí jak na základě zákona o integrované prevenci (IPPC), o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), tak i celkovým způsobem inspekční práce.

PŘEHLED ČINNOSTI ČIŽP

- Dozírá na dodržování právních předpisů na ochranu životního prostředí,
- provádí inspekce - kontroly,
- ukládá opatření k nápravě zjištěných nedostatků a sankční opatření za nedodržování zákonů týkajících se životního prostředí,
- kontroluje obchod a nakládání s ohroženými druhy živočichů, rostlin a výrobků z nich (nelegálně získané jedince a předměty odebrává),
- omezuje, případně zastavuje provozy, pokud vážně ohrožují životní prostředí,
- stanovuje poplatky za vypouštění odpadních vod a odběr podzemních vod,

- podílí se na řešení starých ekologických zátěží a na řešení havárií v oblasti životního prostředí,
- spolupracuje s inspekčními orgány zemí Evropské unie a sítí inspekčních orgánů EU (tzv. IMPEL),
- vypracovává stanoviska pro jiné orgány státní správy,
- řeší podněty občanů i právnických osob,
- poskytuje informace na základě žádostí ve smyslu platných zákonů,
- informuje veřejnost i sdělovací prostředky a orgány státní správy o údajích o životním prostředí, které získává při inspekční činnosti.

1.2 Organizační struktura

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. K 31. 12. 2015 zaměstnávala 538 osob, z toho 385 tvořili inspektoři.

Oblastní inspektoráty:

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava, pobočky Zlín a Karlovy Vary.

Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

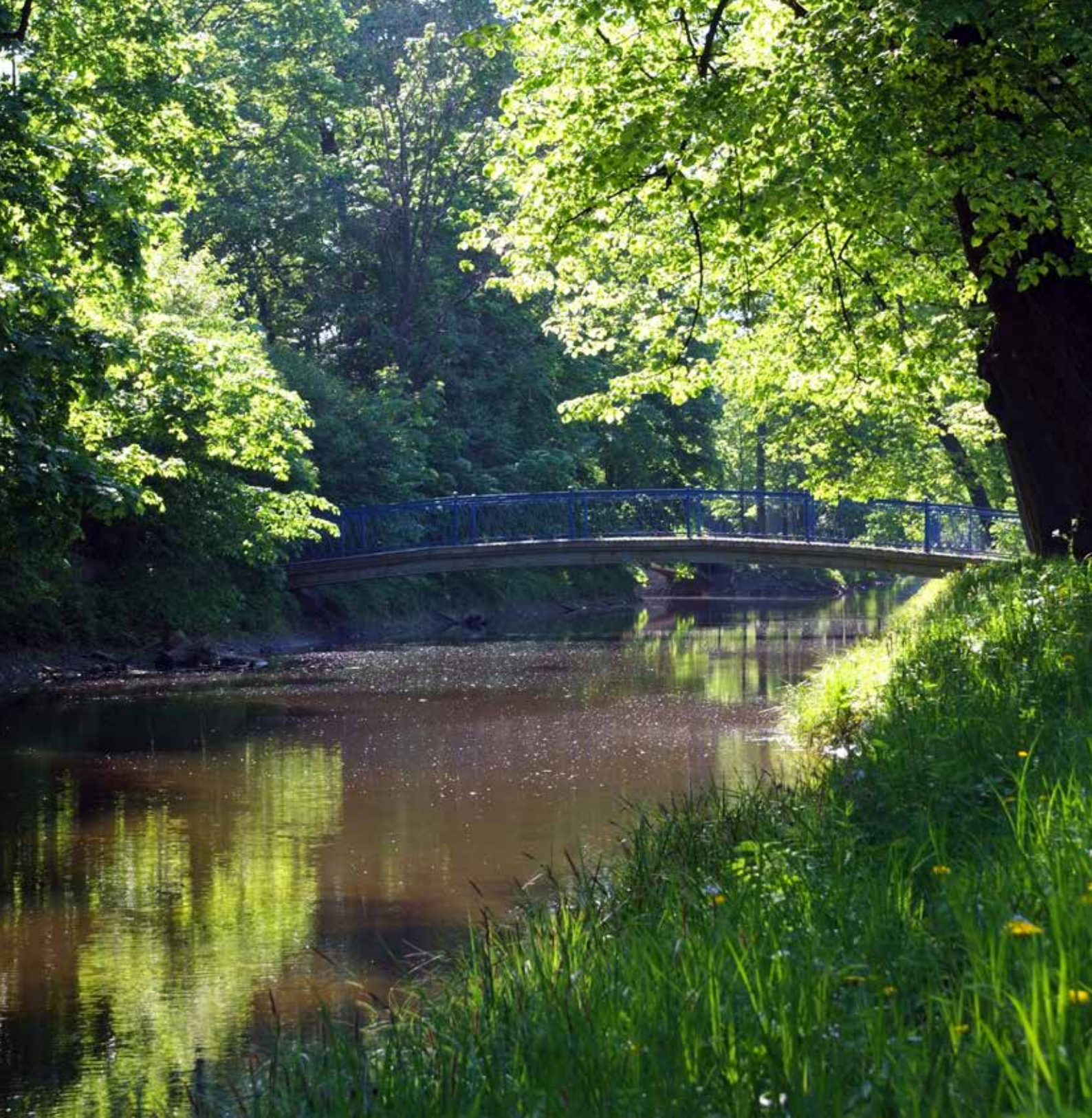
Kompetence ČIŽP		Složka životního prostředí				
		Ovzduší	Voda	Odpady	Příroda	Les
Dozor	Kontroly, revize, prověrky, šetření apod.	•	•	•	•	•
Sankce	Pokuty právnických osobám	•	•	•	•	•
	Pokuty fyzickým osobám	•	•	•	•	•
	Omezení nebo zastavení činnosti, provozu	•	•		•	•
Opatření	Opatření k nápravě zjištěných nedostatků	•	•	•	•	•
	Řešení starých ekologických zátěží		•			
	Evidence havárií a spolupráce při jejich řešení	•	•	•		
	Zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin				•	
Poplatky	Odebrání nedovoleně držených jedinců, odebrání výrobků	•			•	
	Poplatky (vypouštění odpadních vod, poplatky za odběr podzemních vod)		•			
Stanoviska	Stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	•	•	•	•	•
Podněty	Řešení podnětů	•	•	•	•	•

Vedoucí služebního úřadu s výkonem služby v České inspekci životního prostředí je jmenován státním tajemníkem.

Jednoho inspektora tedy připadlo v průměru 41 kontrol. ČIŽP v roce 2015 vydala celkem 9 784 stanovisek a vyjádření, z toho bylo 1 162 stanovisek a vyjádření k procesu EIA.

1.3 Intenzita inspekční činnosti

V roce 2015 provedla ČIŽP celkem 15 677 kontrol a vydala 10 337 pravomocných rozhodnutí (do uvedeného počtu je zahrnuto 2 087 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 940 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod). V porovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu celkového počtu kontrol i vydaných pravomocných rozhodnutí, a to o 1 043 kontrol a 38 pravomocných rozhodnutí. Celkový počet inspektorů ČIŽP v roce 2015 byl 385. Na

2 | ROZHODOVÁNÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ

2.1 Pokuty

Inspekce uložila v roce 2015 celkem 2 941 pokut (2 808 pokut nabylo v roce 2015 právní moci). Celková výše uložených pokut v právní moci dosáhla výše 135 719 214 korun. Průměrná výše pokut činila 48 333 korun.

2.2 Ostatní rozhodnutí

V roce 2015 bylo vydáno 44 pravomocných rozhodnutí o zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části, 107 pravomocných rozhodnutí o odebrání či zabavení živých nebo neživých exemplářů, 345 pravomocných rozhodnutí o opatření k nápravě, 6 pravomocných rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů, 2 087 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 940 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod.

2.3 Činnost mimo správní řízení

ČIŽP vydala v roce 2015 celkem 1 162 stanovisek a vyjádření EIA a 8 622 ostatních stanovisek a vyjádření. ČIŽP spolupracuje s MŽP ČR a organizacemi resortu, dále s Generálním ředitelstvím cel v oblasti CITES, GMO a přeshraničního pohybu odpadů, s Policií ČR, s Hasičským záchranným sborem, s Českou obchodní inspekcí, Inspekcí bezpečnosti práce, hygienickou službou, s krajskými a místními orgány a institucemi, soudními orgány atd.

3 | SPOLUPRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

3.1 Podněty a stížnosti

Česká inspekce životního prostředí vyřizuje podněty upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí a stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, a to v právním rámci

- zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, ve znění pozdějších předpisů,
- speciálních zákonů na ochranu jednotlivých složek životního prostředí.

ČIŽP a občanská veřejnost

Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Občanská veřejnost upozorňuje mnohdy na porušení zákona, které by jinak zůstalo skryto. Podněty a petice jsou východiskem pro další postup ČIŽP – pokud byly šetřením ČIŽP shledány důvody k za-

hájení řízení z moci úřední, pak je zahájeno správní řízení sankční povahy nebo řízení o opatření k nápravě. Některé podněty a petice jsou postoupeny jiným věcně příslušným orgánům veřejné správy k prošetření.

Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci. Dalším důležitým prvkem řešení podnětů, stížností a petic je zvyšování právního vědomí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí.

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI ČIŽP v roce 2015

Počet podnětů přijatých jednotlivými oblastními inspektoráty ČIŽP v roce 2015 je zobrazen v tabulce níže. Uvedený počet podnětů prošel evidencí ČIŽP (byl přijat podatelnu ČIŽP). Ne všechny podněty byly ale dořešeny v roce 2015. Některé podněty byly postoupeny jiným orgánům veřejné správy.

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI v roce 2015

Oblastní inspektorát složky ŽP	Praha	České Budějovice	Plzeň	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Havlíčkův Brod	Brno	Olomouc	Ostrava	Liberec	Ředitelství	Celkem
Ochrana ovzduší	87	35	18	35	42	35	71	34	56	39	9	461
Ochrana vod	94	55	31	52	39	36	54	6	36	23	0	426
Odpad. hospodářství	103	65	49	60	49	21	93	38	87	32	0	597
Ochrana přírody	285	83	66	94	82	99	113	58	88	58	0	1026
Ochrana lesa	37	19	5	13	14	2	13	6	27	20	0	156
Integrované agendy	5	0	0	0	1	24	2	38	0	10	0	80
Celkem	611	257	169	254	227	217	346	180	294	182	9	2746

Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI ČIŽP v roce 2015

Stížnosti jsou řešeny ve své většině v právním rámci ust. § 175 odstavce 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Věcně se jedná o stížnosti proti postupu správního orgánu, který nevyhověl představám podatele v jeho předchozím podání (podnětu). Minimum stížností jsou podání napadající „nevhodné chování úředních osob“.

Ředitelství ČIŽP vykonává v oblasti řešení podnětů a stížností metodickou a kontrolní činnost. Podněty, které jsou přijaty přímo podatelnou ředitelství, jsou doručeny příslušnému oblastnímu inspektorátu nebo odbornému pracovišti ředitelství se závazným pokynem o způsobu řešení věci (pokud nejsou z důvodu věcné nepříslušnosti ČIŽP k prošetření věci postoupeny jinému věcně a místně příslušnému správnímu orgánu).

Zelená linka

S účinnosti od 1. 9. 2008 je na ČIŽP realizovaná tzv. zelená linka (800 011 011). Jedná se o přímé a bezplatné spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je prioritně využívána k přijímání podnětů a stížností od občanů a současně jsou jejím prostřednictvím občané informováni o zákonných kompetencích ČIŽP. Linka je v provozu každý den od 8.00 do 16.00 hodin. V průměru jsou zaznamenány obdobně jako v minulých letech dva dotazy (podněty) denně.

Závěr

Agenda podnětů, stížností a petic je nezbytnou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách inspektorátů ČIŽP. Tato činnost je takto zakotvena i ve Statutu ČIŽP a v Organizačním řádu ČIŽP. Metodickým řídicím pracovištěm pro tuto agendu je oddělení vnitřní kontroly ředitelství ČIŽP.

▼ Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI ČIŽP v roce 2015

Praha	31
České Budějovice	5
Plzeň	13
Ústí nad Labem	2
Hradec Králové	2
Havlíčkův Brod	9
Brno	0
Olomouc	0
Ostrava	5
Liberec	3
Celkem	70

Složky ŽP	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ochrana ovzduší	391	300	313	361	366	461
Ochrana vod	481	420	412	412	390	426
Odpadové hospodářství	526	490	502	532	599	597
Ochrana přírody	1140	951	867	891	1020	1026
Ochrana lesa	136	137	117	155	167	156
Integrované agendy	141	125	81	69	78	80

▲ Vývoj počtu podnětů v letech 2010–2015 podle jednotlivých složek ochrany životního prostředí

Vývoj počtu podnětů v letech 2010–2015 podle jednotlivých oblastních inspektorátů

Oblastní inspektorát	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Praha	653	534	503	521	572	611
České Budějovice	240	223	184	211	240	257
Plzeň	261	157	138	196	214	169
Ústí nad Labem	257	297	305	230	247	254
Hradec Králové	266	163	188	204	196	227
Havlíčkův Brod	188	161	158	189	213	217
Brno	284	257	262	264	306	346
Olomouc	144	174	177	158	178	180
Ostrava	237	291	291	262	290	294
Liberec	179	167	161	190	161	182

3.2 Poskytování informací

V roce 2015 vyřizovala Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) celkem 332 žádostí o informace, z toho 59 ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a 273 ve smyslu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ve smyslu § 18 tohoto zákona zveřejňuje ČIŽP výroční zprávu za rok 2015 o své činnosti v poskytování informací:

Nejvíce žádostí o informace směřovalo na oddělení ochrany lesa (19 žádostí). Oddělení ochrany vod vyřídilo 6 žádostí, oddělení ochrany přírody 5 žádostí, oddělení ochrany ovzduší 5 žádostí a oddělení odpadového hospodářství 3 žádosti. Celkem 18 žádostí bylo vyřizováno

mimo oblast ochrany životního prostředí (zejména z oblasti provozně ekonomické). Dvě žádosti byly odloženy podle ust. § 14 odst. 5 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. a u jedné žádosti bylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti v souladu s ust. § 15 odst. 1 tohoto zákona.

Poskytování informací podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

Dle tohoto zákona bylo v roce 2015 podáno 276 žádostí, z toho v 6 případech byla žádost odmítnuta z důvodu neukončeného správního řízení (ve 2 případech částečně). Nejvíce žádostí směřovalo na oddělení ochrany přírody (73 žádostí). Oddělení ochrany ovzduší vyřídilo 63 žádostí, oddělení odpadového hospodářství 56 žádostí, oddělení ochrany vod 34 žádostí, oddělení ochrany lesa 24 žádostí a oddělení integrovaných agend 7 žádostí. Celkem 16 žádostí obsahovalo dotazy obecného charakteru.

Diskusní fórum

Česká inspekce životního prostředí provozuje na svých webových stránkách diskusní fórum, prostřednictvím kterého se občané ptají na různé otázky z oblasti životního prostředí. Tyto žádosti nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů. Za rok 2015 obdržela Česká inspekce životního prostředí celkem 33 dotazů a připomínek. Nejčastější dotazy byly z oblasti odpadového hospodářství a ochrany vod a týkaly se převážně nelegálních skládek odpadů, způsobů likvidace odpadních vod a nakládání se závadnými látkami (statkovými hnojivy).

Kromě informací, které ČIŽP poskytuje podle výše uvedených zákonů, dává veřejnosti informace z vlastního podnětu v podobě tiskových a výročních zpráv, brožur, letáků apod.

Podávání informací přispívá k vytvoření silnější zpětné vazby ČIŽP s veřejností. Hlavním cílem je udržovat kontakty se sdělovacími prostředky i odbornou a laickou veřejností, informovat o výsledcích kontrolní činnosti ČIŽP a také v rámci možností zajišťovat odpovědi na dotazy týkající se kontrolních a dozorových pravomocí ČIŽP.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Požadované údaje podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet
Počet podaných žádostí o informace	59
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	1
Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
Opis podstatných částí každého rozsudku ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	0
Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	0
Počet stížností podaných podle ust. § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	9 - důvodem pro podání stížností byl nesouhlas s vyřízením žádostí o informace. Celkem 7 stížností bylo postoupeno MŽP OVSS I. MŽP OVSS I postup ČIŽP OI Praha u 6 potvrdilo, jedno řízení převzalo a informace poskytlo. Na základě jedné stížnosti inspekce informace dodatečně zpřístupnila. Jedna stížnost nebyla podána v zákonem stanovené lhůtě, inspekce informovala stěžovatele, že se touto stížností nebude zabývat.
Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	0

Vývoj počtu žádostí o informace od roku 2009 do roku 2015

Zájem veřejnosti v oblasti poskytování informací dle příslušných zákonů v průběhu jednotlivých let roste (výjimkou byl rok 2013). V roce 2015 bylo oproti předcházejícímu roku přijato o 17 žádostí dle zákona č. 106/1999 Sb. méně, zatímco žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb. bylo přijato o 87 více.

Vývoj počtu žádostí o informace v letech 2009–2015

Rok	Celkový počet žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
2015	332	59	273
2014	262	76	186
2013	209	55	154
2012	229	63	166
2011	233	44	189
2010	181	36	145
2009	217	62	155

4 | ÚČAST ČIŽP NA ŘEŠENÍ HAVÁRIÍ

4.1 Centrální evidence havárií na vodách v roce 2015

Česká inspekce životního prostředí vede dle zákona o vodách centrální evidenci havárií od roku 2002.

V roce 2015 bylo do této evidence zapsáno 221 havárií, které ve své skutkové podstatě naplnily definici havárie dle ust. § 40 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách. ČIŽP byly v průběhu roku 2015 oznámeny další havárie, které byly ČIŽP šetřeny, ale pro svůj zcela nepatrný rozsah bez dopadu na jakost vod nebyly začleněny do centrální evidence havárií.

Mezi nejčastější havárie se řadí ty, které byly způsobeny v důsledku dopravních nehod. V roce 2015 jich bylo evidováno 56, což představuje 25 % z celkového počtu případů. Úhyn ryb byl v tomto roce průvodním jevem ve 42 případech, což představuje 19 % z celkového počtu havárií. Ke znečištění podzemních vod došlo v 9 případech. Původce havárie byl znám ve 138 případech. Hasičský záchranný sbor zasahoval ve 124 případech, které evidovala ČIŽP. V 94 případech ČIŽP havárii šetřila nebo se jejího šetření zúčastnila.

Ve všech ukazatelích došlo k mírnému nárůstu vzhledem k vyššímu celkovému počtu evidovaných havárií.

4.2 Významné případy havárií

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., Litvínov

Ve druhém čtvrtletí roku 2014 byla provedena neplánovaná prověrka ve společnosti ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. a v roce 2015 byl pak případ došetřen. Hlavním důvodem kontroly byla skutečnost, že v oblasti výrobní technologie VISBREAKING (WSB) došlo k masivní kontaminaci podzemních vod ropnými uhlovodíky. Případ byl inspekci kvalifikován jako havárie ve smyslu ust. § 40 vodního

zákona. V roce 2015 byly hydrogeologickým průzkumem potvrzeny původní předpoklady o důvodech havárie, tj. že příčinou výskytu fáze NEL o mocnosti několika desítek cm na hladině podzemních vod v několika vrtech je poškozená kanalizace odpadních vod shora uvedené výrobní technologie. V první polovině roku 2015 byla dokončena výměna celého potrubí a některých navazujících objektů a odstraněna tak příčina závadného stavu. Stávající sanační práce v okolí WSB jsou tak až do odvolání hrazeny z prostředků původce (původně řešeno jako SEZ). ČIŽP uložila původci znečištění pokutu ve výši 500 000 Kč. Rozhodnutí nabylo právní moci 16. 7. 2015.

AQUA SERVIS, a.s., Rychnov nad Kněžnou

Havarijní znečištění povrchových vod toku Dědina, ke kterému došlo ve dnech 31. 8.–1. 9. 2015, kdy byly z provozu ČOV Dobruška bez čištění vypouštěny přes dešťové odlehčení veškeré akumulované odpadní vody přímo do vodního toku. Tím došlo ke znečištění povrchových vod s následným úhynem vodních živočichů. Jednalo se převážně o úhyn drobných ryb včetně několika jedinců zvláště chráněného druhu mihule potoční. Důvodem přímého vypouštění nečištěných odpadních vod do vod povrchových byly provozní závady na ČOV. Provozovatel ČOV v průběhu šetření této havarijní události s ČIŽP spolupracoval a předkládal jí požadované dokumenty a informace, přičemž svoje pochybení nikterak nezastíral. Následně po havárii provedl několik opatření napomáhajících odstranění následků havárie a opatření, která napomohou k předcházení obdobným situacím. Přímým vypouštěním odpadních vod do vod povrchových došlo ze strany provozovatele ČOV Dobruška jednak k porušení ustanovení zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a současně ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje uvedeného zvláště chráněného živočicha mihule potoční dle zákona č. 114/1992 Sb. Za předmětný havarijní stav

byla společnosti AQUA SERVIS, a.s., Rychnov nad Kněžnou příkazem uložena pokuta ve výši 240 000 Kč. Pokuta nabyla právní moci 30. 10. 2015.

PARAMO, a.s., Pardubice

K havarijnímu úniku závadných látek do horninového prostředí došlo dne 22. 7. 2015, kdy při stáčení kyseliny chlorovodíkové do skladovací nádrže umístěné v areálu společnosti PARAMO, a.s. na provozu „Energetika“ došlo vlivem poruchy na stáčecím zařízení železniční cisterny k úniku 29,55 t přečerpávaného média mimo skladovací nádrž. Převážná část čerpané kyseliny byla zachycena v záchytné jímce stáčecího stanoviště, část v neutralizační jímce provozu Energetika a retenční nádrži ČOV. Do podloží v okolí stáčecího místa tak uniklo cca 900 litrů 31% kyseliny chlorovodíkové.

Havarijní událost v areálu společnosti PARAMO, a.s., Pardubice byla ČIŽP ohlášena dne 22. 7. 2015. Na základě výsledků šetření byla společnost PARAMO, a.s., Pardubice uložena pokuta ve výši 240 000 Kč za porušení

Špatně zabezpečené skladování hnojůvky

Úhyn ryb způsobený únikem silážních šťáv a hnojůvky

povinností při zacházení se závadnými látkami. Pokuta nabyla právní moci 30. 11. 2015.

AGRODRUŽSTVO MORKOVICE, družstvo

Dne 9. 7. 2015 došlo ve středisku živočišné výroby v Nítkovicích k úniku hnojůvky a silážních šťáv. Únik cca deseti metrů krychlových směsi hnojůvky a silážních šťáv způsobil havarijní znečištění povrchových vod místní vodoteče a následně Litenčického potoka v délce cca 4 km včetně Nemochovického rybníka o rozloze 1,7 ha, kde byl zjištěn úhyn ryb. Příčinou havarijního úniku bylo prasklé plastové potrubí k odvádění hnojůvky z hnojiště do jímky a jeho ucpání hnojem. Hnojůvka proto po vydatné přehánce

odtékala do dešťové kanalizace zaústěné do zatrubněného toku Nítkovického potoka, protékajícího areálem střediska. Závadné látky se dostaly až do vzdálenosti čtyř kilometrů od zdroje a způsobily ve vodních tocích silné organické znečištění. Následkem tohoto úniku došlo níže po toku v Nemochovickém rybníku k úhynu ryb v množství 372 ks (568 kg candát, bílá ryba). Únik závadných

látek byl zjištěn dne 9. 7. 2015 ve večerních hodinách. Původce havárie začal ihned po zjištění havárie s pracemi na zabránění dalšího úniku – odstranění porušeného neprůchodného potrubí a zprůchodnění odtokového kanálku. Původci havárie byla uložena pokuta ve výši 300 000 Kč. Pokuta nabyla právní moci 26. 8. 2015.

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2015

Skupina látek	Počet havárií	%
Ropné látky	108	48,9
Odpadní vody	34	15,4
Chemické látky mimo těžkých kovů	19	8,6
Odpady z živočišné výroby	13	5,9
Kaly a nerozpuštěné látky	1	0,4
Potravinářské produkty	3	1,4
Kyslíkový deficit	3	1,4
Ostatní látky	10	4,5
Nezjištěna	30	13,5
Celkem	221	100

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2015

Příčina havárie	Počet havárií	%
Lidský faktor	75	33,9
Technická příčina	64	29
Příroda	12	5,4
Nezjištěna	70	31,7
Celkem	221	100

5 | ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2015 PODLE SLOŽEK

5.1 Ochrana ovzduší

5.1.1 Kontrolní činnost v roce 2015

Kontrolní činnost v roce 2015 byla inspektory složky ochrany ovzduší prováděna v plném rozsahu působnosti ve vlastní ochraně ovzduší i v ochraně ozonové vrstvy a klimatického systému Země. Kontrolováno bylo jak plnění povinností stanovených přímo účinnými obecně závaznými národními právními předpisy, tak i předpisy EU, dále pak plnění povinností uvedených v povolení k provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Provedeno bylo celkem 4 252 kontrol, z toho 40 % plánovaných a 60 % neplánovaných. Rok 2015 byl rokem, ve kterém doznívala účinnost přechodného ustanovení zákona o ochraně ovzduší, podle kterého provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, jejichž původní povolení k provozu neodpovídalo požadavkům zákona o ochraně ovzduší, měli povinnost požádat o nové povolení s aktuálními podmínkami ochrany ovzduší. Aktualizaci povolení k provozu, ve které mělo dojít k souladu mezi požadavky nové právní úpravy a stanovenými podmínkami provozu, inspekce považovala za důležitý nástroj prevence před znečišťováním ovzduší. I z tohoto důvodu byla vysoká pozornost věnována právě plnění povinnosti provozovatelů stávajících stacionárních zdrojů o nová povolení požádat.

Počty a rozložení kontrol provedených v roce 2015 na jednotlivé oblasti působnosti odpovídaly závažnosti provozovaných činností a jejich vlivu na životní prostředí. Nejvíce byly kontrolovány provozovny se stacionárními zdroji znečišťování ovzduší (3 599 kontrol) a s tím související výkon činnosti osob s autorizací k měření emisí (252 kontrol), v menší míře pak kontroly dodržování podmínek ochrany klimatického systému Země

(294 kontrol) a ozonové vrstvy (65 kontrol). V souvislosti s kontrolami dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny bylo kontrolováno 16 osob vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí ČR a v 1 případě byla kontrolována činnost atestačního subjektu.

Výsledkem provedených kontrol bylo zahájení 589 správních řízení za porušení povinností v ochraně ovzduší vedených podle zákona o ochraně ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země. V roce 2015 nabylo právní moci celkem 557 rozhodnutí o uložení pokut, 509 pokut zahájených v roce 2015 a 48 pokut zahájených v roce předcházejícím, v celkové výši 16 928 000 Kč. V uvedených pravomocných sankčních rozhodnutích bylo projednáno celkem 701 deliktů. Podle zákona o integrované prevenci bylo samostatně inspektory ochrany ovzduší za porušení podmínek integrovaných povolení provozovatelům zdrojů znečišťování ovzduší vydáno 5 rozhodnutí o pokutách v celkové výši 1 100 000 Kč, ve kterých bylo projednáno 7 správních deliktů.

Kromě samostatných kontrol dodržování povinností provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší se inspektoři této složky účastnili i 312 kontrol zařízení s integrovaným povolením, při kterých bylo kontrolováno dodržení veškerých podmínek ochrany životního prostředí. Za porušení podmínek ochrany ovzduší byly v 17 případech vydány pokuty v celkové výši 1 125 000 Kč.

Celková výše pokut uložených inspektory ochrany ovzduší za porušení podmínek ochrany ovzduší jak podle zákona o ochraně ovzduší, tak podle zákona o integrované prevenci, dosáhla výše 18 095 000 Kč, za porušení podmínek při zacházení s regulovanými látkami a fluo-

Přehled o činnosti složky ochrany ovzduší ČIŽP za rok 2015

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Počet kontrol			Zákon č. 76/2002 Sb.			Stanoviska, vyjádření a poskytnuté informace				Pokuty						Opatření							
		Celkem	Plánované kontroly	Neplánované kontroly	Účast na kontrolách dle zákona č. 76/2002 Sb.	Spolupráce na správním řízení o pokutách	Částka pokut za problematiku ochrany ovzduší, které nabyla právní moci ve sled. období	Informace podle zákona č. 106/1999 Sb.	Informace podle zákona č. 123/1998 Sb.	Krajské úřady	Ostatní	Správní řízení				V celkové částce (Kč)		Správní řízení		Měření emisí a analýzy				Mezilaboratorní porovnání zkoušek	Počet řešených podnětů a petic
												Všechna rozhodnutí vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhod. o pokutě v právní moci vydaná ve sled.období				Rozhod. o pokutě v právní moci z předchozích období	Přestupky						
Pha	9	346	139	207	49	1	0	0	3	985	129	18	11	9	2	0	425 000	0	0	0	0	0	97		
ČB	6	265	50	215	49	6	315 000	2	8	139	90	70	70	61	9	0	2 538 000	0	1	0	0	0	35		
Pl	6	424	202	222	17	3	320 000	0	7	275	76	40	39	37	2	0	1 020 000	1	0	0	0	0	18		
UL	10	387	134	253	51	1	25 000	1	1	404	40	66	66	65	1	0	1 275 000	0	0	0	0	0	35		
HK	8	566	326	240	38	0	0	7	9	29	30	81	79	74	5	0	1 641 000	1	0	0	0	0	43		
HB	5	246	66	180	25	0	0	1	5	193	147	43	42	39	3	0	996 000	0	1	0	0	0	39		
Br	10	767	367	400	12	2	230 000	0	3	718	366	75	71	59	12	0	4 090 000	2	0	0	0	0	80		
Ol	6	453	144	309	33	1	60 000	0	2	102	26	54	53	43	10	0	1 911 000	2	0	0	0	0	34		
Ov	9	419	216	203	16	0	0	3	5	327	721	107	96	94	2	0	2 482 000	0	2	1	0	0	47		
Li	5	191	77	114	22	3	175 000	0	4	119	4	25	20	18	2	0	362 000	0	1	1	0	0	33		
rdt	9	188	0	188	0	0	0	0	1	1	11	10	10	10	0	0	188 000	0	0	0	21	2	9		
celkem	83	4252	1721	2531	312	17	1 125 000	14	48	3292	1640	589	557	509	48	0	16 928 000	6	5	2	21	2	470		

rovanými skleníkovými plyny 954 000 Kč a za porušení podmínek provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého 104 000 Kč.

5.1.2 Přehled plnění složkových úkolů

Pro **oblast ochrany ovzduší** byly na rok 2015 stanoveny celkem 4 okruhy složkových úkolů, a to kontrola provozování zdrojů na základě povolení orgánu ochrany ovzduší a v souladu s těmito povoleními, dodržování stanovené úrovně znečišťování (emisních limitů, emisních stropů), zjišťování úrovně znečišťování ovzduší, evidenční a označovací povinnosti.

Při kontrolách bylo v 342 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou vyjmenovány v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, nepožádali ve stanovené lhůtě o **vydání nových povolení, nebo provozovali tyto zdroje bez povolení**. Za prokázané delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 9 473 500 Kč.

V 5 případech inspekce přikročila k zastavení provozu zdrojů – zdroje provozované společnostmi KOMAXO BIOENERGO s.r.o. (zpracování dřevní štěpky před spalováním), KRIJK Invest s.r.o., přejmenováno na CONSCRIPT Trade s.r.o. (průmyslové zpracování dřeva a kotel na dřevní odpad), UPIA International s.r.o. („čisticí zařízení“ – termická degradace polymerů), FEREX ŽSO spol. s r.o. (slévárna šedé litiny) a ANCHOR Group s.r.o. (zpracování polymerů – granulace odpadních plastů). Tyto zdroje byly provozovány bez povolení orgánu ochrany ovzduší, jejich provozem docházelo k neúnosnému znečišťování ovzduší a byly předmětem opakovaných podnětů.

Podmínky uvedené v povoleních, především **technické podmínky provozu**, – nebyly kontrolovanými provozovateli dodrženy ve 41 případech a za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 1 709 000 Kč. V 6 případech bylo zjištěno spalování nepovolených paliv ve stacionár-

ních spalovacích zdrojích a v jednom případě spalování odpadu v otevřeném ohništi. Za tyto delikty byly uloženy pokuty ve výši 115 000 Kč. Nepovolenými palivy, spalovanými v rozporu s požadavky výrobců spalovacích zařízení a podmínek povolení, byly odpadní oleje.

Součástí povolení k provozu jsou též **podmínky provozu zdrojů při překročení prahové hodnoty znečišťující látky v ovzduší** („smogové situace“). V roce 2015 byly smogové situace vyhlášeny pro aglomeraci Ostrava-Karviná-Frydek-Místek bez Trinecka (3 x PM10, 2 x O3), Královéhradecký kraj (1 x PM10, 1 x O3) a Ústecký kraj (1 x PM10, 1 x SO2, 2 x O3). V žádné z uvedených smogových epizod nedošlo k překročení regulační prahové hodnoty, a proto regulace žádného ze zdrojů zařazených do regulačního plánu nařízena nebyla.

Ve 32 případech byly za **překročení emisních limitů znečišťujících látek** a v 1 případě za překročení emisního stropu uloženy pokuty v celkové výši 1 450 000 Kč. Překročení koncentračních emisních limitů bylo prokazováno výsledky měření emisí provedených autorizovanými osobami. Fugitivní emise organických látek byly stanoveny diferenčně ze spotřeby těkavých organických látek a emise těchto látek odváděných ze zdrojů definovanými výdychy. Nejvíce početnou skupinou s překročením emisního limitu byl oxid uhelnatý (12 případů), dále pak těkavé organické látky (5 případů – 2 x koncentrační limit, 3 x limit fugitivních emisí), oxidy dusíku (2 případy), a tuhé znečišťující látky (9 případů) a vždy po jednom případě u chlorovodíku, fluorovodíku, těžkých kovů a methanu. Podle druhu provozů se jednalo o spalovací procesy, povrchové úpravy, metalurgii, skládku odpadu, krematorium a obalovnu živiných směsí. V 1 případě došlo k překročení emisního stropu tuhých znečišťujících látek.

Kontrolováno bylo **dodržování povinnosti zjišťovat a vyhodnocovat úroveň znečišťování ovzduší** přímým měřením prostřednictvím autorizovaných osob jednorázový-

mi měřeními nebo kontinuálním měřením zajišťovaným provozovatelem. Povinností provozovatelů zdrojů bylo předávat ve stanovené lhůtě inspekci protokoly s výsledky měření. V 59 případech bylo zjištěno porušení povinnosti provést jednorázové měření emisí. Za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 1 368 500 Kč. V 54 případech nebyla provozovateli zdrojů dodržena povinnost předat inspekci protokol s výsledky měření, za což byly uloženy pokuty v celkové výši 402 000 Kč.

Nedodržení povinnosti **vedení provozní evidence nebo předávání souhrnné provozní evidence** a hlášení do IRZ bylo prokázáno provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší ve 106 případech. Za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 1 192 000 Kč. Z uvedeného počtu nedodržení evidenčních a oznamovacích povinností byly 2 případy neohlášení úniků plyných látek do ovzduší do IRZ.

Nástroji **ochrany klimatického systému Země** – prevence úniku skleníkových plynů, plynů absorbujících záření v infračervené oblasti, které se vyskytují v atmosféře – je kontrola dodržování podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny a dodržování podmínek stanovených pro zařízení zařazená do systému obchodování s povolenkami na oxid uhličitý.

Výsledkem provedených 244 kontrol provozovatelů zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů bylo prokázání 26 správních deliktů, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 403 000 Kč. Delikty spočívaly v nezajištění kontrol těsnosti zařízení (16 deliktů), v porušení evidenční povinnosti (6 deliktů), v zanedbání povinnosti při provozu kontinuální detekce úniků chladiv (2 delikty) a neoznačování výrobků (2 delikty). V roce 2015 bylo provedeno celkem 50 kontrol stacionárních zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (oxidu uhličitého). Kontrolování provozovatelé těchto zařízení se dopustili celkem

7 deliktů, převážně chyb při vykazování emisí oxidu uhličitého, předávání ověřených údajů Ministerstvu životního prostředí ČR a neoznámení změn provozovaných zařízení, za které jim byly uloženy pokuty v celkové výši 104 000 Kč.

Ochrana ozonové vrstvy (stratosférického ozonu) před účinkem látek, které ji poškozují („regulovaných látek“) představuje prevenci úniku regulovaných látek ze zařízení, které tyto látky, zejména jako chladiva, obsahují. Vzhledem k tomu, že regulované látky jako chladiva jsou postupně nahrazovány látkami s nižší hodnotou potenciálu poškozování ozonové vrstvy („ODP“) a počty provozovaných zařízení s jejich obsahem klesají, bylo v této oblasti provedeno relativně méně kontrol než v případě zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů. Výsledkem 65 kontrol bylo 21 případů se zjištěním porušení některé z povinností, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 271 000 Kč. Nejvýše zastoupeným deliktem bylo nezajištění kontroly těsnosti zařízení (10 případů, pokuty 185 000 Kč), dále pak dovoz regulovaných látek (halonů) bez licence Evropské komise (5 případů, pokuty 43 000 Kč), zanedbání evidenční povinnosti (4 případy, pokuty 35 000 Kč) a nepředání hlášení (2 případy, pokuty 8 000 Kč).

Kontrolovány byly též osoby vykonávající **činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí ČR**, zejména kontroly těsnosti, servis a údržba zařízení s obsahem chladiv na bázi regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů i výkon činnosti osob, které se podílejí na školení a ověřování teoretických znalostí i praktických dovedností servisních techniků. V 1 případě bylo zjištěno, že držitelkou certifikátu společností HOKOV spol. s r.o. nebyly při znovuzískávání regulovaných látek v procesu zpracování vyřazených chladicích zařízení dodržovány závazné postupy a za tuto činnost byla uložena pokuta ve výši 250 000 Kč. Dále při kontrole dodržování postupů atestačních a hodnotících subjektů pro vybrané činnosti v oblastech protipožární a klimatizační techniky

byla v 1 případě tato činnost vykonávána bez platného certifikátu vydaného Ministerstvem životního prostředí ČR. Za tento delikt byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč.

5.1.3 Přehled plnění specifických úkolů

V roce 2015 byl v oblasti ochrany ovzduší stanoven jediný specifický úkol – kontrola zjišťování úrovně znečišťování ovzduší jednorázovými měřeními („jednorázovými měřeními emisí“). Ke zjišťování úrovně znečišťování jednorázovými měřeními je zákonem o ochraně ovzduší vyžadována autorizace, kterou vydává Ministerstvo životního prostředí ČR.

Česká inspekce životního prostředí se v roce 2015 na zajištění požadované úrovně měření emisí podílela ve třech rovinách. První z nich byla účast pracovníka České inspekce životního prostředí v komisi při prověřování znalostí uchazečů o vydání autorizace, druhou pak ověřování měřicí techniky uchazečů („mezilaboratorní porovnání zkoušek“) a třetí vlastní kontrola autorizovaných osob při provádění měření emisí na stacionárních zdrojích znečišťování včetně kontroly protokolů. První dvě činnosti byly zajišťovány inspektory oddělení ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí, třetí inspektory oblastních inspektorátů ve spolupráci s inspektory oddělení ochrany ovzduší ředitelství.

Vlastní průběh měření emisí autorizovanými osobami byl kontrolován ve 252 případech u 72 autorizovaných osob. Pouze v jednom případě bylo provádění měření shledáno chybným a měření bylo podle pokynu inspektora opakováno. Opakované měření již nevykazovalo žádné vady.

Výsledky provedených měření emisí byly kontrolovány podle protokolů, které jsou provozovatelé zdrojů povinni inspekci ve stanovené lhůtě předkládat. Na zjištěné vady protokolů, které se vyskytly ojediněle, byli jejich autoři upozorněni, a pokud to bylo nezbytné, byla vypracována oprava protokolu.

Při prováděných kontrolách bylo nečíslo zjištěno, že při provádění měření emisí není z důvodu uspořádání zdroje, respektive z vedení odpadních plynů ze zdroje do ovzduší, možné dodržet normou stanovené podmínky pro odběr vzorku (nedostatečný odstup odběrových míst v rovném úseku potrubí od překážek, kterými jsou klapky, ventily nebo ohyby). Tyto poměry se vyskytují zejména u zdrojů budovaných před účinností příslušných norem.

5.1.4 Významné případy

Zpracování organických materiálů a výroba bioplynu („bioplynové stanice“), u kterých bylo zjištěno nedodržení podmínek, které měly vliv na emise pachových látek **ODAS ODPADY s.r.o.**, provoz bioplynové stanice s omezením emisí pachových látek v rozporu s provozním řádem. Pokuta 80 000 Kč.

WEKUS spol. s r.o., zpracování surovin nad rozsah uvedený v provozním řádu. Pokuta 130 000 Kč.

Zanedbání povinnosti omezovat emise znečišťujících látek podle provozního řádu:

International Automotive Components Group s.r.o., výroba panelů střech automobilů – provoz zařízení během opravy filtru. Pokuta 220 000 Kč.

KOVO Kasejovice MONT s.r.o., povrchová úprava – lakovna – provozování zdroje bez omezování emisí. Pokuta 100 000 Kč.

Ostatní případy:

KOMAXO BIOENERGO s.r.o., provozování zdroje – zpracování dřevní štěpky – bez povolení a i přes zákaz provozu. Pokuta 250 000 Kč.

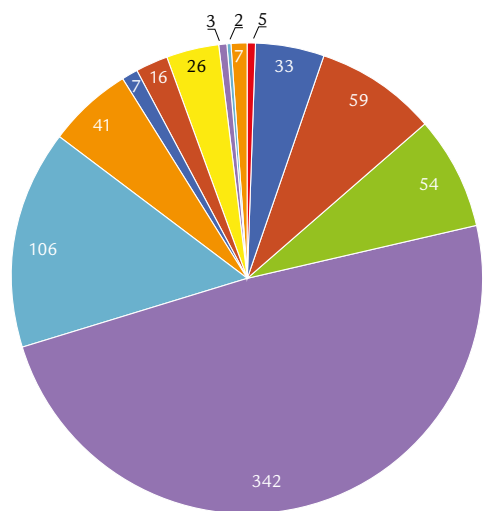
HOKOV spol. s r.o., porušení povinnosti znovuzískávat regulované látky při zpracování vyřazených chladicích zařízení. Pokuta 250 000 Kč.

ELRON CZ s.r.o., příprava rekultivačních kompostů – provoz zdroje bez povolení, obtěžující zápach. Pokuta 100 000 Kč.

Havárie zařízení ve společnosti UNIPETROL RPA s.r.o. v Záluží u Mostu doprovázená požárem zařízení („ethylenová jednotka“)

V první polovině měsíce srpna došlo k havárii několika pyrolýzních pecí, které jsou součástí tzv. „ethylenové jednotky“ v provozu společnosti UNIPETROL RPA s.r.o., a k následnému požáru doprovázenému intenzivním vývinem tmavého kouře. Příčiny havárie, které řeší vyšetřovací komise provozovatele, Policie ČR i složky záchranného systému, dosud nebyly České inspekci životního prostředí sděleny.

Počty projednaných deliktů v roce 2015 podle druhů

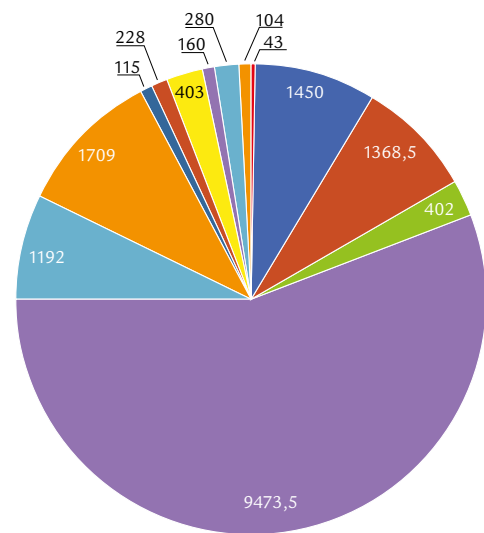
- EL, ES (33)
- neměřené emise (59)
- regulované látky (16)
- F-plyny (26)
- nepředložení protokolu (54)
- nebezpečné stavy (3)
- certifikované osoby (2)
- obchodování s povolenkami (7)
- dovoz RL bez licence (5)
- nepovolená paliva (7)
- provoz bez povolení (342)
- ne PE, SPE (106)
- podmínky povolení (41)

5.1.5 Závěry kontrolní činnosti

Provedenými kontrolami pokryla Česká inspekce životního prostředí celý rozsah své působnosti v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, stanovený jak v přímo účinných národních obecně závazných právních předpisech i předpisech EU, tak v povoleních příslušných orgánů státní správy.

Problematickou oblastí bylo znečišťování ovzduší těmi látkami, které jsou běžnými smysly přímo postižitelné,

Pokuty uložené v roce 2015 podle deliktů

- EL, ES (1450)
- neměřené emise (1368,5)
- regulované látky (228)
- F-plyny (403)
- nepředložení protokolu (402)
- nebezpečné stavy (160)
- certifikované osoby (280)
- obchodování s povolenkami (104)
- dovoz RL bez licence (43)
- nepovolená paliva (115)
- provoz bez povolení (9473,5)
- ne PE, SPE (1192)
- podmínky povolení (1709)

zápach a emise tuhých znečišťujících látek. Tyto stavy se vyskytovaly zejména při zpracování organických surovin na biopaliva nebo dále využitelné materiály – výroba bioplynu, energoplynu, kompostu a úprava dřevní štěpky jako paliva – a dále pak ostatní manipulace se sypkými materiály. Přetrvávajícími a obtížně řešitelnými situacemi byla upozornění na obtěžování obyvatel zápachem, popřípadě zápachem a kouřem z lokálních topenišť, často formou opakovaných podnětů.

5.1.6 Grafy

Počty projednaných deliktů v roce 2015 podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, zákona č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech a zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, dle druhů.

5.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií

5.2.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2015

Inspektoři oddělení ochrany vod se zaměřují na kontrolu povinností vyplývajících ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákona č. 59/2006 Sb. (nově 224/2015 Sb.), o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií) a zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

Základem činnosti inspektorů oddělení ochrany vod (OOV) oblastních inspektorátů (OI) ČIŽP jsou kontroly prováděné v rámci naplánovaných hlavních a složkových úkolů, které jsou zaměřeny na prioritní problémy v ochraně vod v rámci celé republiky. Jedná se o kontroly zejména větších znečišťovatelů životního prostředí, jako jsou významné čistírny odpadních vod (ČOV), průmyslové provozy a lokality s výskytem staré ekologické zátěže (SEZ). Pro kontrolní činnost v roce 2015 byl stanoven 1 hlavní úkol a 7 složkových úkolů. V rámci specifických úkolů se inspektoři soustředili na problémy v příslušném regionu. Významný objem činnosti tvoří kontroly neplánované, realizované na základě podnětů, v rámci spolupráce s ostatními úřady státní správy, při řešení havárií či aktuálních problémů v oblasti působnosti daného oblastního inspektorátu. V roce 2015 bylo složkou ochrany vod provedeno celkem 3 283 kontrol podle vodního zákona a zákona o prevenci závažných havárií (plánované i neplánované kontroly, šetření havárií a podnětů). Další 384 kontrol provedli inspektoři OOV ve spolupráci s ostatními složkami při kontrolách zařízení s integrovaným povolením.

Nedílnou součástí inspekční činnosti jsou správní řízení, která jsou vedena při zjištění deliktního jednání. Na základě kontrolní činnosti bylo ve sledovaném období vydáno 553 rozhodnutí o uložení sankce za porušení zákona o vodách nebo zákona o prevenci závažných havárií. Navíc bylo vydáno 29 rozhodnutí podnikům či zařízením s integrovaným povolením. Významná část sankcí byla uložena na základě neplánovaných kontrol, tj. kontrol subjektů, které nejsou zařazeny do složkových nebo specifických úkolů roku 2015. Právní moci v roce 2015 nabylo 528 rozhodnutí v celkové výši uložené sankce 28,2 mil. Kč. Pro odstranění zjištěných nedostatků a závadných stavů bylo vydáno 86 rozhodnutí o opatření k nápravě, z nich 82 v roce 2015 nabylo právní moci.

Ve sledovaném období přijala OOV OI 426 podnětů a dalších 134 řešila OOV ve spolupráci s ostatními slož-

kami, přičemž převážná část z nich byla vyhodnocena jako neoprávněná.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

V roce 2015 bylo vydáno 1 063 rozhodnutí o poplatcích za rok 2014 stanovujících poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v celkové výši 180,0 mil. Kč. Pro platbu záloh v roce 2016 bylo vydáno 1 017 rozhodnutí o poplatcích v celkové výši 208,8 mil. Kč. V roce 2015 ČIŽP vydala i několik rozhodnutí o odkladu placení poplatků.

V rámci kontroly poplatkových povinností bylo provedeno 2 804 odběrů vzorků kontrolními laboratořemi a u 96 zdrojů bylo zkontrolováno měření průtoku vypouštěných odpadních vod.

Poplatky za odběry podzemních vod

V roce 2015 bylo vydáno 4 494 rozhodnutí stanovujících poplatek za odběr podzemní vody za rok 2014 ve výši 662,9 mil. Kč. Pro platbu záloh je pro rok 2016 vydáno 4 774 zálohových výměrů ve výši 1 153,5 mil. Kč. Dále bylo v roce 2015 vydáno 446 rozhodnutí v souvislosti s novým odběratelem nebo se změnou či zrušením zálohového výměru. V roce 2015 byly vydány 4 poplatkové výměry (doplatky) za roky 2011, 2012, 2013 v celkové částce 134 451 Kč.

V rámci poplatkové agendy při kontrolní činnosti ČIŽP zjišťuje, že stále dochází k překračování ročních i měsíčních limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu nebo i odběrům podzemní vody bez povolení. Za tyto delikty ČIŽP v roce 2015 uložila pokuty ve výši přesahující 3 mil. Kč.

Kromě kontrolní činnosti inspektoři oddělení ochrany vod zpracovali 2 373 stanovisek a vyjádření, např. k žádostem o dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP ČR), pro vodoprávní úřady atd., přičemž největší objem stanovisek tvoří stanoviska vydávaná v rámci

vyhodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) a vyjádření k integrovaným povolením.

Inspektoři OOV spolupracují s ostatními státními úřady a institucemi (vodoprávní úřady všech stupňů, SFŽP ČR, Ministerstvo financí ČR, Podniky Povodí, s. p., Hasičský záchranný sbor, Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce, krajské úřady atd.) a v rámci mezinárodní spolupráce se setkávají s orgány ochrany životního prostředí sousedních států a účastní se jednání mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod.

5.2.2 Přehled plnění hlavních úkolů a složkových úkolů

Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Inspektoři OOV provedli kontroly nebo spolupracovali s ostatními složkami ochrany životního prostředí ČIŽP na komplexních kontrolách vybraných zařízení s integrovaným povolením (IP), tzn. na zařízeních spadajících pod zákon o integrované prevenci. Pod tyto kontroly spadájí z hlediska životního prostředí nejvýznamnější výrobní i nevýrobní subjekty. Kontroly zařízení s IP byly do plánu činnosti OOV zařazeny na základě kontrol naplánovaných oddělením integrace ČIŽP na rok 2015 tak, aby byly splněny požadavky na četnost kontrol konkrétních podniků či zařízení dané zákonem o integrované prevenci. Dále byla nad rámec plánovaných kontrol prověřena zařízení, na jejichž činnost ČIŽP obdržela podnět ke kontrole, a rovněž byly provedeny opakované kontroly zařízení, u kterých bylo v předchozích obdobích zjištěno porušení podmínek IP. Rozsah kontrol, jejich zaměření i kontrolované období bylo zvoleno na základě specifických podmínek zařízení, které spadá pod IP.

Kontroly OOV byly zaměřeny na plnění podmínek vodohospodářské části IP, a to zejména na dodržování povolení k odběrům podzemních a povrchových vod, vypou-

štění odpadních vod, nakládání se závadnými látkami, ověření platnosti IP, kontrolu provozních řádů a vedení provozních deníků, aktuálnost havarijních plánů a jejich vypracování dle vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Inspektoři OOV provedli ve spolupráci s ostatními složkami 384 integrovaných kontrol, samostatně pak provedli 106 kontrol zařízení s IP. Na základě výsledků kontrol bylo zahájeno 51 správních řízení o pokutě nebo nápravných opatření. V právní moci je již 39 pokut v celkové výši přes 2,759 mil. Kč. V některých případech není šetření dosud ukončeno.

Kontroly se zaměřením na dodržování zákona o integrované prevenci byly provedeny např. na zařízeních: UNEX a.s. – slévárna 2, VELOSTEEL TRADING, a.s., Loučná nad Desnou, Madeta a.s. – závod Jindřichův Hradec, ŽĐAS a.s., CRYSTALITE BOHEMIA s.r.o., ŠKO-ENERGO, s.r.o. nebo Fakultní nemocnice v Motole.

Podrobné informace týkající se kontrol provedených podle zákona o integrované prevenci jsou uvedeny v kapitole Integrované agendy.

Kontrola nejvýznamnějších komunálních ČOV velikosti nad 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO)

Prověrky nejvýznamnějších komunálních ČOV byly zaměřeny na dodržování povolení vodoprávních úřadů, plnění směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod, kontroly dokladů týkajících se vodních děl a jejich provozování podle schválených provozních řádů.

V roce 2015 bylo celkem zkontrolováno 129 komunálních ČOV nad 10 000 EO. Na základě výsledků těchto kontrol byly uloženy 4 pravomocné pokuty v celkové výši 165 000 Kč. Ve výrazné většině případů nebylo zjištěno porušení podmínek rozhodnutí vodoprávního úřadu, nedovolené překročení emisních limitů, překročení množství vypouštěného znečištění či pozorovány podstatnější závady v dokumentaci nebo provozu ČOV. Intenzifikace a rekonstrukce čištění prováděná za účelem zabezpečení

požadavků směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění odpadních vod přispívá k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových. Toto konstatování vychází i z pozorovatelného trendu rostoucí účinnosti čištění odpadních vod, a to zvláště u ukazatele N_{celk} (o více než 5 % za uplynulých 5 let). U všech komunálních ČOV této kategorie byly zkontrolovány bilanční údaje za rok 2014. Na komunálních ČOV sledovaných v roce 2015 bylo na základě bilančních údajů z roku 2014 vyčištěno celkem 560 mil. m³ odpadních vod. Účinnost čištění odpadních vod na evidovaných ČOV byla 98,4 % v ukazateli BSK₅, 94,8 % v ukazateli CHSK_{Cr}, 97,7 % v ukazateli NL, 77,3 % v ukazateli N_{celk} a 83,2 % v ukazateli P_{celk} . Požadavky směrnice Rady č. 91/271/EHS většina významných zdrojů znečištění splňuje nebo probíhají opatření k jejich plnění.

V roce 2015 byla zahájena stavba nové vodní linky Ústřední čistírny odpadních vod (ÚČOV) Praha. Odpadní vody přiváděné stokovou sítí budou rozděleny mezi novou vodní linku a stávající ÚČOV. Nová vodní linka je navržena jako kaskádová aktivace s regenerační nádrží vratného kalu. Mechanické předčištění odpadní vody je navrženo na lamelových usazovacích nádržích, kde se čistí i část průtoku srážkových vod. Odtok z dosazovacích nádrží bude zaveden na třetí stupeň čištění, kde bude docházet k chemickému odstraňování fosforu. Produkovaný primární, přebytečný aktivovaný kal a kal ze třetího stupně čištění bude čerpán do stávajícího kalového hospodářství na ÚČOV, jenž bude společný pro obě vodní linky.

Zajímavý případ s úspěšně aplikovaným inovativním provozním řešením šetřila ČIŽP při hlášené havárii na provozu ČOV Vlašim. Podstatou havarijního stavu v květnu 2015 bylo zbytnění aktivovaného kalu v důsledku dlouhotrvajícího přemnožení vláknité bakterie *Microthrix parvicella*, což mělo za následek zhoršení sedimentačních vlastností kalu a únik vloček aktivovaného kalu do recipientu. Provozovatel situaci řešil a ve spolupráci se společ-

ností Kemira bylo rozhodnuto o dávkování polyflokulantu PIX XL2A, který nahradil dávkování síranu železitého. V nově dávkovaném přípravku jsou obsaženy ionty železa a hliníku a organický polymer. Dávkování této chemikálie výrazně zlepšilo situaci na ČOV.

V rámci kontrol ČOV byla prováděna též prověrka dešťových oddělovačů na stokové síti jednotné kanalizace. Jedná se o první takovou kontrolu, která vyplynula z požadavků MŽP ČR. Podle vodního zákona (§ 38 odst. 2) se za odpadní vody nepovažují srážkové vody vypouštěné dešťovými oddělovači, pokud oddělovače splňují podmínky stanovené vodoprávním úřadem v povolení. O jaké podmínky se má jednat, není legislativně řečeno. V roce 2015 ČIŽP provedla kontroly dešťových oddělovačů, při nichž bylo zjištěno, že ve 111 prověřovaných aglomeracích, kde je vybudována jednotná či smíšená kanalizace, je realizováno 1 875 oddělovačů deště. Fyzické kontroly byly provedeny u namátkově vybraných 319 oddělovačů. Při prověrce oddělovačů deště byly zjištěny zejména následující nedostatky:

- Vlastník stavby často nemá povolení, takže nelze zkontrolovat podmínky povolení. Jedná se zejména o oddělovače vybudované před několika desetiletími až 120 lety.
- Vlastník často nemá projektovou dokumentaci, i když by měl mít podle ust. § 125 stavebního zákona k dispozici alespoň pasport stavby, ve kterém musí být uvedeny základní kapacitní a bilanční údaje a vliv stavby na životní prostředí.
- Při kontrole lze zjistit pouze, zda oddělovač je ve funkci či není, případně lze vizuálně zjistit jeho technický stav. Nelze zjistit při jakém poměru ředění je ve funkci, případně s jakou četností a kolik odpadních vod bez čištění se vypustí touto cestou a jaký to má vliv na jakost vody v recipientu.
- Oddělovače jsou dimenzovány na předpokládané množství odpadních vod produkované v době zpracovávání projektové dokumentace. V řadě případů

časem docházelo k významnému rozšiřování stokové sítě a v důsledku toho i k podstatně vyššímu průtoku odpadních vod, zejména v době srážek.

- Z provedené prověrky vyplynula nutnost úpravy legislativy. Je nutné minimálně vypracovat vyhlášku, ve které budou uvedeny podmínky, které musí oddělovače splňovat.

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

V roce 2015 bylo prověřeno celkem 325 ČOV. Na základě kontrol bylo zahájeno 43 správních řízení a právní moci nabylo 28 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 113 000 Kč, 15 správních řízení o pokutě dosud není ukončeno. Nejčastějším deliktem je nedodržování limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu (překračování povolených podmínek znečištění, překračování objemu vypouštěných odpadních vod, nedodržení četnosti odběru kontrolních vzorků) nebo vypouštění odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu. Další sankce byly uloženy za provozování ČOV v rozporu s provozním řádem, za nedovolený odběr podzemních vod pro provoz ČOV či za únik kalu z ČOV do vod povrchových. V řadě případů jsou vedena správní řízení za nerovnoměrné časové rozložení odebírání vzorků vypouštěných předčištěných odpadních vod. V jednom případě se jednalo o správní delikt spáchaný z nedbalosti (došlo k překročení limitu pro fosfor celkový – obsluha ČOV si nevšimla, že přestalo fungovat dávkování síranu železitého).

Největší nedostatky přetrvávají u ČOV provozovaných obcemi. ČIŽP opakovaně uložila jedné obci provozující ČOV pokutu za vypouštění odpadních vod bez povolení k nakládání s vodami. Na tuto ČOV je řádově napojeno několik stovek EO a nemalé množství odpadních vod je na ní dováženo z okolních obcí. Je zřejmé, že nakládání s odpadními vodami v menších obcích může do budoucna představovat významné riziko pro životní prostředí a vyžaduje si specifický inspekční dozor.

Kontrola významných průmyslových ČOV s vypouštěním odpadních vod do recipientu i s vypouštěním odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečných látek do kanalizace

Mezi významné průmyslové ČOV jsou zařazeny čistírny vypouštějící odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečných látek do vod povrchových i do stokových sítí. Dále ty, které vypouštějí do vod povrchových odpadní vody obsahující ve větší míře nebezpečné látky a závadné látky obecné povahy v takové míře, která významně ovlivňuje jakost povrchové vody v recipientu.

V rámci složkového úkolu bylo zkontrolováno 83 subjektů. Převážně se jednalo o větší subjekty se zaměřením činnosti v oblasti strojírenství, petrochemie, zpracovatelského a potravinářského průmyslu. Kontroly byly zaměřeny především na dodržování zákonných povinností při nakládání s vodami a plnění podmínek povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových i do kanalizací. U některých subjektů byl zjišťován způsob a úroveň skladování a nakládání se závadnými látkami v souladu s vyhláškou č. 450/2005 Sb. Lze říci, že úroveň zacházení se závadnými látkami se postupně zlepšuje, a to zejména u větších subjektů.

Při kontrolách bylo ve 27 případech, tj. ve 30 %, zjištěno porušení legislativních předpisů, za něž bylo ve 24 případech zahájeno správní řízení o pokutě, ve 3 případech byla uložena opatření k nápravě. Nejčastěji docházelo k překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách, zjištěny byly absence havarijních plánů u subjektů, které zacházejí se závadnými látkami ve větším rozsahu, nebo zacházení se závadnými látkami představuje zvýšené nebezpečí z hlediska ochrany vod. Ve třech případech byla subjektu uložena pořádková pokuta za neumožnění kontroly. Do konce roku 2015 nabylo právní moci 19 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 1 460 000 Kč a tři rozhodnutí o opatření k nápravě. V 5 případech rozhodnutí nenabylo v roce 2015 právní

moci. Nejvyšší pravomocné pokuty byly uloženy společnosti Mondi Štětí a.s. ve výši 450 000 Kč za porušení podmínek integrovaného povolení a společnosti Kofo-la, a.s., které byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč za překročení stanovených emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách.

Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

V roce 2015 pokračoval pravidelný dozor reálných i potencionálních zdrojů znečištění saturované i nesaturované zóny na lokalitách starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií. Zároveň ČIŽP věnovala pozornost lokalitám, kde kontaminace vznikla působením Sovětské armády, jejichž primárním řešitelem je MŽP ČR a tyto sanace jsou financovány státem. Významnou pomocí při řešení financování dlouhodobých havárií jsou dotační programy EU, které umožňují odstranit závadný stav na lokalitách, kde nemůže inspekce uložit nápravná opatření z důvodu absence původce znečištění. V případě starých ekologických zátěží, tj. lokalit, jejichž sanace je hrazena z prostředků státu na základě uzavřené „ekologické“ smlouvy, probíhají kontroly v rámci kontrolních dnů, zpravidla v tříměsíčních intervalech, za účasti zástupců MF ČR a MŽP ČR. Úloha inspekce spočívá ve správních úkonech, kontrole průběhu sanace při plnění nápravných opatření jí vydaných rozhodnutí. V posledních letech lze vysledovat na některých lokalitách útlum sanačních prací, který je způsobený průtahy při vypisování výběrových řízení, potažmo nedostatkem finančních prostředků z garancí určených na provádění sanací. Tato skutečnost se projevuje jako negativní faktor kontinuálního řešení závadných stavů a ovlivňuje i riziko zpětné kontaminace již vysanovaných prostor. V některých případech dochází neřešením či přerušením sanace k šíření kontaminace směrem ke zdrojům pitné vody.

V roce 2015 provedli inspektoři v rámci tohoto složkového úkolu 486 kontrol. Celkem bylo vydáno 26 nových

rozhodnutí s uloženými opatřeními k nápravě. Většinou se jednalo o rozhodnutí vydaná na žádost nabyvatele z důvodu posunutí lhůty stanovené k dokončení sanačních prací.

Kontrolní činnost ve sledovaném období byla prioritně směřována k akcím, které představují významné riziko pro životní prostředí a obyvatelstvo. Mezi významné případy, většinou s problematickým plněním, patří UNIPETROL a.s. – skládka Nelahozeves, SAP Mimoň spol. s r.o., KastorEko s.r.o. – Rohatec – Kolonie, ICEC ŠLAPANICE, s.r.o., MAGNETON a.s., Halla Visteon Autopal Services s.r.o., Hluk, VÍTKOVICE a.s., OKK Koksovny a.s. – Koksovna Jan Šverma, BENZINA s.r.o. – DS Nový Bohumín, Arcelor Mittal Ostrava a.s., DIAMO – laguny Ostramo, SVA Holýšov, a.s., FARMAK, a.s., JIHOSTROJ VELEŠÍN a.s., PARAMO a.s., Tlaková plynárna Ústí nad Labem a.s., Labyrint CZ s.r.o., MOIS s.r.o. a další.

V roce 2015 byla sanace protokolárně ukončena na lokalitách WALTER a.s. – lokalita Praha-Jinonice, BENZINA s.r.o. – ČS PHM Nová Ves a ČS PHM Tachov, POLYGON s.r.o., SPOLANA a.s. – lokalita staré amalgámové elektrolýzy, HARFA s.r.o., Jihočeské dřevařské závody a.s. – lokalita Nové Vrátno, Alfatex Móda, spol. s r.o. a LABIT, a.s.

Významnou událostí roku 2015 bylo ukončení sanace dílčí lokality staré amalgámové elektrolýzy (SAE) ve SPOLANĚ. Sanace zde probíhala s maximálním využitím pasivních sanačních prvků – byly provedeny demolice objektů a odtěžba kontaminovaných zemin. Materiály s vysokým obsahem Hg byly uzavřeny do ekocontaineru. Demoliční odpad a odtěžené zeminy s nadlimitním obsahem POP'ů byly předány k odstranění do spalovny SPOVO. Došlo k vybudování podzemní těsnicí stěny uzavírající kontaminovanou zeminu nesaturované zóny v podloží SAE. Do vznikajícího ekocontaineru byly uloženy vytríděné demoliční materiály z budovy SAE a odtěžené zeminy vně podzemní těsnicí stěny kontaminované pouze Hg.

V roce 2012 byly dokončeny hlavní sanační práce a v lednu 2013 byl zahájen zkušební provoz, který byl úspěšně dokončen. Akce mohla být v roce 2015 ukončena.

Mezi problematické akce patří i medializovaný případ lagun Ostramo, kde se řešení potýká s četnými problémy již řadu let. Probíhá pouze omezená sanace podzemních vod, bylo dokončeno výběrové řízení na odstranění nadlimitních kalů v rámci II. etapy sanace. V rámci této etapy není řešena sanace zemin a solanek.

Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Kontroly byly zaměřeny na prověření aktuálního stavu vodohospodářského zabezpečení skladování a manipulace se závadnými látkami zejména ve velkoskladech ropných látek, civilních letišť, rafinériích ropy, skladech mazutu a LTO. V rámci jednotlivých kontrol bylo prověřeno skladování závadných látek a zacházení s nimi a dále způsob a jakost vypouštěných odpadních vod a dešťových vod z manipulačních ploch a parkovišť, včetně kontroly příslušné dokumentace (rozhodnutí k nakládání s vodami, kolaudační rozhodnutí, protokoly o provedení těsnostních zkoušek nádrží a trubních rozvodů, dodržování a úplnost provozního řádu a havarijního plánu a případně dalších dokladů).

Mezi nejčastější kontrolou zjištěné delikt ní jednání patří porušení povinností při zacházení se závadnými látkami (např. absence havarijních plánů, nedovolené skladování a manipulace se závadnými látkami apod.) a nedovolené nakládání s povrchovými a podzemními vodami, konkrétně vypouštění odpadních vod bez platného povolení nebo překračování emisních limitů u stanovených ukazatelů znečištění.

V rámci úkolu bylo prověřeno 215 subjektů. Ve 36 případech, tj. v 16,7 %, byly při kontrolách zjištěny závažné nedostatky naplňující podmínky pro zahájení správních řízení. Inspekce vydala 21 pravomocných rozhodnutí o pokutě v celkové výši 944 160 Kč. V ostatních přípa-

dech rozhodnutí o pokutě nenabyla právní moci z důvodu odvolání nebo z důvodů probíhajících časových lhůt. U šesti subjektů byla ve správním řízení uložena opatření k nápravě k odstranění závadného stavu.

Nejvyšší pokuty byly uloženy subjektu Atomic Capital s.r.o. – areál Dětmárovice, ve výši 200 000 Kč za nedovolené zacházení se závadnou látkou (řepkový olej) a subjektu Lesydí, s.r.o. – areál Orlová-Lazy ve výši 150 000 Kč za nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových bez povolení vodoprávního úřadu a za nedovolené zacházení se závadnou látkou (řepkový olej).

Kontrola zemědělských podniků, rybářství a bioplynových stanic z hlediska plnění požadavků vodního zákona

U vybraných subjektů bylo kontrolováno vodohospodářské zabezpečení skladů minerálních a statkových hnojiv, objemných krmiv, skladů ropných látek včetně provozů areálových čerpacích stanic pohonných hmot, skladů přípravků na ochranu rostlin, polních složišť, stájových prostor, hnojných koncovek a provozů bioplynových stanic. Rovněž bylo kontrolováno nakládání s vodami v pas- tevních areálech, odběry podzemních vod, provozní řády a havarijní plány.

Celkem bylo předmětem vodoprávního dozoru 183 zemědělských subjektů (z toho 28 bioplynových stanic a 12 rybníků). Na základě výsledků kontrol bylo rozhodnutím uloženo 43 sankcí, přičemž 37 z nich v celkové výši 3,4 mil. Kč je pravomocných. Dále bylo uloženo 60 opatření k nápravě závadného stavu. S některými zemědělskými subjekty bude zahájeno správní řízení v roce 2016. I v roce 2015 byla vydávána rozhodnutí o uložení pokuty na základě výsledků kontrol provedených v roce 2014. V mnoha případech byly kontroly zemědělských podniků prováděny na základě podnětů.

Hlavními zjišťovanými nedostatky bylo nedovolené nakládání se závadnými látkami, provozování vodního díla

v rozporu s ust. § 59 vodního zákona a nedovolený odběr podzemních vod. V rámci těchto kontrol bylo zjištěno i jiné porušení vodního zákona, např. nedovolené vypouštění odpadních vod z ČOV do rybníka.

Úroveň znalostí zákonných předpisů na úseku ochrany vod a z toho vyplývajících povinností byla již tradičně lepší u zemědělských podniků než u zemědělských podnikatelů. Pro více informací bylo v rámci kontrol provedeno i seznámení kontrolovaných osob s nejdůležitějšími povinnostmi vyplývajících z vodního zákona a jeho prováděcích vyhlášek (vyhl. č. 450/2005 Sb. a nař. vlády č. 262/2012 Sb.). ČIŽP bude v kontrolách zemědělských podniků, rybářství a bioplynových stanic nadále pokračovat i v roce 2016 a tak preventivně eliminovat možné negativní dopady zemědělské výroby na životní prostředí.

Rybník Musík:

V závěru roku 2015 došlo k havárii na ČOV Dubovice a na rybníku Musík, který je druhým největším rybníkem ve Středočeském kraji. K havarijnímu stavu došlo v důsledku požáru automechanické dílny v Dubovicích, kdy do dešťové kanalizace uniklo cca 1000 litrů oleje.

Tento případ uvádíme jako příklad vzorového postupu při likvidaci havárie, kdy s ohledem na rychlý postup složek integrovaného záchranného systému a rovněž tak i provozovatele ČOV došlo k minimalizaci ohrožení chovného rybníka i škod na rybí obsádce. Na základě doporučení ČIŽP byla míchací turbína na ČOV pravidelně na krátkou dobu vypínána, pěna z aktivace, na kterou byl olej navázán, byla po ukladnění plochy ručně odbírána a shromažďována v nádobách, zbylé množství oleje, které se dostalo do dosazovací nádrže a mohlo odtékat do recipientu, bylo zachycováno na provizorním hradítku. Na přítoku do rybníka bylo položeno 12 norných stěn s připraveným sorbentem, zachycené oleje byly opět odbírány, sorbent byl dle potřeby vyměňován a odbírán.

Kontrola dodržování zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Cílem проверки byla kontrola všech 117 objektů zařazených do skupiny B a vybraných 34 objektů zařazených do skupiny A. Kontroly byly prováděny ve spolupráci s orgány integrované inspekce dle Ministerstvem životního prostředí ČR schváleného plánu kontrol na rok 2015. V tomto roce bylo rovněž provedeno 14 neplánovaných kontrol u subjektů nezařazených, zaměřených především na zjištění množství skladovaných a v provozu používaných vybraných nebezpečných chemických látek. Nově bylo zařazeno šest subjektů, mezi kterými byly i ty, které byly kontrolovány neplánovaně. Vyřazeno bylo pět subjektů.

Kontroly u zařazených subjektů byly zaměřeny zejména na ověření aktuálnosti primárních údajů bezpečnostní dokumentace a na její stav ke dni kontroly; na prověření správnosti a aktuálnosti vnitřních havarijních plánů; na správnost a aktuálnost podkladů pro zpracování vnějšího havarijního plánu; na plnění opatření přijatých k prevenci vzniku závažné havárie; plnění podmínek uvedených ve vyjádřeních MŽP k bezpečnostní dokumentaci, v rozhodnutích krajského úřadu k bezpečnostní dokumentaci; plnění opatření pro zjednání nápravy nedostatků zjištěných při kontrole.

Zejména ve druhém pololetí byly subjekty upozorňovány na nutnost provedení revizí bezpečnostních dokumentací včetně aktualizací Seznamů nebezpečných chemických látek v souladu s novou legislativou v oblasti prevence závažných havárií.

Méně závažné nedostatky byly odstraněny během kontrol nebo dochází k nápravě v termínech stanovených v protokolech o kontrolách nebo ve výsledných zprávách. Kontrolní činností bylo v několika případech shledáno závažné porušení povinností stanovených zákonem o prevenci závažných havárií a ČIŽP byla zahájena správní řízení o uložení pokuty. Příkladem zjištěného deliktního jednání může být shledané porušení zákona o preven-

ci závažných havárií ve společnosti DoorHan s.r.o. tím, že společnost při svém provozu nepostupovala dle schváleného bezpečnostního programu. ČIŽP uložila pokutu ve výši 60 000 Kč, pokuta v roce 2015 nabyla právní moci.

V roce 2015 došlo k šesti závažným haváriím ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií.

Příklady závažných havárií:

Dne 15. 6. 2015 došlo ve společnosti **STV GROUP a.s.**, Výrobní závod Rataje k zahoření v technologicky oddělené části výrobního objektu č. 16, kde se zpracovávají tuhé pohonné hmoty. Byly informovány složky IZS a příslušný krajský úřad. Požár se nerozšířil do dalších částí objektu, byl uhašen a poté bylo nařízeno sledování po dobu 24 hodin. Při havárii byl zraněn 1 zaměstnanec.

Dne 13. 8. 2015 došlo na ethylenové jednotce společnosti **UNIPETROL RPA, s.r.o.** k výbuchu a následnému požáru. V současné době probíhají práce na její obnově, v provozu by měla být přibližně v červenci roku 2016. Krajskému úřadu Ústeckého kraje byl předložen návrh „Konečné zprávy o vzniku a následcích závažné havárie“, který bude po ukončení vyšetřování ze strany Policie ČR aktualizován a předložen ke schválení.

Dne 9. 9. 2015 došlo v areálu společnosti **Poličské strojírný a.s.** na rampě skladu výbušnin k zahoření bezdýmného prachu. Požár se přenesl na celý objekt a vlivem vlastnosti bezdýmného prachu celý tento objekt vyhořel. Příčina závažné havárie je předmětem probíhajícího šetření Policie ČR, Oblastních báňských úřadů pro území krajů Královéhradeckého a Pardubického a Komise k prošetření události zahoření skladu, jmenované na základě příkazu generálního ředitele ze dne 9. 9. 2015. Oznámení o havárii bylo provedeno v souladu se zákonem o prevenci závažných havárií. Plnění opatření k nápravě, vzešlých z nastalé havarijní situace, která budou součástí závěrečné zprávy ze šetření havárie, budou kon-

trolována při pravidelné kontrole dle zákona o prevenci závažných havárií v následujícím roce.

V roce 2015 došlo ke změně zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií. Tento zákon byl s platností od 1. 10. 2015 nahrazen zákonem č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Do nového zákona byly implementovány aktuální evropské předpisy, zejména pak Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2012/18/EU, o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Zákon zavádí systém zpracování bezpečnostních dokumentů a proces jejich schvalování, dále také řeší přístup veřejnosti k informacím o rizicích spojených s nebezpečnými látkami umístěnými v objektech. Společně s novým zákonem bylo zveřejněno ve Sbírce zákonů ČR také pět nových souvisejících vyhlášek, které rovněž nabýly účinnosti 1. 10. 2015.

V průběhu provádění kontrol a ve výkonu agendy dle zákona o prevenci závažných havárií se potvrdilo, že inspekční činnost v rámci tohoto úkolu má pozitivní dopad i na předcházení havarijních a mimořádných stavů.

5.2.3 Přehled plnění specifických úkolů

Kontrolní činnost oblastních inspektorátů v rámci plnění specifických úkolů je zaměřena na problematiku oblasti a činnosti v oblastní působnosti konkrétního OI. V roce 2015 bylo v rámci 33 specifických úkolů provedeno 581 kontrol. Téměř 68 % úkolů navazovalo na kontrolní činnost v minulém roce. Opakovaně byly provedeny kontroly veřejných čerpacích stanic pohonných hmot, průmyslových areálů a chemických provozů, rekreačních a lázeňských zařízení. Z výsledků kontrolní činnosti vyplynulo, že k nejčastějším porušením vodního zákona docházelo v oblasti kontrol rekreačních zařízení a menších obcí, kde

největším problémem bylo nedovolené nakládání s odpadními vodami, tedy jejich odvádění a čištění. Na základě zjištění při provádění kontrol v rámci plnění specifických úkolů bylo vydáno 98 pravomocných správních rozhodnutí o pokutě a 6 rozhodnutí o nápravných opatřeních. Výše uložených pokut za sledované období byla více než 3,240 mil. Kč. Na základě zjištění učiněných v roce 2015 budou na začátku roku zahájena další správní řízení.

V roce 2015 byly řešeny zejména tyto nejvýznamnější specifické úkoly:

1. Kontrola provozu malých vodních elektráren

Kontrolní činnost byla zaměřena na kontrolu souladu vodohospodářských povolení ke stavbě a provozu malých vodních elektráren (dále jen MVE) s reálným provozem MVE z hlediska dopadu na vodní tok, a to zejména z hlediska dodržování minimálního zůstatkového průtoku a dalších ustanovení vodního zákona. Vlivem nízkých srážkových úhrnů došlo k výraznému snížení hladin ve vodních tocích. Nekázní některých provozovatelů docházelo zejména u derivačních elektráren k nedodržení minimálních průtoků vody přes jezy. Stávalo se, že veškerá říční voda byla odvedena náhonem MVE mimo jez. Inspekce ve sledovaném období obdržela více než čtyři desítky podnětů.

Kontroly provozu MVE prováděli inspektoři OOV ve spolupráci s oddělením ochrany přírody. Ve sledovaném období bylo provedeno 217 kontrolních šetření na 144 MVE. Na základě učiněných zjištění bylo zahájeno 27 správních řízení o pokutě. V roce 2015 nabylo 20 rozhodnutí v celkové výši 630 000 Kč právní moci. Vzhledem k neukončeným správním řízením další vydané pokuty nabydou právní moci v roce 2016. Při kontrolách bylo zjištěno, že nejčastějším porušením bylo zjištěné nedodržení minimálního zůstatkového průtoku, neprovádění revizí manipulačních řádů nebo neosazení vodního díla měři-

cím zařízením. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem bude dozor nad dodržováním zákonných povinností vlastníků (popř. provozovatelů) MVE pokračovat i v roce 2016.

Nejvyšší pokuta ve výši 70 000 Kč za nedodržení minimálního zůstatkového průtoku byla uložena společnosti DOTEX Dobrá n. S. s.r.o. za provoz MVE v Dobré nad Sázavou. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 6. 2015.

2. Kontrola rekreačních zařízení a hotelů

V roce 2015 probíhaly prověrky dodržování povinností vodního zákona u provozovatelů rekreačních zařízení a hotelů na téměř polovině oblastních inspektorátů. Bylo prověřeno 24 zařízení. Ve sledovaném období bylo na základě kontrol zahájeno 12 správních řízení o uložení pokuty. Jedenáct rozhodnutí v celkové výši uložených pokut 164 410 Kč nabylo v roce 2015 právní moci. Na základě učiněných zjištění budou na začátku roku 2016 zahájena další správní řízení o pokutě.

K nejčastějším porušením zákona o vodách docházelo překračováním emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách z domovních čistíren odpadních vod nebo odběrem podzemních vod bez povolení vodoprávních úřadů či nad rámec povolení.

3. Kontroly v PHO vodárenského odběru z nádrže Švihov na Želivce

Vodárenský odběr z nádrže Švihov na řece Želivce je s ohledem na jeho velikost a počet obyvatel, kterým je dodávána pitná voda, nejvýznamnější v Čechách. Z těchto důvodů ČIŽP věnuje tomuto úkolu již několik let zvláštní pozornost.

V roce 2015 byly provedeny kontroly obecních ČOV např. v Blažejovicích, Dolních Kralovicích, Chmelné a Sněti. Kontroly probíhaly i u zemědělských podniků, např. ZD

Keblov, a.s., ZD Čechtice. Za zjištěné nedovolené vypouštění odpadních vod byly v roce 2015 obci Snět uloženy dvě pravomocné pokuty ve výši 100 000 Kč a 150 000 Kč.

Vzhledem k přetrvávajícím problémům se znečištěním celkovým fosforem a dusíkatými látkami, které jsou příčinou eutrofizace vody v nádrži a výskytu pesticidních látek v upravené vodě a v přítocích nádrže, bude v systematických prověrkách zdrojů znečištění vodárenské nádrže Švihov pokračováno i v roce 2016.

5.2.4 Významné případy

Břežanský vodovod, s.r.o.

Stále jsou zjišťovány případy odběrů podzemních vod bez příslušného povolení vodoprávních úřadů. Jedním z nich je i subjekt Břežanský vodovod, s.r.o., u kterého byl zjištěn nedovolený odběr v celkovém množství 59 027 m³ bez povolení vodoprávního úřadu. Za toto porušení zákona uložila ČIŽP po odvolání již pravomocnou pokutu, jejíž výše výpočtem dle vodního zákona dosáhla 1 475 675 Kč.

ZEVO, spol. s r.o

Na základě zjištění z předchozích let byly i v roce 2015 provedeny kontroly bioplynové stanice Velký Karlov provozované společností ZEVO, spol. s r.o., z čehož jedna kontrola byla provedena na základě podaného podnětu. V obou případech uložila ČIŽP vysokou pokutu z důvodu dlouhotrvajícího deliktního jednání. Dne 28. 10. 2015 nabyla právní moci pokuta ve výši 900 000 Kč uložená za porušení povinností při zacházení se závadnými látkami, v jehož důsledku došlo k prokázanému ohrožení kvality podzemních vod využívaných jako zdroj pitné vody pro zemědělskou živočišnou výrobu.

Současně 9. 11. 2015 nabylo právní moci rozhodnutí MŽP OVSS VII, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí ČIŽP o pokutě ve výši 500 000 Kč, která byla uložena na zákla-

dě zjištění z 15. 4. 2013, a proti které se účastník řízení odvolal. Pokuta byla uložena za stejný správní delikt, tj. za porušení povinností stanovených vodním zákonem při zacházení se závadnými látkami.

ZS Vilémov, a.s.

V souvislosti s šetřením příčin havárie nahlášené 30. 3. 2014 na toku Doubravka u obce Zvěstovice, provedla ČIŽP u subjektu ZS Vilémov, a.s. kontrolu zacházení se závadnými látkami zaměřenou na aplikace pesticidu NURELLE, jehož součástí je látka chlorpyrifos. Provedenými rozbory vod bylo zjištěno značné znečištění povrchové vody touto závadnou látkou, která vykazuje vysokou akutní toxicitu pro vodní koryše a obratlovce. Za únik této závadné látky do povrchových vod uložila ČIŽP sankci ve výši 500 000 Kč. Po odvolání byla výše sankce OVSS MŽP potvrzena a rozhodnutí ve věci nabylo 29. 4. 2015 právní moci.

5.2.5 Závěry kontrolní činnosti

Inspekce zajišťovala ve sledovaném období v ochraně vod široké spektrum kontrol vyplývajících z příslušných právních norem. Při porovnání výsledků s rokem 2014 lze vývoj charakterizovat jako stabilní. K nárůstu došlo, a to jak v počtu kontrolovaných zařízení, tak i v počtu vyjádření pro vydání integrovaných povolení, po přijetí novely zákona o integrované prevenci (zákon č. 69/2013 Sb.), přičemž integrované kontroly jsou obvykle časově značně náročné.

Celkové výsledky revizní činnosti OOV v průběhu roku 2015 ukázaly, že nejvíce správních deliktů bylo za nedovolené odběry podzemních vod a vypouštění odpadních vod do vod povrchových z provozů menších ČOV, které jsou převážně provozované obcemi. Z výsledků kontrol vyplývá, že bude třeba dohlížet na řádné nakládání s odpadními vodami i u relativně malých ČOV (nad 50 EO), na které jsou často dováženy obsahy bezodtokých jímelek z jejich „spádové“ oblasti, či víceméně historicky zpra-

covávají částečně i odpadní vody z místních provozoven (rekreační zařízení, hotely, průmyslová a zemědělská malovýroba, služby – autodoprava apod.). Za dlouhodobé problémy lze stále považovat nedostatečné odkanalizování obcí nebo způsob likvidace odpadních vod zvláště u rekreačních středisek v horských a podhorských oblastech.

Rekonstrukcemi stavebních i technologických celků ČOV a zaváděním nejlepších dostupných technologií došlo k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových u čistíren velikosti nad 10 000 EO. Vzhledem k významu velkých ČOV a především k množství vypouštěných odpadních vod je rovněž nezbytný dozor nad těmito ČOV, lze však snížit frekvenci kontrol.

I v roce 2015 přetrvávaly závažné nedostatky zjištěné u průmyslových a zemědělských podniků, kde se jednalo hlavně o nezabezpečené skladování a manipulaci se závadnými látkami, statkovými hnojivy a jejich tekutými složkami, ropnými látkami nebo chemikáliemi. Byly zjištěny i nedostatky v preventivních kontrolách skladů prováděných provozovatelem (absence zkoušek těsnosti) a při zpracování havarijních plánů. Při kontrolách bylo také odhaleno několik problematických zemědělských provozů, zejména bioplynových stanic. Na základě zkušeností z provedených kontrol bioplynových stanic v posledních letech je zřejmé, že dozor nad bioplynovými stanicemi musí být zvýšen. Z kontrolních zjištění vyplynulo, že významné zdroje znečištění nemají problémy s dodržováním legislativy. Lze konstatovat, že vyšší sankce uložené v předchozích letech měly bezesporu kladný účinek a výchovný vliv jak na pokutované subjekty, tak i na okolní subjekty. Pokles zjištěných deliktů je právě důsledkem setrvalé a dlouhodobé kontrolní činnosti. ČIŽP by však měla setrvat v systémovém dozoru větších a významnějších zdrojů znečištění a dále se zabývat vyhledáváním nových zdrojů. V oblasti nakládání se závadnými látkami byly zjištěny nedostatky převážně u menších provozovatelů.

Jako problematické lze vnímat i řešení závadných stavů na lokalitách bez známého původce, kdy není znám právní subjekt, kterému by bylo možno uložit opatření k nápravě, a to i na lokalitách SEZ, kde není dostatek finančních prostředků na dokončení sanačních prací. V oblasti dozoru a zjištění porušení zákona s následným uložením pokuty je stále platný trend většího počtu případů zjištění deliktního jednání v případech neplánovaných kontrol oproti zjištěním při plánovaných kontrolách. Šetření, zjišťování důkazů a získávání podkladů je však u těchto neplánovaných kontrol vždy časově a administrativně náročnější než u plánovaných kontrol a větších zdrojů znečištění. Rovněž patrné je pokračování trendu častých odvolání kontrolovaných subjektů proti ukládaným rozhodnutím, čímž jsou správní řízení výrazně časově náročnější.

Z legislativního hlediska je trvalým problémem nejednotnost, změny a právní nezávaznost výkladů ustanovení zákonů a jejich aplikace v praxi. Shoda v právním výkladu mezi OOV a OVSS ve většině případů vychází ze vzájemné komunikace a osobních kontaktů. Tento přístup je však nekoncepční a nesystémový. Tato nejednotnost pak stěžíže práci inspektorů.

Dalším problémem je nedostatečná úroveň a nejednotnost rozhodnutí (zejména povolení vydávaných vodoprávními úřady), jejichž plnění OOV kontroluje. V mnohých případech nejsou vydávána kolaudační rozhodnutí v souladu s vodoprávními povoleními či naopak, resp. podmínky pro sledování vypouštěných odpadních vod vydávané v kolaudačním povolení jsou v rozporu s podmínkami pro toto vypouštění stanovenými ve vodoprávním povolení (četnost, typ vzorku, počet ukazatelů znečištění atd.). Stává se, že podmínky povolení jsou takového rázu, že nelze zjistit, zda jsou plněny (např. zůstatkový průtok v případě neexistence měrného profilu). Nastává rovněž čím dál více případů, kdy OOV řeší znečištění či ohrožení vod způsobené v „počátku“ chybnými rozhodnutími jiných úřadů, a to nejen vodoprávních, ale zejmé-

na stavebních, nedostatečností zpracovaných územních plánů a jejich účelových změn (sklady závadných látek, nakládání s odpady, komerční zóny a průmyslové zóny, rozvoj satelitních měst, žumpy a v neposlední řadě vrty pro tepelná čerpadla) apod. Zde je nutné upozornit na výraznou nejednotnost při rozhodování vodoprávních úřadů obcí s rozšířenou působností ohledně vypouštění vod z lapolů, popř. dešťových usazovacích nádrží (nutnost vodoprávního povolení) a při schvalování havarijních plánů ČOV (problematika zařazení aktivního kalu mezi závadné látky).

Byl zaznamenán nárůst zaslaných podnětů, avšak s nepříliš významným procentem jejich oprávněnosti. Řešení podnětů podaných na fyzické osoby představuje nemalý objem kontrol a souvisejících činností s marginálním dopadem na životní prostředí. Šetření, zjišťování důkazů a získávání podkladů je u nich však vždy časově a administrativně náročnější než u plánovaných kontrol a větších zdrojů znečištění, což ubírá čas, který by jinak mohla OOV věnovat kontrole subjektů, jejichž vliv na kvalitu povrchových nebo podzemních vod je mnohonásobně vyšší.

I v letech následujících budou inspektoři spolupracovat s ostatními orgány ochrany životního prostředí a v rámci prevence poučovat a informovat podnikající subjekty i širokou veřejnost o povinnostech vyplývajících z legislativy tak, aby kontrolované subjekty dostaly možnost samy aktivně chránit životní prostředí.

5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky

5.3.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2015

V roce 2015 bylo inspektory oddělení odpadového hospodářství (OOH) provedeno celkem 3 643 kontrol v oblasti odpadového hospodářství, obalů a chemických látek. Z této sumy bylo 1 330 kontrol plánovaných a 2 313 neplánovaných (např. na základě podnětů apod.). Ve stejném období bylo řešeno napříč oblastními inspektořaty a jejich odděleními odpadového hospodářství 545 podnětů, v předešlém roce byl tento stav o 54 podnětů vyšší. Z hlediska plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, bylo inspektory oddělení odpadového hospodářství provedeno celkem 321 kontrol. Na základě závěrů a zjištění z provedených kontrol byla podána celkem 2 trestní oznámení na podezření ze spáchání trestných činů při nakládání s odpady, případně jiných trestných činů. Inspektoři OOH spolupracovali v roce 2015 při řešení celkem 18 havárií.

V roce 2015 bylo za zjištěná porušení právních předpisů v gesci OOH zahájeno celkem 1 042 správních řízení a vydáno 1060 rozhodnutí o uložení pokuty a 26 rozhodnutí o stanovení nápravných opatření. Právní moci nabylo 1 024 rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 59 774 000 Kč.

Nedílnou součástí činnosti inspektorů odpadového hospodářství je i zpracování vyjádření či stanovisek pro jiné orgány státní správy, jako jsou krajské úřady, Ministerstvo životního prostředí ČR nebo Státní fond životního prostředí ČR. Konkrétně v roce 2015 bylo vydáno odděleními odpadového hospodářství celkem 414 stanovisek a vyjádření.

Pracovníci oblastních inspektorátů a ředitelství ČIŽP se během roku vyjadřují zároveň k projektům v rámci procesů EIA a SEA, žádostem o vydání nebo změnu integrovaných povolení, jsou zastoupeni v resortních pracovních skupinách MŽP ČR zřízených zejm. k přípravě legislativních změn a v technických pracovních skupinách k revizím dokumentů o nejlepších dostupných technikách (BREF) apod.

ČIŽP OOH v roce 2015 postoupila na jiné orgány státní správy celkem 137 podnětů k šetření. Vzájemná spolupráce s ostatními orgány státní správy je klíčová zejména ve zvláště závažných kauzách, jejichž řešení mnohdy není pouze v gesci ČIŽP. Spolupráce s jinými institucemi byla v roce 2015 využita např. v rámci celorepublikové akce Blue 24, při které byly s Policií ČR plošně kontrolovány sběrny a výkupny kovových odpadů a vyhledávány odpady, jež provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů nesmí vykupovat od fyzických osob.

5.3.2 Přehled plnění složkových úkolů

Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů

V roce 2015 bylo v rámci tohoto složkového úkolu provedeno 372 kontrol u 317 subjektů provozujících zařízení k odstraňování odpadů. Při těchto kontrolách bylo zjištěno porušení zákonných povinností v 78 případech. Ke konci roku dosáhla výše pravomocně uložených sankcí celkové částky 4 545 000 Kč. Na základě podnětů bylo provedeno 147 kontrol.

V oblasti skládek odpadů byla inspekční činnost zaměřena především na kontrolu skládek odpadů, které jsou aktivně provozovány (tzv. první fáze provozování). Při kontrolách v loňském roce byla na skládkách věnována pozornost případnému používání konstrukčních prvků, jejich vykazování v evidenci a vykazování odpadů použitých pro technické zabezpečení skládky (TZS), a to jak v důsledku legislativních změn v ekonomických nástrojích

stanovených zákonem o odpadech, tak i s tím související snahy provozovatelů vyčlenit přijímané odpady z poplatkové povinnosti.

Nejčastěji zjišťovaným porušením při provozování skládek odpadů je neplnění či nedodržování podmínek provozního řádu zařízení. Konkrétně se pak jedná o ta pochybení, kdy odpady jsou přijímány bez základního popisu odpadů, nebo pokud byl popis vyplněn, tak pouze formálně, tedy nebyly dostatečně popsány vlastnosti přijímaného odpadu s odkazem na vhodnost přijetí takového odpadu do zařízení. Dále byly v rozporu s právními normami přijímány na skládky i odpady, které nebyly povoleny schváleným provozním řádem.

U některých kontrolních šetření ČIŽP zadala provedení odběrů vzorků podzemních vod z monitorovacích vrtů skládek, dále bylo zadáno geodetické zaměření plochy ukládaných odpadů na skládce, případně si inspekce zadala vypracování znaleckého posudku.

Inspekce v rámci složkového úkolu „Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů“ kontrolovala dále spalovny komunálních odpadů a spalovny nebezpečných odpadů. Při provozování spaloven odpadů byly zjištěny nedostatky spočívající například v soustředění infekčních zdravotnických odpadů, které nebyly spáleny do 72 hodin po jejich přijetí tak, jak předepisuje schválený provozní řád, dále výskyt zdravotnických odpadů mimo určené kontejnery, překračování denní kapacity spalovací jednotky povolené provozním řádem a nevedení řádné průběžné evidence odpadů.

Při kontrolách spaloven byly inspekcí odebírány vzorky za účelem provedení kvalitativních analýz produkovaných odpadů (popílek, popel a struska). Analytické rozborby byly provedeny v rozsahu prováděcí vyhlášky k zákonu o odpadech (škodliviny v sušině, ekotoxikologické testy) a dle evropského nařízení o persistentních organických znečišťujících látkách byly stanoveny polychlorované di-

**Nedodržení aktivní plochy skládky odpadů
– skládka odpadů Slavičín – těleso (OI Brno)**

benzo-p-dioxiny a dibenzofurany (PCDD/PCDF) a hexachlorbenzen.

Do složkového úkolu „Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů“ patří i kontroly zařízení určených k úpravě odpadů jako např. zařízení k odstraňování kapalných odpadů (neutralizační a deemulgační stanice), zařízení k dekontaminaci odpadů (biodegradační plochy a stabilizační jednotky), ve kterých pomocí fyzikálně-chemických procesů jsou odstraňovány nebezpečné vlastnosti odpadů. V rámci kontrol těchto zařízení byly zjištěny nedostatky související s nedodržením povinností stanovených schváleným provozním řádem zařízení, jako například neprovádění stanovených záznamů v provozním deníku, neuvádění údajů o prováděných činnostech při jednotlivých čistících procesech (druh a množství odpadu, doba procesu), neuvádění hodnot parametrů ani množství použitých chemikálií, jejichž sledování při čistících postupech bylo požadováno, nedodržení technologických postupů, úniky předčištěných odpadních vod na nezabezpečenou venkovní plochu při stáčení do cisteren, nedodržování předepsané receptury při úpravě od-

padů, nezabezpečení části nebezpečných odpadů před nežádoucím znehodnocením nebo únikem, nedoložení rozborů odpadů přijímaných do zařízení k biodegradaci a sledování vybraných parametrů odpadů v průběhu dekontaminačního procesu.

U biodegradačních ploch je zaznamenáván nadále zřetelný trend snižování množství nebezpečných odpadů, kdy příčiny snižování objemu zpracovávaných odpadů kategorie N mohou být spatřovány jak v úbytku sanačních prací, v minimalizaci množství nebezpečných odpadů vznikajících u původců, tak v cíleném a nesprávném zařazování odpadů dle kategorie a v nedostatečném ověřování kvality odpadů, potažmo v nedostatečném ověření nebezpečných vlastností odpadu.

V rámci tohoto úkolu byly dále řešeny i případy nelegálního odstraňování odpadů spočívající v jejich ukládání na místa, která k tomu nejsou určena. Drtivá většina podnětů doručených ke kontrolám inspekci poukazuje na nelegální odstraňování zejména stavebních a demoličních odpadů jejich uložením na nezabezpečeném povrchu terénu. Jednalo se především o navezení odpadů na povrch terénu s úmyslem trvalého ponechání v nezabezpečené lokalitě, kdy v mnoha těchto případech jsou příčinou nelegálního jednání ekonomické úspory.

Inspekcí byly řešeny případy nepovoleného uložení odpadů vzniklých při rekonstrukcích silnic nebo železnic, kdy se jedná o kontaminované zeminy a odpady, příp. i recykláty. Dále se jednalo o navezení stavebních odpadů a výkopových zemin s příměsmi asfaltových vrstev, částí betonových kanalizačních trub, částí plastových potrubí a keramických obkladů, ale i s úlomky azbestu apod.

Dlouhodobě lze považovat za velmi problematické případy tzv. černých skládek, kdy není možné zjistit původce navezených odpadů. Takovéto situace totiž nelze z hlediska v současnosti platné právní úpravy účinně řešit.

Zařízení k využívání odpadů

Inspekce provedla kontroly zařízení určených k využívání odpadů, která zahrnují například rekultivace, terénní úpravy a recyklační linky stavebních odpadů, zařízení provádějící různé úpravy odpadů (plasty, papír, dřevo, příp. jiných odpadů), a dále kompostárny a bioplynové stanice (BPS).

Celkově bylo za rok 2015 provedeno 350 kontrol u 309 subjektů. Za zjištěná porušení bylo vedeno 106 správních řízení a ke konci roku nabyla právní moci rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 3 170 000 Kč. Na základě podnětů bylo provedeno 130 kontrol. Část zařízení byla zkontrolována v rámci vydávání stanovisek k projektům, u kterých byla podána žádost o podporu z programů administrativních SFŽP ČR.

Obecně lze konstatovat, že u provozovatelů zařízení k využívání odpadů inspekce nejčastěji zjistila porušení právních norem spočívající v nakládání s odpady v zařízení k tomu neurčeném (neoprávněné využívání odpadů v místech neurčených) nebo provozování zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem.

Další pochybení byla shledána v neplnění evidenčních a ohlašovacích povinností. Konkrétně nebylo ze strany provozovatelů podáno prostřednictvím systému ISPOP roční hlášení o produkci a nakládání s odpady, příp. v hlášení nebyly uvedeny všechny využití odpadů. Za velmi závažnou lze považovat situaci, kdy subjekty inspekci neumožní provedení kontroly či při prováděné kontrole nespolupracují. V takových případech je inspekce nucena uložit takovému subjektu sankci dle zákona o kontrole.

Z hlediska obdržených podnětů lze konstatovat, že v rámci problematiky zařízení k využívání odpadů jsou nejčastěji předmětem těchto podnětů rozsáhlé návozy výkopových zemin a stavebních odpadů při nepovole-

ných terénních úpravách a úpravy odpadů (provozování recyklačních linek) vzniklých ze stavební činnosti. Řešení některých podnětů je velmi náročné a vyžaduje velmi pečlivou a časově náročnou činnost, jelikož pouze tímto způsobem je možné zjistit, kdo je zodpovědný za nepovolené nakládání s odpady.

Při některých inspekčních šetřeních byly odebrány vzorky odpadů k provedení chemických analýz a dále v několika případech bylo provedeno zaměření nepovolených terénních úprav za účelem zjištění množství uložených odpadů.

V souvislosti se stavebními a demoličními odpady je třeba zmínit klíčovou úlohu stavebních úřadů. Za velmi rizikové je totiž možné považovat situace nesprávně provedených demolicí, kdy navíc dochází k uložení kontaminovaných odpadů v nezabezpečené lokalitě.

Z provedených kontrol zaměřených na využívání odpadních zemín či stavebních odpadů na povrchu terénu (terénních úprav) je dále zřejmé, že i nadále přetrvávají problémy se zneužíváním institutu vedlejších produktů.

Ilustrační foto kompostárny (OI Olomouc)

Ilustrační foto kompostárny (OI Olomouc)

Například řada subjektů považuje výkopovou zeminu a stavební odpady za materiál, nikoliv za odpad a argumentují tím, že se jedná o vedlejší produkty, aniž by tuto skutečnost doložily relevantními podklady.

V roce 2015 byly inspekci provedeny kontroly 73 zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů. Zkontrolováno bylo inspekci například 42 kompostáren a 7 bioplynových stanic.

Mimo jiné právě při kontrolách těchto zařízení spolupracovali inspektoři oddělení odpadového hospodářství i s inspektory ostatních složkových oddělení, jako např. oddělením ochrany vod a oddělením ochrany ovzduší. Zásadní pro provedení kontroly zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady je kontrola plnění podmínek dle provozního řádu zařízení, kde by měly být uvedeny zásady pro provozování zvolené technologie. Kontrolami ČIŽP bylo zjištěno porušení správného provozu kompostárny v cca 1/3 případů. Konkrétně bylo zjišťováno například kompostování mimo povolenou vodohospodářsky zabezpečenou plochu, přijímání od-

padů do zařízení v rozporu s provozním řádem, špatné vedení provozní evidence, nesprávné složení základky a neprovádění dostatečné kontroly výstupů. Za zásadní lze považovat zejména taková porušení, která způsobí, že technologie kompostárny (bioplynové stanice) není funkční a výstupy tak neodpovídají požadované kvalitě. Cílem kontrol ČIŽP je náprava takového stavu.

V několika případech bylo inspekci řešeno nakládání s biologicky rozložitelnými odpady v místech k tomu určených, jednalo se zejména o kaly z ČOV a popílků ze spalování biomasy, kontroly byly prováděny na základě podnětů.

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Problematika zařízení ke sběru a výkupu odpadů byla na základě požadavku MŽP ČR jednou z prioritních kontrolních oblastí ČIŽP v roce 2015. V rámci běžných plánovaných kontrol a dále při dvou mimořádných kontrolních akcích prováděných v součinnosti s Policií ČR bylo v roce 2015 zkontrolováno 665 provozoven, což je téměř dvojnásobný počet ve srovnání s rokem 2014.

Za zjištěná porušení zákona bylo zahájeno 139 správních řízení a uloženo 271 pokut. V průběhu roku 2015 nabylo právní moci celkem 252 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 10 832 000 Kč.

K již zmíněné spolupráci s Policií ČR lze konstatovat, že se jednalo účast ČIŽP při mezinárodní bezpečnostní akci policie zaměřené především na kriminalitu v oblasti železniční dopravy (Blue 24). Tyto mimořádné kontrolní akce proběhly v březnu a v říjnu 2015.

Mimořádné kontroly byly zaměřeny především na zákaz výkupu stanovených odpadů od fyzických osob, dodržování zákazu poskytovat při výkupu stanovených odpadů úplatu v hotovosti a dále plnění evidenčních povinností provozovatelů výkupen kovových odpadů.

Vykoupená obecně prospěšná zařízení – dopravní značky nalezené během akce Blue 24 (OI Plzeň)

Téměř všechny oblastní inspektoráty při kontrolách zaznamenaly případy, kdy při výkupu odpadu nebyla řádně identifikována předávající osoba nebo byl porušen zákaz příjmu předmětů majících povahu uměleckého nebo pietního díla, strojního zařízení nebo jeho částí a předmětů majících povahu obecně prospěšného zařízení od fyzických osob. U většiny provedených kontrol nebylo zjištěno nedodržení tzv. bezhotovostní platby.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

V roce 2015 provedli inspektoři OOH celkem 85 kontrol zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků. Za zjištěná porušení bylo v roce 2015 zahájeno 14 správních řízení a uloženo 33 sankcí. V průběhu roku 2015 nabylo právní moci celkem 41 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 1 304 500 Kč.

Nejčastějším deliktem v problematice autovraků bylo dle zjištění inspektorů provozování zařízení v rozporu s jeho schváleným provozním řádem, přičemž inspekci byly opět šetřeny i případy, kdy občané neodborně demontovali autovraky na nezabezpečených plochách. Takto získané části autovraků prodávali jako odpady železných

Uskladnění autovraků v rozporu s právními předpisy (OI Hradec Králové)

kovů do sběren. Není pochyb, že při této nezákonné činnosti může být ohroženo životní prostředí unikajícími provozními náplněmi z autovraků. Navíc předáváním částí autovraků do sběren, které nejsou součástí řetězce oprávněných zpracovatelů autovraků, docházelo ke zkreslení evidenčních údajů o sledovaném toku odpadů pocházejících z autovraků.

Zpětný odběr použitých výrobků

Plán kontrol tohoto složkového úkolu v roce 2015 byl členěn na kontroly týkající se povinností zajištění samotného systému zpětného odběru (např. výrobci, dovozci, prodejci, kolektivní systémy) a dále na část týkající se nakládání se zpětně odebranými výrobky (např. sběr, zpracování).

V problematice zpětného odběru použitých výrobků bylo inspekci zahájeno celkem 51 správních řízení, přičemž v roce 2015 bylo vydáno 44 rozhodnutí. Právní moci v roce 2015 nabylo 40 rozhodnutí v celkové výši 703 000 Kč. Obecně výsledkem kontrol v této oblasti je

zpravidla zjištění o krátkodobém nesouladu s odpadovou legislativou, následuje poučení osob o jejich zákonných povinnostech a následná náprava ze strany kontrolovaných osob. Z tohoto důvodu jsou sankce v této oblasti obvykle při prvním porušení zákona stanoveny na spodní hranici zákonného rozpětí. Jen výjimečně se inspekce setkává se závažnými zjištěními v této oblasti. Přesto v roce 2015 byla některá závažnější nezákonná jednání inspekci identifikována a za tato jednání byly inspekci uloženy vyšší sankce (řádově stovky tisíc Kč), které prozatím nenabývaly právní moci.

V oblasti zpětného odběru použitých pneumatik navazovaly prováděné kontroly na zjištění z roku 2014. Nadále byly kontroly cíleny zejm. na registrační povinnost do Seznamu povinných osob a nově na zákonem požadovanou úroveň zpětného odběru. Opakovaně byly zjištěny nedostatky týkající se nových zákonných povinností u povinných osob k pneumatikám - tzn. povinnost k zápisu do Seznamu MŽP ČR, vypracování a zaslání roční zprávy o zpětném odběru pneumatik a zcela nově nesplnění úrovně zpětného odběru pneumatik. Tato zjištění navazují na kontroly z roku 2014. Na základě těchto kontrol bylo uloženo 11 sankcí za nesplnění povinnosti zápisu do Seznamu výrobců pneumatik, a to v celkové výši 138 000 Kč. Inspekce dále z pověření MŽP ČR prověřuje několik desítek subjektů, které za rok 2014 nesplnily požadovanou úroveň zpětného odběru - i za porušení této povinnosti již udělila ČIŽP v roce 2015 pravomocné sankce.

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V rámci kontrol zaměřených na plnění povinností původců odpadů bylo v roce 2015 inspekci zkontrolováno 887 subjektů, z toho 198 na základě přijatých podnětů.

V roce 2015 bylo v této oblasti vedeno 179 správních řízení o uložení pokuty a celková výše pokut uložených v rámci tohoto složkového úkolu dosáhla 4 513 000 Kč.

Stručný přehled počtu provedených kontrol podle problematik za rok 2015

Celkový počet kontrol	Elektrozařízení (výrobci, vč. prodejců)	Pneumatiky (povinné osoby, prodejci)	Baterie a akumulátory (výrobci, vč. prodejců)	Poslední prodejci a jejich povinnosti	Provozovatelé kolektivních systémů	Ostatní*
184	51	58	23	45	5	59

* kontroly zpracovatelů elektroodpadů, kontroly provozovatelů solárních elektráren, kontroly míst zpětného odběru, nakládání s použitými výrobky apod.

Opakovaně se potvrzuje fakt, že větší původci odpadů (z hlediska produkce) více dodržují ustanovení právních norem v oblasti odpadového hospodářství než původci s menší produkcí. Obecně lze konstatovat, že v případě, kdy výrobní podnik zaměstnává svého ekologa, bývá problematika odpadového hospodářství zvládnuta na vyšší úrovni.

Z hlediska zjištěných nedostatků je opakujícím se trendem špatné třídění odpadů. Společnosti při kontrolách vysvětlují tuto situaci pracovní nekázní jednotlivých zaměstnanců. Dalšími chybami zjištěnými při kontrolách

Netříděný odpad u původce odpadů – průmyslová výroba v Liberci (OI Liberec)

bývá podceňování vlastností nebezpečných odpadů, ovlivňujících jejich fyzikální chování nebo chemickou reaktivitu. Předjetí případným rizikům znamená dodržet nejen uvedené třídění, ale i značení, skladování, přepravu, zabezpečení atd. Častokrát nesplnění pouze jednoho požadavku již představuje pozdější riziko pro lidské zdraví a životní prostředí v různé míře nebezpečnosti. Předání odpadů osobě neoprávněně uzavírá výčet častějších porušení zákona o odpadech u původců odpadů.

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

V roce 2015 bylo inspekci provedeno 110 kontrol plnění povinností dle zákona č. 477/2001 Sb., o obalech. V tomtéž roce bylo zahájeno 67 správních řízení a nabylo právní moci 56 rozhodnutí, kterými byly uloženy sankce ve výši 4 548 000 Kč.

Shodně jako v minulých letech byly provedeny zejména kontroly u subjektů, které byly zapsány v Seznamu osob MŽP ČR a dále subjektů, které neplnily povinnosti vůbec. V některých případech subjekty neumožnily na výzvu ČIŽP kontrolu a následně byla uložena sankce dle zákona o kontrole.

Nejvyšší sankce byly uloženy významnému internetovému obchodu, který se zabývá prodejem spotřební elektroniky. Tento subjekt neplnil své povinnosti vůbec, ale po provedení kontroly toto napravil.

Pozitivní případ – řádně označené nádoby na třídění odpadu u původce (OI Liberec)

Dalším ze subjektů, kterým byla uložena vysoká sankce, byl řetězec prodávající sportovní zboží spotřebiteli v obchodech po celé ČR, subjekt byl zapsaný v Seznamu osob MŽP ČR a neměl správně nastaven systém zpětného odběru a využití odpadů z obalů.

Je možno konstatovat, že při kontrolách se ČIŽP opakovaně setkává s neznalostí zákona o obalech u povinných osob.

Kontroly dodržování chemického zákona

Inspektoři agendy chemických látek provedli v roce 2015 celkem 891 kontrol zaměřených na povinnosti vyplývající z chemického zákona č. 350/2011 Sb. a ze souvisejících evropských předpisů – nařízení č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezení látek (nařízení REACH), nařízení č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek (nařízení CLP) a nařízení č. 648/2004 o detergentech. Kontroly se zaměřovaly zejména na povinnosti při uvádění chemických látek a směsí na trh (registrace, klasifikace, balení, označování, bezpečnostní listy, oznamování, dodržování opatření k omezení rizik atp.) a na dodavatele předmětů obsahujících omezené látky. Část kontrol byla zaměřena na nařízení REACH (326 kontrol), část na povinnosti vyplývající z nařízení CLP (218 kontrol) a menší část na nařízení o detergentech (25 kontrol). Celkem 62 % chemických látek nebo

směsí kontrolovaných v roce 2015 pocházelo ze zemí mimo ČR. U dovozových výrobků a výrobků z jiných států EU bylo také shledáváno více porušení chemických předpisů než u tuzemských výrobků (poměr nevyhovujících látek a směsí ku vyhovujícím byl u těchto výrobků 2:1). Naopak většina směsí pocházejících z ČR vyhovovala požadavkům chemických předpisů.

V roce 2015 provedla inspekce 148 kontrol na základě 196 obdržených oznámení ze systému RAPEX (rychlý výstražný informační systém EU o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru). Počet obdržených oznámení RAPEX stoupl oproti roku 2014 18x. Inspekce zároveň oznámila v roce 2015 do systému RAPEX 13 nebezpečných výrobků pro spotřebitele, přičemž většinu tvořila bižuterie, která obsahovala nadlimitní množství těžkých kovů.

V roce 2015 pokračovala inspekce druhým rokem v velmi přínosné spolupráci s Toxikologickým informačním střediskem (TIS), které podává informace lékařům a veřejnosti v případě akutních otrav. ČIŽP byla informována o 122 chemických směsích, u kterých došlo k nějaké nehodě či otravě, a pracovníci TIS nenalezli o dané směsi informace v registru chemických směsí vedeném Ministerstvem zdravotnictví ČR (jedná se o nárůst případů oproti loňsku o 88 %).

V roce 2015 nabylo právní moci 186 pokut za porušení chemického zákona v celkové výši 6 506 500 Kč a bylo zahájeno 174 správních řízení. Většina porušení se týkala klasifikace chemických směsí a jejich nesprávného označování, oznamování směsí a bezpečnostních listů. Kromě pokut inspekce uložila 15 nápravných opatření spočívajících ve stažení nevyhovujících výrobků z trhu.

Kolegům ze zahraničních inspektorátů (např. ze Slovenska, Spojeného království nebo z Německa) bylo předáno 7 případů (týkaly se např. špatné klasifikace směsí uváděných na trh ČR, bezpečnostních listů nebo nejasností

ohledně registrace látky). Ve stejném období obdržela inspekce 3 podněty ze zahraničí, které se týkaly např. výroby neregistrovaných látek nebo omezených látek v předmětech.

V roce 2015 se inspektoři zaměřili mj. na prodej chemických látek a směsí v internetových obchodech a zejména na problematiku reklamy. Podle nařízení CLP musí být u internetové reklamy na nebezpečnou směs uvedena její nebezpečnost. V rámci této kontrolní akce bylo zkontrolováno 17 e-shopů a porušení bylo zjištěno v 15 případech, z čehož 13 případů se týkalo právě oblasti reklamy. Inspekce zatím na základě těchto kontrol uložila 7 pokut v celkové výši 149 000 Kč.

Další tematickou kontrolní akcí byly detailní kontroly bezpečnostních listů pomocí jednotného kontrolního formuláře. Tímto způsobem bylo zkontrolováno 68 bezpečnostních listů. Požadavkům právních předpisů nevyhovovalo 57 % bezpečnostních listů. Nejčastěji se chyby týkaly oddílů bezpečnostního listu v souvislosti se zacházením a skladováním, omezováním expozice a odstraňováním.

ČIŽP se také zúčastnila evropského pilotního projektu zaměřeného na uzávěry odolné proti otevření dětmi, hmatatelné výstrahy pro nevidomé a na to, zda obaly chemických látek a směsí neuvádí spotřebitele v omyl. V rámci této kontrolní akce bylo zkontrolováno 25 chemických látek a směsí uváděných na trh ČR a určených pro spotřebitele (např. bazénová chemie, čisticí přípravky, tvrdidla atp.). Porušení bylo zjištěno u pěti kontrolovaných výrobků.

Nejdůležitější kontrolní akce v roce 2015 zaměřená na kontrolu nebezpečných látek obsažených v předmětech byla zaměřena na subjekty dodávající nebo dovážející předměty, které obsahují látky omezené přílohou XVII nařízení REACH, např. kadmium, nikl, olovo, dimethylfumarát, azobarviva a šestmocný chrom. Obsah těžkých

kovů ve špercích (niklu, kadmia a olova) byl zkontrolován celkem u 119 kusů šperků a bižuterie. Požadavkům přílohy XVII nařízení REACH nevyhovovalo 41 z nich (34,5 %), přičemž v některých případech obsahy těžkých kovů přesahovaly limity i o tři řády (až 6 580krát). Konkrétně nebyl ve 23 případech splněn limit obsahu pro kadmium, ve 14 případech migrační limit pro nikl a v 5 případech limit obsahu pro olovo. Z 21 kontrolovaných společností dovážejících a dodávajících tyto šperky bylo porušení shledáno u 16. Inspekce za tato porušení uložila celkem 16 pokut za 506 000 Kč a nařídila stažení těchto předmětů z trhu.

Na přítomnost azobarviv, která mohou redukčním štěpením jedné nebo více azoskupin uvolnit jeden nebo více aromatických aminů (karcinogenních a genotoxických látek), bylo zkoušeno 20 vzorků textilu. Přítomnost karcinogenního a senzibilizujícího šestmocného chromu byla zjišťována v 5 výrobcích z kůže. Ani v jednom případě nebyl detekován nadlimitní obsah omezené látky.

Na trh také nesmí být uváděny předměty, které jsou ošetřeny senzibilizujícím dimethylfumarátem (DMF nesmí být obsažen v koncentracích vyšších než 0,1 mg/kg). Na přítomnost této látky bylo kontrolováno 12 párů dovozových bot. Překročení limitů bylo zjištěno u dvou párů bot, jejichž dovozce dostal od inspekce pokutu ve výši 200 000 Kč.

5.3.3 Přehled plnění specifických úkolů – priority

V roce 2015 si oblastní inspektoráty v oblasti působnosti oddělení odpadového hospodářství stanovily např. tato prioritní témata: kontrolu dodržování zákona o odpadech v obcích, nakládání se zdravotnickými odpady, problematiku mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadů, výstavbu železničního koridoru, nakládání s odpady v rámci konkrétních subjektů. Jedná se o témata, kdy

z běžné kontrolní praxe nebo jiným způsobem vznikl požadavek na podrobnější sledování vybrané problematiky v daném území oblastního inspektorátu. Zároveň jde většinou o odborně a společensky významná témata, jejichž podrobnější monitorování lze následně předpokládat i v ostatních oblastech ČR.

5.3.4 Závěry z kontrolní činnosti

Činnost oddělení odpadového hospodářství ČIŽP probíhala v roce 2015 standardním způsobem, tj. ČIŽP se i v roce 2015 zaměřila průřezově na veškeré problematiky, které jsou řešeny příslušnými právními předpisy v oblasti odpadů, obalů a chemických látek. Zvláštní důraz byl v roce 2015 kladen na kontrolní činnost v oblasti sběru a výkupu kovových odpadů, která je jednou z priorit resortu Ministerstva životního prostředí ČR.

Na základě výsledků kontrolní činnosti lze konstatovat, že oproti předchozím obdobím nedošlo k žádné výrazné změně v přístupu podnikajících subjektů k dodržování právních norem dozorovaných odděleními odpadového hospodářství. U většiny kontrolovaných podnikajících subjektů (u cca 2/3) nebylo zjištěno porušení právních norem, což odpovídá i předchozím obdobím. Nicméně ve zbývajících případech, tj. cca u 1/3, bylo zjištěno porušení zákona, avšak až na výjimky se nejednalo o velmi závažná porušení. V této souvislosti je třeba poukázat na fakt, že ačkoli se některá zjištěná pochybení mohou jevit jako pochybení s minimálním dopadem na životní prostředí (např. nesprávné třídění odpadů původci), mohou v konečném důsledku být z důvodu jejich častého výskytu významným problémem bránícím v nastavení nového evropského trendu, kterým je tzv. oběhové hospodářství. Jako další bariéru oběhového hospodářství, kterou lze v současné době identifikovat na základě kontrolní činnosti ČIŽP, jsou buď chybné, nebo mnohdy velmi účelově vykonstruované výklady právních norem ze strany podnikajících subjektů s cílem dosáhnout výrazných ekonomických úspor bez ohledu na ochranu životního prostředí,

jako např. využívání odpadů při provozu skládek a některých terénních úpravách. Mezi velmi problematické lze zařadit přístup k praktickým výkladům pojmu „vedlejší produkt“ a případně k situacím vyvedení odpadů z působnosti zákona o odpadech. V konečném důsledku pak dochází k odklonu odpadů (materiálů) od směru, kterým by mohlo dojít k jejich skutečnému zhodnocení, které by mělo mít pozitivní vliv pro životní prostředí.

Z výše uvedeného vyplývá, že i v roce 2016 bude snahou ČIŽP vedle vlastní kontrolní činnosti i předávání získaných poznatků Ministerstvu životního prostředí ČR, a to s cílem případné úpravy právních předpisů zajišťující minimální možnost obcházení právních norem.

Negativním trendem, který má bohužel stoupající tendenci, je neumožnění kontroly ČIŽP ze strany kontrolovaných osob. Neumožnění výkonu kontrolní činnosti spočívá například v neposkytnutí požadovaných dokumentů, které jsou kontrolované osoby povinny vést, nesdělění požadovaných informací nebo v některých případech kontrolované osoby odmítají umožnit inspekci provést místní šetření v objektech nebo na pozemcích, kde je nebo může být nakládáno s odpady. V takových případech je inspekce nucena uložit povinnému subjektu sankci dle zákona o kontrole. V roce 2014 bylo dle zákona o kontrole uloženo inspektory oddělení odpadového hospodářství ČIŽP celkem 40 pokut v celkové výši 2 785 000 Kč a v roce 2015 celkem 53 pokut v celkové výši 3 545 000 Kč.

Rok 2015 byl velmi přínosný z pohledu spolupráce s ostatními státními orgány, ať již v problematice odpadového hospodářství či oblasti chemických látek. Jednalo se především o participaci ČIŽP při akcích Policie ČR s názvem Blue 24 a dále při společných kontrolách s dalšími orgány státní správy jako například ČOI. Bezesporu za velmi přínosnou lze považovat i spolupráci inspektorů zabývajících se agendou chemických látek s Toxikolo-

gickým informačním střediskem, které inspekci předává řadu podnětů týkajících se případů akutních otrav látkami, kdy např. lékaři řešící tyto otravy neměli k dispozici údaje o těchto látkách.

5.3.5 Významné případy

AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.

Společnost chybně vykazovala v průběžné evidenci a v ročním hlášení o odpadech za skládky nebezpečných odpadů Čáslav a Benátky nad Jizerou v 1. fázi provozování právním předpisem stanovený kód způsobu nakládání s odpady u části přijímaných odpadů. Kontrolovaná společnost konkrétně chybně uváděla kód nakládání s odpady – N1 místo správného D1. V případě využívání odpadů se mělo jednat o údajně využívání odpadů pro tvorbu tzv. „konstrukčních prvků“ a odpady tak dle tvrzení společnosti nebyly ve skládce odstraňovány (skládkovány), ale využívány.

V případě skládky Čáslav se tato chyba týkala cca 72 864 t ostatních odpadů (20 druhů) a 49 276 t nebezpečných odpadů (6 druhů). V případě skládky Benátky nad Jizerou se chyba týkala 148 533 t ostatních odpadů, které byly chybně vykazány v ročním hlášení a 73 085 t odpadů, u kterých byl chybně použitý kód způsobu nakládání N1 místo D1 (42 981 t ostatních/3 druhy a 30 104 t nebezpečné/4 druhy). Chybné použití kódu má ve svém důsledku velký dopad, jelikož společnost tak od dodavatelů nevybírala a následně neodvedla obci a do státního rozpočtu (příjemce SFŽP ČR) finanční prostředky ve stovkách milionů Kč. Vybírání a odvádění poplatků za skládkování odpadů je jedním z významných ekonomických nástrojů k dosažení vyšších stupňů v hierarchii nakládání s odpady (např. recyklaci). Navíc finanční prostředky z poplatků jsou následně používány v oblasti ochrany životního prostředí. Zároveň je nutno podotknout, že společnost svým protiprávním jednáním získala neoprávněnou výhodu na trhu oproti jiným obdobným zařízením.

Pokuta byla uložena za delikt dle ust. § 66 odst. 2 písm. a) v maximální výši 1 000 000 Kč. Pokuta je pravomocná.

AMT SERVIS s.r.o., Vílanec

Kontrola byla provedena na základě zjištění inspekce z její úřední činnosti. Na pozemcích, které jsou ve vlastnictví kontrolované osoby, byla zjištěna navážka stavebních odpadů a výkopových zemin ve velkém množství, přičemž část odpadů již byla uložena na povrchu terénu na celkové ploše cca 100 x 100 m o výšce navážky v nejvyšším místě 4 m. Celkem bylo navezeno dle předložené dokumentace 1 570 tun odpadů, které navíc nebyly podrobeny analýzám zaměřeným na zjištění vhodnosti pro použití na povrchu terénu. Zároveň v daném případě odpovědný subjekt nezpracoval hodnocení rizika pro danou lokalitu požadované vyhlášky č. 294/2005 Sb. V době návozu odpadů na danou lokalitu, tj. v roce 2015 neměla kontrolovaná osoba vydáno žádné souhlasné stanovisko příslušného správního úřadu, tzn. nebyla provozovatelem zařízení dle ust. § 14 odst. 1 nebo 2 zákona o odpadech. Uvedeným jednáním se společnost AMT SERVIS s.r.o.

AMT SERVIS s.r.o., Vílanec u Jihlavy - navážka stavebních odpadů a výkopových zemin bez souhlasu provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů (OI Havlíčkův Brod)

dopustila porušení ust. § 12 odst. 2 zákona o odpadech a byla jí uložena pravomocná pokuta ve výši 200 000 Kč.

EKOTREND AG, s.r.o.

V roce 2015 byla odvolacím orgánem potvrzena pokuta ve výši 400 000 Kč uložená podle ust. § 66 odst. 3 písm. d) zákona o odpadech provozovateli zařízení k využívání (úpravě) odpadů – zpracování vývojek, ustalovačů. Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že provozovatel neměl přijaté ani produkované kapalné nebezpečné odpady žádným způsobem označeny, přičemž se jednalo řádově o stovky litrů roztoků ustalovačů, vývojek a cca 20 000 litrů odpadu obsahujícího nebezpečné sulfidy. Výše uvedená sankce byla provozovateli uložena zároveň i za zjištěné porušení zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, jelikož provozovatel měl ve sklepních prostorách nepřípustně propojeno potrubí pro kapalným nebezpečným odpad s kanalizačním potrubím, což umožňovalo přímé vypouštění do dešťové kanalizace.

Inspekce dále provedla porovnání (bilanci) spotřebované energie pro provoz technologie za roky 2012 a 2013 ve vztahu k množství přijatých odpadů, ze kterého vyplynulo, že nakládání s kapalnými odpady nebylo v souladu s podanými hlášeními o produkci a nakládání s odpady a podstatná část (ať již přijatých nebo produkovaných) nebezpečných odpadů byla tedy odstraňována buď vypuštěním do kanalizace, nebo odstraňována jiným neдекларованým způsobem. Současně neměl provozovatel zpracován havarijný plán.

Autodoprava Matějka, s.r.o.

Společnosti byla inspekcí uložena pokuta ve výši 150 000 Kč za porušení ust. § 12 odst. 2 zákona o odpadech, kterého se dopustila tím, že navezla do areálu bývalého zemědělského družstva v Přibicích odpady tvořené směsí demoličních a stavebních odpadů a odpadů charakteru směsného a velkoobjemového komunálního odpadu v množství 9 souprav nákladního vozidla. Šet-

ření komplikovala skutečnost, že k návozu odpadů došlo již v květnu 2013, dále neochota lidí podat svědectví o původci odpadů, zavádějící informace aktérů nedovoleného návozu odpadů a nepřebírání pošty podezřelými subjekty. Až za pomoci Policie ČR bylo zajištěno vyjádření některých osob, které se nenacházely na území České republiky a nereagovaly na obsílky inspekce. Na základě dalších šetření v roce 2015 inspekce prokázala, že návoz odpadů provedla společnost Autodoprava Matějka, s.r.o. Společnost se odvolala proti rozhodnutí o uložení pokuty. Ministerstvo životního prostředí ČR zamítlo odvolání a potvrdilo rozhodnutí ČIŽP, které nabylo právní moci dne 7. 10. 2015.

Inspekce následně uložila příkazem společnosti Autodoprava Matějka, s.r.o. provedení nápravných opatření spočívajících v odvezení nezákonně soustředovaných odpadů na hromadách o výšce až 1,1 metru na ploše o šířce v nejužším místě 10,1 metru, v nejširším místě 14,1 metru, délce 54 metrů. Informaci o provedení nápravných opatření obdržela inspekce dne 23. 12. 2015.

Polydům – MB s.r.o.

Společnost Polydům – MB s.r.o. nakládala v období let 2012–2014 na pozemku v k.ú. Čeperka s odpadní výkopovou zemínou v množství cca 350 tun, přestože předmětný pozemek (orná půda) nebyl dle zákona o odpadech určen k nakládání s odpady. Kvalita tohoto odpadu, který byl na předmětném pozemku soustřeďován za účelem vybudování ochranného protihlukového valu, nebyla kontrolovaným subjektem zjišťována a stavba ochranného valu byla provedena proti vůli vlastníka předmětného pozemku. Za toto porušení zákona o odpadech byla společnosti Polydům – MB s.r.o. uložena pravomocná pokuta ve výši 100 000 Kč.

Pozemní stavby MENŽET s.r.o.

Společnost Pozemní stavby MENŽET s.r.o. v rozporu se zákonem o odpadech uložila na zemědělský pozemek

v k.ú. Choltice odpady pocházející z realizace akce stavby „Rozšíření výroby KIEKERT-CS-Přelouč“. Za tento správní delikt byla této společnosti uložena pravomocná pokuta ve výši 480 000 Kč a dále byla uložena povinnost uvést předmětný pozemek do původního stavu. Nápravná opatření se týkala odstranění 2 500 m³ odpadních výkopových zemin s příměsmi. Vzhledem k tomu, že společnost Pozemní stavby MENŽET s.r.o. nesplnila podmínky a lhůty pro zjednání nápravy stanovené rozhodnutím ČIŽP uložila ČIŽP, v roce 2015 této společnosti pravomocnou pokutu ve výši 800 000 Kč.

Areál VITKA Brněnec

ČIŽP zjistila v roce 2011, že společnost EURO DEMOLICE s.r.o., při provádění demolice areálu bývalé textilky VLNĚNA, závod Brněnec, porušila mj. zákon o odpadech tím, že před započítím demoličních prací nebyly objekty vyklizeny nebo jen částečně a uložené provozní chemické látky a přípravky byly vymístěny pouze na volné plochy před budovy nebo zůstaly na původních místech. Tyto nebezpečné odpady nebyly předány oprávněným osobám a zůstaly nebezpečeny před nežádoucím znehodnocením, odcizením a únikem do životního prostředí (např. únik nebezpečných látek při deštivém počasí do kanalizačních vpustí v areálu a následně do přilehlého vodního toku – řeka Svitava). Zároveň způsobem provádění demolice došlo k tomu, že nebylo zajištěno utřídění shromažďování odpadů dle jednotlivých druhů a kategorií. Zástupci majitele areálu ani společnosti zajišťující provádění demoličních prací se i přes písemné výzvy žádné z kontrol nezúčastnili.

Na základě všech zjištěných skutečností ČIŽP uložila v roce 2012 společnosti EURO DEMOLICE s.r.o. pravomocnou pokutu ve výši 480 000 Kč za porušení zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, a zároveň stanovila rozhodnutím opatření a lhůty pro zjednání nápravy. Za nesplnění opatření k nápravě byla následně společností EURO DEMOLICE s.r.o. uložena pokuta ve výši

1 000 000 Kč, tj. v maximální možné výši za předmětný správní delikt.

Vzhledem k tomu, že z důvodu nezabezpečených chemických látek a přípravků nacházejících se v areálu hrozilo bezprostřední ohrožení životního prostředí a zdraví člověka, bylo rozhodnuto o nutnosti odstranit tyto nebezpečné látky z areálu. V rámci dotačního programu bylo Krajským úřadem Pardubického kraje zažádáno o přidělení dotace na realizaci nezbytných opatření. V rámci schválení této dotace i za účelem monitorování stavu v předmětném areálu provedla ČIŽP v roce 2015 řadu šetření a jednání a vydávala odborná stanoviska za účelem zajištění dotace. Na základě schválené dotace z operačního programu SFŽP ČR bylo provedeno v listopadu 2015 odbornou firmou odstranění nejrizikovějších chemikálií z předmětného areálu, aby bylo zabráněno jejich možnému negativnímu vlivu na životní prostředí a zdraví člověka.

KTI – provádění staveb, s.r.o.

Pokuta ve výši 950 000 Kč byla uložena společnosti KTI – provádění staveb, s.r.o. Účastník řízení na pozemku v k. ú. Malešice nakládal s odpady – odpadní zemínou, resp. s odpady skupiny 17 Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst). Těmito odpady prováděl terénní úpravy zámeckého parku, a to na ploše cca 7 371 m² a při mocnosti od 0,5 do 3,5 m. Kvalifikovaným odhadem ČIŽP se jednalo o cca 20 000 tun odpadů. Inspekcí uložena pokuta byla odvolacím orgánem MŽP ČR upravena na výši sankce 800 000 Kč a nabyla právní moci dne 10. 3. 2015.

Ostravská Invest společnost s.r.o.

Inspekce na základě podnětu obdrženího koncem roku 2014 provedla šetření, v rámci kterého bylo zjištěno, že na pozemcích v k.ú. Místek se nacházejí celkem 3 hromady se stavebním odpadem charakteru betonových sutí, cihel s příměsí obkladů, dřeva, železa, betonu, místy se

Případ Ostravská Invest společnost s.r.o. (OI Ostrava)

nacházely zbytky zaolejovaných cihel, přičemž v rámci šetření bylo zjištěno, že se jedná o množství 19 323 tun odpadu kategorie nebezpečný katalogového čísla 17 09 03*. Jiné stavební odpady a demoliční odpady (včetně směsných stavebních a demoličních odpadů) obsahující nebezpečné látky.

Inspekce následně obdržela dne 10. 3. 2015 Znalecký posudek č. 059-02/2015. Ze znaleckého posudku vyplynulo, že podle výsledků chemických analýz směsného vzorku demoličního odpadu, odebraného z hlavní hromady demoličního odpadu se zvýšeným obsahem vizuálně kontaminovaných cihel, se jedná o odpad, který je ekotoxický a je možné ho uložit pouze na skládce nebezpečného odpadu. Zdrojem kontaminace byly ropné uhlovodíky, kterými byla část demoličního odpadu (cihelne zdivo) masivně kontaminována. Vizuálně kontaminované části posuzovaného demoličního odpadu bylo možno na základě zjištěných vlastností zařadit podle Katalogu odpadu pod katalogové číslo 17 09 03*. Jiné stavební a demoliční odpady (včetně směsných stavebních a demoličních odpadů) obsahující nebezpečné látky. Vzhledem ke skutečnosti, že z posuzovaného demoličního odpadu bylo prakticky nemožné kontaminované části vytřídit, bylo s odkazem na ust. § 6 odst. 1 písm. c)

zákona o odpadech nutné považovat za nebezpečný odpad celý objem obou hromad demoličního odpadu se zvýšeným podílem cihelného zdiva. Dále bylo ve znaleckém posudku v závěru konstatováno, že krátkodobé uložení demoličních odpadů na dotčených pozemcích nepředstavuje podle zjištěných geologických a hydrogeologických poměrů na lokalitě akutní ohrožení podzemní vody. Při ponechání hromad demoličního odpadu na dotčených pozemcích po delší dobu (cca 1 rok a více) již nebylo možné vyloučit negativní vliv na podzemní vodu mělké kvartérní zvodně ve vrstvě glacifluviálních sedimentů, která je pravděpodobně využívána domovními studnami v okolní zástavbě rodinných domů na jiné než pitné účely. Nebylo možné rovněž vyloučit kontaminaci svrchní části půdního profilu.

Inspekce s právním subjektem Ostravská Invest společnost s.r.o. zahájila správní řízení o uložení pokuty. Z důvodu neodstranění navezeného demoličního odpadu z předmětných pozemků bylo s právním subjektem Ostravská Invest společnost s.r.o. zahájeno rovněž správní řízení o uložení nápravných opatření dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech. Rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 2 mil. Kč a také nápravné opatření spočívající v odstranění odpadů z dotčených pozemků nabylo právní moci.

Zajímavý případ z pohledu agendy chemických látek – Beads 4U, s.r.o.

Společnost Beads 4U, s.r.o. se dopustila porušení nařízení REACH jako dovozce komponent pro výrobu bižuterie, které obsahovaly nebezpečné (omezené) látky. Společnost tyto komponenty nakupovala u čínského dodavatele vystupujícího pod názvem Milky Way Jewellery Co. Ltd. Z jedenácti kontrolovaných vzorků nevyhovovalo předpisům celkem 6. V komponentech byly překročeny limity pro kadmium, nebo se z nich uvolňovalo více niklu, než umožňuje nařízení REACH. Např. z přívěsku ve tvaru peříčka se nikl uvolňoval rychlostí 48,1 µg/cm²/týden (limit je 0,5 µg/cm² za týden). Litinový přívěsek „Kotva“ obsa-

Jeden ze vzorků k případu Beads 4U, s.r.o.

hoval 48,4 hm. % kadmia (povoleno je pouze 0,01 hm. % kadmia). Za porušení nařízení REACH dostala tato společnost pokutu ve výši 100 000 Kč a bylo jí uloženo stáhnout tyto nebezpečné výrobky z trhu.

5.4 Ochrana přírody a CITES

5.4.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2015

Inspektoři ochrany přírody v roce 2015 uskutečnili celkem 2 902 kontrolních šetření, ze kterých 1 025 tvořily kontroly plánované v rámci složkových a specifických úkolů. OOP v roce 2015 vydala 633 pravomocných správních rozhodnutí, z toho 473 sankčních, 24 opatření k nápravě a 29 omezení či zastavení činnosti. Celková výše uložených pokut činila 11 813 600 Kč, z toho 10 500 800 Kč právníkům a fyzickým podnikajícím, 1 312 800 Kč fyzickým osobám nepodnikajícím. Právomocně uložená celková částka pokut se meziročně mírně snížila, rozdíl činí cca 200 tis. korun. Dále bylo vydáno 107 rozhodnutí o zabavení neoprávněně držených jedin-

ců a 24 nápravných opatření. Počet podaných trestních oznámení se snížil o jedno na 13 oproti roku 2014.

Poprvé po několika letech nedošlo k většímu meziročnímu nárůstu počtu šetřených podnětů. Zatímco v předchozích letech bylo předmětem šetření 867 (2012), 891 (2013) a 1 020 (2014) podnětů, v roce 2015 se složka ochrany přírody zabývala podáním třetích osob v 1 023 případech. Stále platí, že prošetřování přijatých podnětů představuje velmi obsáhlou agendu, která přinejmenším v některých obdobích roku tvoří nejobsáhlejší část činnosti složky ochrany přírody. Statisticky největší část podání se týká ochrany dřevin rostoucích mimo les, ale početně jsou zastoupeny i podněty týkající se zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zvláště chráněných území, významných krajinných prvků, evropských druhů ptáků a dalších zájmů ochrany přírody. Nezanedbatelná část podnětů je oprávněná a vede k přestupkovému či správnímu řízení o uložení pokuty nebo omezení činnosti.

Převážná část kontrolní činnosti složky ochrany přírody se týká vymáhání ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Menší měrou se na kontrolní činnosti podílejí další složkové zákony, zejména zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a od roku 2015 i zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

Samostatnou kapitolu tvoří kontrolní činnost prováděná na základě ustanovení zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, jejíž koordinace přísluší samostatnému oddělení CITES. Část kontrolní činnosti dle tohoto zákona nicméně vykonávají někteří inspektoři oddělení ochrany přírody na oblastních inspektorátech ČIŽP.

Geneticky modifikované organismy

Inspektoři se zaměřením na problematiku geneticky modifikovaných organismů v roce 2015 realizovali celkem 41 kontrol. Ve 30 případech se jednalo o prověření subjektů nakládajících s GMO v režimu uzavřeného nakládání v 1. a 2. kategorii rizika, dalších 5 šetření bylo zaměřeno na uvádění GMO do životního prostředí v rámci polních pokusů a zbývajících 6 kontrol se týkalo monitoringu lokality s výskytem GMVR – bramboru „Amflora“ v průběhu vegetace. Kontroly uzavřeného nakládání byly zaměřeny zejména na subjekty prověřované před více než 3 lety a dále nové oznamovatele nakládání s GMO. Dozorovány byly všechny polní pokusy povolené OEREŠ MŽP ČR pro rok 2015. Konkrétně šlo o kontrolu dodržování podmínek vydaných rozhodnutí a ustanovení zákona u polních pokusů s transgenní slivoní (klon C5), transgenním lnem a transgenním ječmenem na dvou lokalitách.

Během roku 2015 ČIŽP řešila dva podněty podané dozorovými orgány státní správy. Prvním podnětem bylo podezření na přítomnost příměsí GM sóji (GTS-40-3-2) v merkantilním osivu sóji. Prošetřením a analýzou odebraných 3 000 vzorků listů sóji nebyla prokázána přítomnost GM sóji. Výskyt příměsí GMO v osivech má v posledních letech mírně vzestupnou tendenci a je potřeba této problematice věnovat pozornost.

S druhým podnětem, respektive jeho pokračováním z roku 2014, souvisí prověřování výskytu plevelných rostlin GM bramboru „Amflora“ (ozn. EH 92-527-1) na 3 lokalitách, kde byly v minulosti (do roku 2010) pěstovány. Ve spolupráci s firmou BASF, spol. s r. o. zde byl prováděn monitoring a na základě jeho výsledků doporučen průběžný likvidační postup vyrostlých rostlin (od června do října). Nastavená opatření by měla minimalizovat vznik nových rostlin z mikrohlízek, které dle zjištění mohou v půdě perzistovat až několik let. Na dotčených lokalitách nebude možno pěstovat konvenční brambory

po dobu 2 let od posledního nálezu GM brambor. Monitoring bude pokračovat i v roce 2016.

Při kontrolách jednotlivých subjektů, plánovaných i neplánovaných, nebyly během roku 2015 zaznamenány případy ohrožení životního prostředí nebo významná porušení zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. Případné drobné nedostatky, převážně administrativního charakteru, byly kontrolovanými subjekty odstraněny obvykle ihned po upozornění, respektive ve lhůtě určené inspekcí.

Zástupce ČIŽP se v červnu 2015 zúčastnil konference **EEP (European Enforcement Project on Contained Use and Deliberate release of GMO's)**, sdružení pracovníků inspekce GMO zemí EU, ve Vídni v Rakousku. Každoročně je na těchto konferencích řešena problematika GMO v EU i ve světě. Aktivní účast na těchto konferencích je výhodná z hlediska získání potřebných nových informací k této problematice.

Zoologické zahrady

Inspekce stejně jako v předchozích letech kontrolovala držitele licence ZOO v souvislosti s pravidelnou kontrolou organizovanou Odborem druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP ČR. V průběhu roku 2015 bylo tímto způsobem prověřeno celkem 12 stávajících ZOO, další tři zařízení (ZOO Tábor, a.s., Galerie Krokodýl, Terárium Praha) byla kontrolována v rámci zahájeného řízení o udělení licence ZOO.

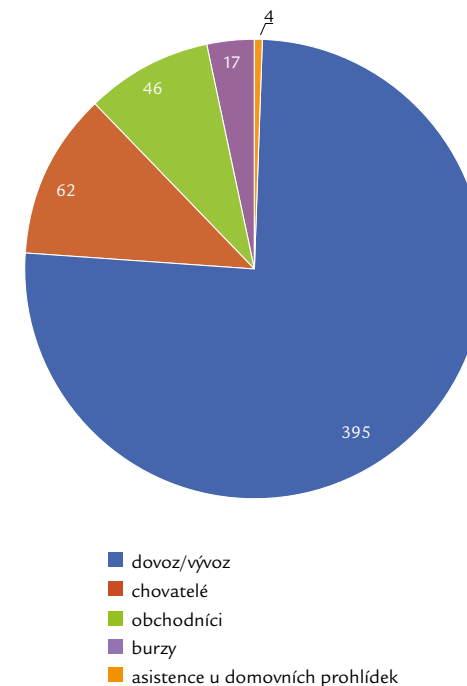
Při kontrolách ZOO nebyly zjištěny nedostatky, které by byly v rozporu s ustanoveními zákona č. 162/2003 Sb., respektive podmínkami udělené licence k provozování ZOO. Provozovatelé ZOO byli dále prověřováni z pohledu dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. a zákona č. 100/2004 Sb. Zjištěná pochybení se týkala především vydávání výjimek ze zákazů v souvislosti s chovem

zvláště chráněných druhů, což bylo téma řešené samostatným složkovým úkolem.

Obchod s ohroženými druhy – CITES

V roce 2015 bylo inspektory ČIŽP provedeno 505 kontrol dle zákona č. 100/2004 Sb. (CITES). Z toho 78 % kontrol se týkalo dovozu a vývozu přes mezinárodní letiště, vnitrozemské celní úřady a celní poštu, tj. mezinárodní obchod s ohroženými druhy, a jen 22 % kontrol se týkalo vnitro-unijního obchodu s exempláři CITES. Z uvedeného vyplývá, že většina kontrolní činnosti CITES se zaměřuje na oblast mezinárodního obchodu (dovozy, vývozy), která a priori nemůže být plánována předem, ale vyplývá z aktuální situace (pouze 10 % kontrol v oblasti CITES na ČIŽP

Kontrolní činnost ČIŽP – CITES 2015

spadá do plánované činnosti). V současné době zajišťuje 80 % kontrolní činnosti CITES oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES, ředitelství ČIŽP, které se věnuje primárně mezinárodní problematice úmluvy CITES (kontroly dovozu, vývozu, mezinárodní spolupráce), šetření závažných případů porušení zákona a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a poskytuje rovněž odborný servis ostatním inspektorům ČIŽP a složkám státní správy.

Při kontrolách dovážených a vyvážených exemplářů CITES bylo u 17 % kontrol zjištěno porušení zákona, tj. téměř každá pátá kontrolovaná zásilka nebyla v pořádku. Největší objem zásilek s živočichy, rostlinami a produkty z nich pochází z Asie. Velmi závažným trendem je vzrůstající podíl občanů vietnamské národnosti na porušování zákonů v oblasti CITES a wildlife. V roce 2015 byl v 50 % případů porušení legislativy v oblasti CITES zjištěn pachatel vietnamské národnosti (53 % uložených pokut, 45 % řízení o zabavení exemplářů). Jednalo se o produkty tradiční medicíny, ale často i o velmi závažné činy např. obchod se slonovinou, tygřími kostmi, nosorožčími rohy apod. ČR je v současné době považována za jednu ze 4 zemí, jež mají největší problémy s nelegálním obchodem s rohy nosorožců. Kvůli této situaci se ČIŽP zúčastnila v únoru 2015 i expertního a ministerského jednání v Ženevě zaměřeného na boj s touto kriminalitou.

ČIŽP vedla 120 pokutových řízení, celkem byly uloženy v oblasti CITES pokuty ve výši 352 300 Kč (pravomocná rozhodnutí), závažné kauzy jsou předávány k řešení orgánům činným v trestním řízení a ČIŽP sankční řízení nevede. V celkem 106 případech bylo přistoupeno k zabavení exemplářů – zabaveno bylo celkem 1 355 živých exemplářů ohrožených živočichů a rostlin a 1 095 neživých exemplářů (výrobky). V rámci služby pohotovosti řešili inspektoři CITES 104 telefonních aktivací od Celní správy ČR či Policie ČR. Většina z nich byla vyřešena telefonem a e-mailem (díky možnosti elektronického přenosu fotografií a dat) a domluvou na dalším postupu.

ČIŽP asistovala u 4 domovních prohlídek a realizací prováděných orgány činnými v trestním řízení, inspektoři ČIŽP se na akcích podíleli jako odborní konzultanti.

V roce 2015 pokračovala spolupráce s Celní správou a Policií ČR na závažných případech nelegálního obchodu s nosorožčími rohy, slonovinou a tygřími kostmi. Na základě zjištění ze společně šetřených kauz se ČIŽP v roce 2015 zabývala složkovým úkolem Kontroly tygrů v soukromých chovech. Výsledky tohoto složkového úkolu jsou popsány v kapitole Ochrana přírody, neboť se na jeho plnění podíleli i inspektoři z OI.

V roce 2015 byl zorganizován 8. ročník 3denního semináře Wildlife crime v ČR určeného inspekcí, policií, celní správě, státním zástupcům a soudcům, jehož se zúčastnilo 130 účastníků. V rámci semináře byly prezentovány aktuální případy, metody nelegálního obchodu, použití forenzních metod při odhalování trestných činů a přešupků v oblasti wildlife, manipulace se zvířaty, spolupráce se zoologickými zahradami, nové trendy v ochraně ohrožených druhů atd.

Vyjádření, stanoviska a podněty jiným orgánům státní správy

Dlouhodobě dochází k postupnému nárůstu počtu zpracovaných vyjádření a stanovisek, zejména vyjádření k záměrům ve všech stupních procesu EIA a SEA. V roce 2015 bylo tímto způsobem připomínkováno 724 dokumentací, oznámení a posudků, v mnoha případech byly přitom uplatněny konkrétní výhrady a připomínky k předkládaným dokumentacím a záměrům. Tradičně byly významně zastoupeny záměry výstavby a úpravy rekreačních zařízení (lanových drah a sjezdovek a dalších sportovišť), často situované do velkoplošných zvláště chráněných území či jejich ochranných pásem.

Všechny takové záměry vyžadují důraz na kvalitní zpracování předkládaných oznámení a dokumentací, nejen v kapitolách hodnotících vliv na faunu a flóru, ale také

na komplexní hodnocení vlivů záměrů na EVL, ptačí oblasti a krajinný ráz. U řady předkládaných záměrů ale stále nejsou dopady na zájmy ochrany přírody a krajiny, případně kumulativní vlivy s dalšími záměry v daném území, dostatečně vyhodnoceny. V některých případech chybí nezbytné podklady, jako jsou podrobné údaje o stavu území nebo dostatečně vypovídající biologické průzkumy. Přes zcela zjevné nedostatky některých oznámení ale nejsou požadavky inspekce v mnoha případech příslušným orgánem akceptovány, často s odkazem, že místně příslušný orgán ochrany přírody k záměru nemá připomínek.

Také v roce 2015 probíhala dosti intenzivní spolupráce s orgány činnými v trestním řízení. Inspekce v této oblasti poskytuje konzultace či odborná posouzení a podílí se na realizacích orgánů činných v trestním řízení v pozici odborných konzultantů. Na straně druhé sama zpracovává a zasílá příslušným orgánům oznámení o podezření ze spáchání trestného činu.

V neposlední řadě inspekce dlouhodobě spolupracuje s dalšími orgány ochrany přírody na úrovni obcí, krajských úřadů nebo OVSS MŽP ČR. V působnosti některých OI je udržována intenzivní spolupráce s odbornými nevládními organizacemi typu České společnosti ornitologické nebo České společnosti pro ochranu netopýrů. Zcela samozřejmá je komunikace s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, včetně bývalých správ jednotlivých chráněných krajinných oblastí, kdy inspekce využívá odborné znalosti a zkušenosti AOPK při zadávání odborných a znaleckých posudků.

5.4.2 Přehled plnění složkových úkolů

1. Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance (CC) se zaměřením na definované kontrolní požadavky

V uplynulém roce inspekce v souvislosti s vyplácením zemědělských dotací prověřovala celkem 314 hospodařících subjektů. Ve 240 případech posuzovala dodržování povinných požadavků na hospodaření (dále „PPH“) plynoucích ze směrnice Rady č. 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků a v 87 případech dodržování požadavku, který vzešel ze směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť. Vlastní kontrolní činnost se dotýkala především lokalit, které jsou potenciálně rizikové z pohledu ochrany přírody a krajiny. Dozorován byl způsob hospodaření na dílech půdních bloků (dále „DPB“), na kterých se nacházely dřeviny, remízy, vodní toky a údolní nivy, a DPB, na kterých probíhala pastva hospodářských zvířat. Zvýšená pozornost byla již tradičně věnována pozemkům zasahujících do území soustavy NATURA 2000 nebo ZCHÚ. Zohledněny byly i DPB zařazené do nově ustavených dotačních titulů „čejka“ a „modrásek“. Porušení PPH a příslušných ustanovení zákona bylo v roce 2015 shledáno u tří kontrolovaných subjektů. Při kontrole právnické osoby v působnosti OI Brno bylo zjištěno závažné poškození většího množství dřevin na okraji zemědělsky obhospodařovaných pozemků. Šetření bylo provedeno na základě podnětu a jeho výsledkem bylo podání návrhu na snížení dotací v souvislosti s porušením požadavku PPH 2/2 a současně uložení pravomocné pokuty za poškození dřevin ve výši 140 000 Kč. Méně závažný případ zaznamenal OI Havlíčkův Brod, který za poškození několika dřevin nesprávným ořezem uložil v příkazním řízení právnické osobě pokutu ve výši 10 000 Kč, ale vzhledem k okolnostem nepřikročil k návrhu na snížení dotace.

Jako porušení povinných požadavků na hospodaření dále byly kvalifikovány dva nedovolené zásahy do významného krajinného prvku vodní tok, v obou případech v souvislosti s nesprávně prováděnou pastvou skotu, jejímž důsledkem bylo poškození břehů a koryta toku. Za poškození, které je zároveň porušením požadavku PPH 2/1 v rámci CC, byly odpovědné fyzické osoby podnikající v působnosti OI Havlíčkův Brod. S jedním z žadatelů bylo

zahájeno správní řízení o uložení pokuty za vykonávání zakázané činnosti ve zvláště chráněném území, neboť k zásahu došlo na území první zóny CHKO.

U druhého žadatele šlo o kombinované porušení požadavku PPH 2/1 a PPH 3/1, neboť poškozený tok se nacházel v evropsky významné lokalitě s předmětem ochrany vydra obecná a zásah byl z pohledu CC kvalifikován jako poškození předmětu ochrany EVL. Za porušení ochranných podmínek VKP a EVL byla zemědělskému subjektu uložena dosud nepravomocná pokuta ve výši 12 000 Kč.

Méně závažná pochybení byla řešena formou dohody přímo na místě nebo v rámci protokolu o kontrolním zjištění, kde byl stanoven způsob a termín odstranění zjištěných nedostatků. V neposlední řadě ČIŽP průběžně upozorňuje na všechny potenciálně rizikové činnosti, jejichž důsledky by mohly být hodnoceny jako porušení zákona o ochraně přírody a krajiny, případně mohly vést k návrhu na krácení dotací.

S ohledem na počet kontrol se jedná o nejobsáhlejší složkový úkol, prováděný na základě mezirezortního závazku a povinnosti vůči EU. Každým rokem je nutno prověřit 1 % žadatelů o zemědělské dotace, což představuje cca 1/3 všech plánovaných kontrol. Výtěžnost těchto kontrol je s ohledem na sankční řízení přitom velmi nízká a výrazně převažují preventivní dopady kontrolní činnosti.

2. Celoinspekční prověrka na území CHKO Český les

Ve 2. čtvrtletí roku 2015 se za účasti 27 inspektorů z celé republiky uskutečnila hromadná kontrolní akce na území CHKO Český les. První část šetření tvořila kontrola výkonu státní správy Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „AOPK“) na úseku ochrany přírody v CHKO Český les, kdy byla prověřována vybraná rozhodnutí, značení ZCHÚ a postup při tvorbě plánů péče. Dvě zjištěná pochybení (neinformování občanského sdružení o zahájení řízení ve věci kácení dřevin) byla ze strany AOPK na-

pravena dodatečným projednáním s příslušným občanským sdružením (ČSO).

Další část prověrky se týkala kontroly dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkajících se ochrany přírody a krajiny ze strany vlastníků nebo správců chráněných území při hospodaření v lesích v ZCHÚ. Kontrolovány byly subjekty – Lesy ČR, s.p., Domažlické lesy, spol. s r.o., Franceska Dominika Kolowrat-Krakovská a Maximilian Kolowrat-Krakovský (dále „Kolowratovy lesy“). V rámci akce proběhlo 5 dílčích kontrol Lesů ČR, s.p. Kontroly lesních hospodářů byly zahájeny již počátkem roku a pokračovaly ještě v průběhu vegetační sezóny, konkrétně v rámci specifického úkolu „Kontrola evropsky významných lokalit se zaměřením na lesní ekosystémy“. Dále proběhla 1 kontrola Domažlických lesů, spol. s r.o. v NPR Čerchovské hvozdy a 1 kontrola Kolowratových lesů v PR Diana. Při žádné z kontrol nebylo zjištěno porušení zákona č. 114/1992 Sb.

Poslední část kontrolní akce tvořilo zjišťování případů ohrožení a poškození přírody, jejich příčin a osob odpovědných za jejich vznik nebo trvání v lokalitách s nejprísnejším režimem ochrany, tj. v národních přírodních rezervacích a památkách, v přírodních rezervacích a památkách a evropsky významných lokalitách (dále „EVL“). Inspekční šetření bylo provedeno v 9 ZCHÚ a ve 4 samostatných EVL. Konkrétní porušení zákona nebylo zjištěno, ale inspekce se bude dále zabývat možným ohrožením přírody, resp. předmětu ochrany EVL ze strany vlastníka pozemku, a to v souvislosti s šetřením v EVL Niva Nemanického potoka, kde došlo ke kácení dřevin a rozorání části pozemků.

3. Dohled nad dodržováním ZOPK při odstraňování dřevin na drahách

Na základě poznatků z roku 2014 pokračovala v roce 2015 dozorová činnost zaměřená na dodržování usta-

novení právních předpisů a rozhodnutí při kácení dřevin u železničních drah ve správě SŽDC. Předmětem kontroly bylo dodržování ust. § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož je ke kácení dřevin rostoucích mimo les nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, pokud dále v zákoně není stanoveno jinak, a respektování pravomocného rozhodnutí ČIŽP o omezení činnosti z roku 2014 (vydáno podle ust. § 66 odst. 1 uvedeného zákona).

Vzhledem k plošnému charakteru řešeného problému oznámilo zahájení kontroly správcí železničních tratí (SŽDC) ředitelství ČIŽP, a to v územním rozsahu celé České republiky. Úkolem OI ČIŽP bylo provedení dílčích kontrol ve vybraných úsecích železničních tratí v obvodu jejich územní působnosti. Zjištění z dílčích kontrol se stanou podkladem pro vyhotovení konečného protokolu o kontrole, na nějž bude v závislosti na jeho závěrech navazovat správní řízení ve věci uložení pokuty, příp. další právní kroky. Kontrola a správní řízení se zhotoviteli kácení v případech, kdy se jedná o subjekty odlišné od zadavatele (tj. od SŽDC), budou v režii jednotlivých OI.

OOP shromáždilo podklady týkající se kácení dřevin u železničních drah v sezóně 2014–2015 v lokalitách na území České republiky, vytipovaných na základě vnějších podnětů i vlastních zjištění. Do konce roku 2015 bylo provedeno celkem 57 dílčích kontrol.

4. Kontrola legálnosti držení tygrů v soukromých chovech

V průběhu let 2013 a 2014 zaznamenala ČIŽP ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení zvýšený počet případů nelegálního obchodu s neživými exempláři tygrů. Jednalo se o nelegální vývozy celých tygřích koster, vývozy tygřích zubů, drápů, obchod s vývarem z tygřích kadáverů, s tygřími vousy apod. Tyto aktivity vykazují znaky

organizovaného zločinu a jsou předmětem dlouhodobého šetření. Bližší analýza Registru CITES ukázala, že na území ČR je drženo cca 130 živých tygrů v soukromých chovech (dalších 34 je chováno v zoologických zahradách), 155 záznamů se pak týká vývozů a úhynů. Cílem složkového úkolu byla detailní kontrola a prověření legálnosti držení všech jedinců tygrů v soukromých chovech v ČR spojená s odběrem vzorků na DNA analýzu a dále pak i ověření okolností úhynů a vývozů. Úkol byl koordinován oddělením mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES, ředitelství ČIŽP, a jeho provádění se účastnili inspektoři oblastních inspektorátů i oddělení CITES. V roce 2015 bylo zkontrolováno 16 subjektů chovajících tygry. Celkem bylo zkontrolováno 77 tygrů a 2 kříženci tygra a lva. Pro genetickou analýzu bylo odebráno 74 vzorků chlupů (ze 70 jedinců) a 15 vzorků trusu (ze 14 jedinců). Složkový úkol bude pokračovat i v roce 2016, kdy by měly být kontroly soukromých subjektů kompletně dokončeny a zároveň budou zkontrolováni i tygři chovaní v zoologických zahradách.

5. Kontroly ZOO se zaměřením na držení ZCHD živočichů

Záměrem složkového úkolu bylo prověření zákonnosti držení jedinců zvláště chráněných druhů (ZCHD) živočichů v zoologických zahradách, tj. shromáždění a ověření platnosti všech vydaných výjimek na chov ZCHD a porovnání se skutečným stavem. Následovat měla náprava případných nedostatků či protiprávního stavu. Jednotlivé kontroly probíhaly v návaznosti na pravidelné kontroly zoologických zahrad s licencí ze strany MŽP, případně příslušné OI provedly za tímto účelem samostatné šetření. V roce 2015 byla důkladněji prověřována zoologická zahrada Ostrava, Podkrušňohorský park Chomutov, ZOO Děčín, ZOO Liberec, ZOO Ohrada Hluboká nad Vltavou, ZOO Brno, ZOO Lešná, Zoologická zahrada Dvůrek, ZOO Tábor a zoologické zahrady ve středních Čechách. V naprosté většině kontrolovaných ZOO nebyly shledány

závažnější nedostatky a porušování příslušných ustanovení a podmínek vydaných výjimek podle ust. § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Při šetření na místě byl obvykle proveden namátkový výběr několika jedinců, u kterých byla provedena kontrola nezaměnitelného označení a jeho porovnání s dokumentací. Případné nedostatky byly následně řešeny s jednotlivými chovateli a příslušnými úřady. Nejčastěji šlo o absenci povinného značení jedinců, obvykle z důvodu odkladu označení u malých mláďat, nenahlášení změn, pozdní registrace po dovozu zvířat nebo absenci platné výjimky na chov. Nejzávažnější pochybení byla zjištěna při kontrole ZOO Tábor, se kterou bude na základě kontrolních zjištění zahájeno řízení o uložení pokuty za držení celkem 8 jedinců ZCHD bez platné výjimky za zákona.

Z provedených šetření dále vyplynulo, že ani kompletně sestavený seznam vydaných výjimek podle zákona č. 114/1992 Sb. nezahrnuje veškeré jedince ZCHD chované v zoologických zahradách, neboť řada těchto druhů zároveň spadá pod režim zákona č. 100/2004 Sb. (zákon CITES). U těchto druhů jsou přípustné různé režimy držení a doklady vydané podle těchto zákonů se mohou různou měrou zastupovat – např. výjimka ze zákazu obchodních činností vydaná podle zákona CITES nahrazuje „osvědčení“ vydané podle zákona č. 114/1992 Sb., tedy v konečném důsledku i výjimku vydanou pro ZCHD dle tohoto zákona.

V neposlední řadě bylo v rámci kontrol ZOO zjištěno pochybení KÚ Jihočeského kraje. Tento úřad vydával nadbytečně registrační listy i pro druhy, které jsou zároveň CITES i ZCHD (medvěd, vlk, rys) a pro jejichž držení se registrační listy nevydávají. Kontrolovaný subjekt tak na byl dojmů, že má vyřízeny potřebné náležitosti a nevyžádal si včas výjimku pro odchovy vlka (5 ex.).

Plošná kontrola ZOO pomohla odhalit a případně i napravit alespoň některé nedostatky v právním stavu a evidenci chovaných jedinců ZCHD a naplnit tak jednu ze

zákonných povinností zoologických zahrad s licencí. Obdobné kontroly budou realizovány i v následujících letech, neboť mají do určité míry i preventivní charakter.

6. Zarybňovací povinnost a šíření nepůvodních druhů

V rámci složkového úkolu byla provedena pilotní šetření týkající se několika předem vytipovaných lokalit v Jihočeském, Středočeském, Jihomoravském, Zlínském a Královéhradeckém kraji. Jejich účelem bylo zjištění podmínek, za jakých dochází k plnění zarybňovací povinnosti, respektive identifikace případných střetů se zájmy ochrany přírody v souvislosti s šířením nepůvodních druhů. Situace byla prověřována na rybářských revírech, které jsou součástí maloplošných zvláště chráněných území a kde se střety zájmů ochrany přírody a výkonu rybářského práva nedají vyloučit.

Inspekce provedla šetření u rybářského revíru 453 046 Metuje, který zasahuje do NPR Adršpašsko-teplické skály. Východočeský územní svaz ČRS zde dle předložených podkladů vysazuje pstruha duhového a sivena amerického pouze v dolních a více prohloubených partiích uvedeného revíru mimo území NPR. Důvodem je snaha snížit riziko nelegálního rybolovu a vyhnout se vysoké predaci ze strany vydry v horním úseku řeky Metuje. Porušení ZOPK nebylo zjištěno.

Podrobně byl prověřován stav na 6 jihočeských lokalitách (NPR Stará a Nová řeka, NPR Brouskův mlýn, NPP Blаницe, NPP Lužní potok, NPP Zlatý potok a PP Horní Malše). Na většině z nich hospodaří Jihočeský územní svaz ČRS, který poskytl potřebné dokumenty. Z druhů, které lze všeobecně považovat za nepůvodní, byl zjištěn pouze amur, který je spolu s kaprem vysazován do říčky Stropnice v NPR Brouskův mlýn. Za problémový druh je možno považovat i pstruha duhového, který je vysazován v PP Horní Malše a dále pak do níže položených úseků Blаницe Zlatého potoka (mimo ZCHÚ). Ovlivnění předmě-

tu ochrany (perlorodky říční a jejího biotopu) ale nelze považovat za příliš pravděpodobné, s ohledem na výběr míst k vypouštění níže po proudu. Vysazená populace se šíří obvykle dále po proudu a postupně je odlovena. Pro další postup je zásadní vymezení pojmu nepůvodní druh, respektive seznamu druhů, které lze ve smyslu zákona na ochranu přírody a krajiny považovat za nepůvodní. Na tuto otázku zatím neexistuje jednoznačná odpověď, resp. v této věci panuje velmi odlišný pohled ochrany přírody a rybářství. To se týká zejména dlouhodobě vysazovaných druhů jako kapr obecný nebo pstruh duhový.

Způsob zarybňování byl zjišťován i u dvou subjektů, které hospodaří na vodách v CHKO Moravský kras a NP Podyjí. Ani zde kontrola dokladů neprokázala vysazování nepůvodních druhů ryb do revíru v ZCHÚ. Výskyt případných jedinců nepůvodních druhů v toku je přitom vysvětlován možností náhodného přimíchání zanedbatelného množství těchto druhů do násady, ve které jsou těžko rozeznatelné. Obdobná situace opanuje v rybářském revíru Olšava 3 na území CHKO Bílé Karpaty. V evidenci úlovků byly sice zaznamenány nepůvodní druhy ryb, ale dle evidence násadcových listů zde nebyly rybářsky hospodařícím subjektem uměle vysazeny.

Provedená šetření jednoznačně poukázala na rozpor plynoucí z platné legislativy, konkrétně zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ust. § 5 odst. 4) a zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství (ust. § 2 písm. s), díky kterým jsou kontroly tohoto typu těžko uchopitelné. Zásadním problémem je nejednoznačné vymezení pojmu „geograficky nepůvodní druh“ v platných právních předpisech, a to zejména ve vztahu k druhům, které jsou původní pouze pro některou část hydrologického úmoří (např. kapr obecný), nebo k druhům, které jsou na našem území plně naturalizované (karas stříbřitý, koljuška tříostná) či k druhům, které v našich tocích vytvářejí pouze izolované populace (pstruh duhový, siven americký).

Praktické vymáhání ustanovení týkajících se zákazu šíření nepůvodních druhů ryb naráží i na další faktické problémy, mezi které patří neexistence migračních překážek mezi chráněnými a nechráněnými úseky vodních toků a nedostatečná specifikace a evidence zarybňování.

5.4.3 Přehled plnění specifických úkolů

Ochrana dřevin, ochrana významných krajinných prvků
Problematika ochrany dřevin rostoucích mimo les je v činnosti složky ochrany přírody stále zastoupena velmi početně, mj. v rámci kontrol správců vodních toků, elektrizační sítě, silničních komunikací a aktuálně také správců železničních drah, které byly v roce 2015 předmětem samostatného složkového úkolu. Tradičně jsou prošetřovány případy rozsáhlého poškozování či kácení dřevin při realizaci regionálně významných investičních akcí, výstavbě či rekonstrukci infrastruktury nebo při údržbě zemědělských pozemků.

Relativně novým fenoménem je velkoplošné kácení dřevin na dlouhodobě neobhospodařovaných pozemcích, včetně starých sadů, které mohou být významné z hlediska krajinářského nebo výskytu zvláště chráněných druhů. Tato protiprávní činnost je obvykle motivována jednorázovým ziskem. Pozemky jsou vykácením uvedeny do stavu, za který lze čerpat zemědělské dotace a další zdroj příjmů může představovat i získaný materiál (např. v podobě štěpky). Dále došlo k nárůstu počtu řešených případů nesplnění oznamovací povinnosti při kácení dřevin podle ust. § 8 odst. 2 a 4, respektive zneužívání institutu tzv. havarijního kácení. Pochybení tohoto typu vedla k zahájení několika sankčních řízení.

Významně byla zastoupena kontrola plnění náhradních výsadb uložených inspekcí nebo místně příslušnými orgány ochrany přírody. Nejčastěji zjištěnými problémy bylo nesplnění podmínek stanovených pro náhradní výsadbu, zejména neodpovídající počty a druhy dřevin a nezajištění péstební péče o realizované výsadby. Za ne-

splnění uložené náhradní výsadby je v současnosti vedeno správní řízení o pokutě s několika subjekty.

Současně byl prováděn dozor výkonu veřejné správy spojený s ukládáním náhradních výsadb, kdy na straně obecních úřadů stále přetrvávají závažné vady spočívající v ukládání právně nevymahatelných povinností. Nebývají specifikovány dřeviny, místo nebo termín výsadby, případně je náhradní výsadba uložena do míst, kde ji fakticky nelze realizovat. Výjimkou nejsou ani případy, kdy dojde mezi orgánem ochrany přírody a účastníkem řízení ke zcela neformální dohodě o změně podmínek náhradní výsadby uložené pravomocným rozhodnutím, aniž by se taková dohoda odrazila v dokumentech vedeného správního řízení.

Cíleně se inspekce věnovala i vymáhání ochrany památných stromů, za zmínku stojí například uložení pravomocné pokuty ve výši 50 000 Kč za škodlivý zásah do ochranného pásma při realizaci nedovolených terénních úprav. V jiném případě bylo sankcionováno poškození ochranného pásma památného stromu orbou.

Významně jsou zastoupeny kontroly a navazující správní řízení v oblasti ochrany významných krajinných prvků, na které navázala celorepublikově koordinovaná akce kontrol „suchých jezů v průběhu klimaticky nepříznivého suchého léta“. Na základě jedné z kontrol OOP zahájilo správní řízení s provozovatelem MVE Říkov za škodlivý zásah do VKP vodní tok a škodlivý zásah do biotopu ZCHD vranky obecné a střeve potoční.

V působnosti několika OI se uskutečnily kontroly stavu registrovaných významných krajinných prvků, které mají nejčastěji charakter skupiny dřevin rostoucích mimo les. Opakovaně byly zjištěny nedostatky týkající se již samotného vyhlášení (zastaralá či neúplná rozhodnutí o registraci, nedostatečné vymezení, absence označení) nebo nedostatečné ochrany rVKP. Na řadě z nich nebývá prováděn vhodný management, často chybí obecné po-

vědomí o existenci rVKP a dochází k jejich poškozování či zániku.

Při kontrolách bylo zaznamenáno zavážení rVKP, výskyt invazních druhů, poškozování či kácení dřevin tvořících rVKP nebo postupný zánik v důsledku nedostatečné údržby. U mnoha porušení zákona se nepodařilo najít odpovědnou osobu nebo došlo k zániku odpovědnosti po uplynutí prekluzní lhůty. V jednom případě byla za poškození dřevin uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a stanoveny podmínky pro výkon činnosti (vyplocení dřevin mimo pastevní areál) dle ust. § 66 zákona o ochraně přírody a krajiny. Zjištěné nedostatky byly obvykle projednávány s orgány ochrany přírody, které příslušný rVKP vyhlásily. Problémy způsobuje i skutečnost, že vyhlášený orgán nemusí být totožný s orgánem povolujícím kácení dřevin, kde již může chybět povědomí o existenci rVKP.

Kontroly provozovatelů MVE

V územní působnosti několika oblastních inspektorátů byly uskutečněny kontroly provozovatelů malých vodních elektráren, jejichž existence dlouhodobě představuje potenciální riziko pro některé složky životního prostředí. Šetření navazovala na složkový úkol řešený v roce 2014 a posléze se ukázala jako velice aktuální v souvislosti s dlouhodobě nízkým stavem na většině vodních toků v druhé polovině roku 2015.

Na řadě šetření se podíleli pracovníci z oddělení ochrany vod a případně ČHMÚ, který prováděl měření minimálních zůstatkových průtoků. Přestože řada provozovatelů z důvodu nepříznivých hydrologických poměrů provedla odstávku MVE, přinejmenším v pěti případech bylo zjištěno porušení zákona, které vedlo nebo povede k zahájení řízení o pokutě. V souvislosti s nedodržením minimálního zůstatkového průtoku byly zatím jedné fyzické osobě podnikající a jedné právnické osobě pravomocně uloženy pokuty ve výši **50 000 Kč** a **25 000 Kč**, s dalšími dvěma subjekty je řízení o uložení sankce zahájeno. S provo-

zem MVE souvisí i pravomocně uložená pokuta ve výši **80 000 Kč** za nedovolený zásah (prohrábku koryta), který provedla společnost **GENOVA spol. s r.o.**

Při nedodržení stanoveného průtoku a nadměrném poklesu hladiny vody v korytě jsou negativně ovlivněna vodní společenstva a nezřídka dochází k masivním úhynům živočichů obývajících vodní prostředí. To lze kvalifikovat jako nedovolený zásah do významného krajinného prvku vodní tok, kdy dochází k významnému snížení jeho ekostabilizační funkce, porušení obecné ochrany volně žijících živočichů a případně i jako nedovolený zásah do přirozeného vývoje a biotopu zvláště chráněných druhů, je-li poklesem hladiny postižena populace některého zvláště chráněného druhu.

Druhá ochrana a ochrana volně žijících ptáků

Kontrola dodržování ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů je nedílnou součástí činnosti oddělení ochrany přírody a případy tohoto typu se stále častěji objevují v doručených podnětech ze strany veřejnosti. Rovnoměrně je zastoupeno vymáhání zákonné ochrany jedinců ZCHD, jejich populací i obývaných biotopů.

Dlouhodobě se ČIŽP věnuje kontrolám zaměřeným na ohrožení hnízdišť a biotopů zvláště chráněných druhů živočichů a volně žijících ptáků v lidských sídlech, kde jsou ohrožení zejména úpravami a rekonstrukcemi bytových domů, veřejných budov či infrastruktury. Příkladem je případ nedodržení podmínek vydané výjimky ze zákazů při zateplování bytového domu v Břeclavi, kdy byly společností **STAKOV Cadca s.r.o.** a **REVITAG a.s.** uloženy pokuty ve výši **90 000 Kč** a **30 000 Kč** poté, co nerespektovaly výskyt netopýra rezavého a došlo k zakrytí úkrytů tohoto zvláště chráněného druhu polystyrenovými deskami. Za podobný zásah do přirozeného vývoje rorýse obecného byla uložena pokuta i **Správě a údržbě silnic Zlínska, s.r.o.**, a to ve výši **70 000 Kč**.

Ochranné podmínky ZCHD a volně žijících ptáků dále nebývají respektovány při výstavbě, rekonstrukci nebo údržbě vodních děl, toků a rybníků, při budování infrastruktury, některých sportovišť nebo alternativních zdrojů elektrické energie. Velmi závažné případy škodlivých zásahů do populací a biotopů zvláště chráněných druhů byly aktuálně zaznamenány v souvislosti s úniky cizorodých látek do vodních toků, z nichž některé jsou uvedeny mezi významnými případy.

Podrobněji se inspekce věnovala kontrole dodržování podmínek vydaných výjimek v návaznosti na vybrané investiční akce. Nejčastěji šlo o stavební nebo terénní úpravy, včetně výstavby infrastruktury, větrných a fotovoltaických elektráren, lyžařských areálů, odbahňování a stavební úpravy rybníků. Prověřovány byly i výjimky a souhlasy při použití chemických prostředků při hubení hlodavců v souvislosti s ochranou zvláště chráněného sýce rousného.

Na základě podnětu byl řešen záměr uspořádat automobilové rallye na území CHKO České středohoří. Již při minulém ročníku byl pořadatel tohoto závodu upozorněn na skutečnost, že tento závod v roce 2015 nemůže probíhat ve stejném rozsahu jako v roce předchozím, což nebylo respektováno. Dva týdny před konáním tohoto závodu pořadatel podal žádost o udělení výjimky ze základních ochranných podmínek CHKO. Správa výjimku neudělila a pořadatel podal proti rozhodnutí odvolání. ČIŽP na základě výše uvedených skutečností vyzvala Policii ČR k zamezení konání nepovolené akce, k čemuž policie na základě této výzvy přikročila a závod se neuskutečnil.

5.4.4 Významné případy

K nejzávažnějším případům prošetřovaným v roce 2015 jednoznačně náleží likvidace několikatisícové populace **raka říčního**, který je kriticky ohroženým druhem ve smyslu ZOPK, a to v důsledku úniku pesticidu do vodního toku při nesprávné manipulaci s touto látkou. K této udá-

losti došlo již na přelomu března a dubna roku 2014, ale případ byl ze strany PČR předán k dalšímu šetření až počátkem roku 2015, kdy také inspekce se zemědělsky hospodařícím subjektem zahájila řízení o uložení sankce. Po ukončení složitého dokazování inspekce vydala rozhodnutí o uložení pokuty, a to za způsobení úhynu zvláště chráněných živočichů a závažné poškození významného krajinného prvku vodní tok. Odpovědná osoba se proti vydanému rozhodnutí o pokutě ve výši **1 700 000 Kč** odvolala a o odvolání nebylo do konce roku 2015 rozhodnuto.

Podobného charakteru jsou i další dva již pravomocně ukončené případy úniku cizorodých látek do vodního toku. Společností **Lactoenergo s.r.o.** inspekce uložila pokutu ve výši **140 000 Kč** za závažné poškození významných krajinných prvků (vodní toky Železný potok a Kamenička a dva rybníky) v souvislosti s únikem 50 m³ digestátu z bioplynové stanice.

Následkem toho došlo k úhynu celé bioty dotčených úseků obou vodních toků až po soutok Kameničky a Jihlavy. Proti rozhodnutí nebylo podáno odvolání a pokuta nabyla právní moci.

Firmě **Agropodnik Košetice, a.s.** byla uložena pravomocná pokuta ve výši **120 000 Kč**, a to za únik vody se silážními šťávami do dešťové kanalizace a následně do Martinického potoka, který je v dotčeném úseku součástí evropsky významné lokality. Předmětem ochrany EVL je vranka obecná, která je současně zvláště chráněným druhem ve smyslu ZOPK. Ani proti tomuto rozhodnutí nebylo podáno odvolání a pokuta nabyla právní moci.

Dlouhodobě řešeným subjektem je společnost **SKLÁDKA ELZET s.r.o.**, které inspekce v roce 2015 uložila pokutu ve výši **1 500 000 Kč** za neplnění podmínek rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ČR, kterým byla povolena výjimka ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů. Provozovatel zavážel různými materiály (zejména stavebními a demoličními odpady, recykláty

a zeminami) část pozemku a vodní plochy v katastrálním území Blato poblíž obce Mikulovice na Pardubicku, kde se nacházel biotop zvláště chráněných živočichů skokana skřehotavého, skokana zeleného, skokana štlíhlého, čolka obecného a ještěrky obecné. Rozhodnutí OOP bylo potvrzeno pravomocným rozhodnutím OVSS VI MŽP ČR a v současné době je přezkoumáváno Městským soudem v Praze.

Inspekce konala i v minulosti opakovaně řešené kauze porušení zákona při výstavbě golfového hřiště u Ústí nad Labem, za což společnosti **CZ GOLF INVESTMENT, a.s.** uložila náhradní opatření k nápravě, které spočívalo v rekonstrukci rybníka v Ludvíkovicích. Vzhledem k tomu, že tento subjekt uložené opatření nesplnil a ani neučinil kroky k zahájení rekonstrukce rybníka, inspekce společnosti uložila pokutu ve výši **2 000 000 Kč**, a to za nesplnění uloženého náhradního opatření k nápravě dle ust. § 86 zákona o ochraně přírody a krajiny.

S vodním prostředím souvisí i pravomocná pokuta ve výši **450 000 Kč**, uložená fyzické osobě podnikající za provedení prohrádky koryta Vltavy v souvislosti s výstavbou malé vodní elektrárny. Tímto zásahem došlo k závažnému poškození významného krajinného prvku vodní tok a k nedovolenému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů ryb. Dále byly původci stanoveny podmínky pro navrácení poškozeného úseku toku do původního stavu a podána informace na SFŽP ČR, neboť na výstavbu MVE byla poskytnuta z fondu dotace.

5.4.5 Závěry kontrolní činnosti

Tematicky je dozorová činnost složky ochrany přírody velmi různorodá, což plyne ze širokého spektra chráněných zájmů i potenciálně škodlivých činností. Reálné vykonávání kontrolních kompetencí je přitom limitováno počtem inspektorů ochrany přírody, přičemž významný podíl kapacit vyplňuje prošetřování podnětů a kontroly

vykonávané na základě mezíresortních závazků (Cross Compliance) a bez ohledu na jejich výtěžnost z pohledu ochrany přírody. Prostor pro systematické plánování kontrolní činnosti, která by reflektovala skutečné potřeby plynoucí z předchozích zjištění, je proto velmi omezený.

Velká vytíženost pracovníků je dána i velkým počtem formálních úkonů, které stanovuje platný správní a kontrolní řád a které výrazně zvyšují časovou i administrativní náročnost kontrolní i správní činnosti. Za pozitivní je možno považovat změnu právní úpravy na úseku přestupků, kdy s účinností od 1. 10. 2015 došlo k navýšení maximální výše pokuty, kterou bude možno uložit v blokovém nebo příkazním řízení. Zároveň došlo k důležité úpravě běhu lhůt.

Z prováděné kontrolní činnosti je patrné systematické nerespektování právních předpisů v určitých oblastech ochrany přírody. Příkladem mohou být výsledky rozsáhlé kontrolní akce zaměřené na ochranu dřevin na železničních drahách a podobná zjištění při správě silničních komunikací, vodních toků a při realizaci investičních záměrů. Za velmi závažné lze považovat poškozování zájmů ochrany přírody v souvislosti se zásahy do vodního prostředí, kdy opakovaně nebývají respektovány právní předpisy správci vodních toků, provozovateli malých vodních elektráren, realizátory stavebních záměrů ale i ze strany dalších subjektů, včetně původců znečištění s dalekosáhlými následky pro vodní ekosystémy. Tradičně se z pohledu ochrany přírody ukazují jako problémové záměry výstavby některých typů sportovišť, zařízení pro výrobu elektrické energie z alternativních zdrojů.

Stále aktuálním tématem je systematická kontrola obecních úřadů všech stupňů, kde se ČIŽP dlouhodobě setkává s velmi nedostatečným až kontraproduktivním výkonem státní správy v oblasti ochrany přírody, což velmi

komplikuje následné vymáhání práva. Naprosto tristní situace je pak situace na úseku povolování kácení dřevin, kdy orgán obce rozhoduje o žádosti vlastní obce. Situaci nezlepšilo ani vydání stanoviska o podjatosti starosty a místostarosty obce v případech, kdy je obec účastníkem řízení, které pod č. 133/2014 vydal poradního sbor ministra vnitra. Aplikaci tohoto stanoviska v praxi inspekce zatím nezaznamenala a nezohlednil jej ani KÚ, ke kterému byl inspekci podán podnět k přezkoumání rozhodnutí. V jednom případě inspekce v roce 2015 podala trestní oznámení ve věci podezření na zneužití pravomoci úřední osoby, kdy obecní úřad do protokolu o kontrole uvedl, že ve věci rozsáhlého kácení dřevin nevydal povolení, avšak obviněný z přestupku následně při ústním jednání předložil vydané povolení. Orgány činné v trestním řízení však pro zahájení úkonů v trestním řízení neshledaly důvody.

5.5 Ochrana lesa

5.5.1 Kontrolní činnost v roce 2015

Ve složce ochrany lesa, na úrovni oblastních inspektorátů, provádělo v roce 2015 inspekční činnost 42 inspektorů. Je to o 1 inspektora méně oproti skutečnosti roku 2014. V roce 2015 tak připadlo na jednoho inspektora průměrných 63 748 ha lesů.

Kompetence na úseku ochrany lesa upravoval nezměněný právní rámec. Byl jím především zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody

a krajiny, zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb. a vnitřní předpisy ČIŽP.

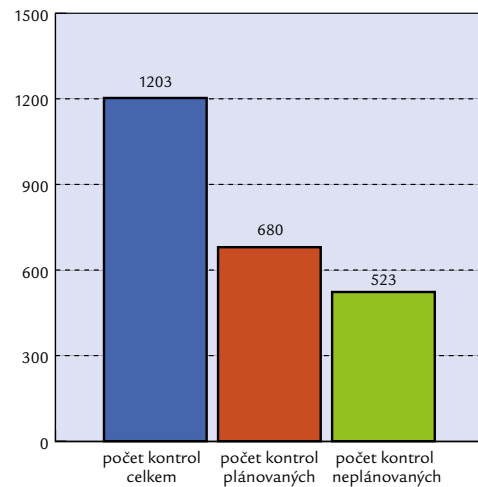
Inspektoři oblastních inspektorátů ČIŽP provedli 1 203 kontrol, z toho 680 kontrol plánovaných a 523 kontrol mimo plán. Četnost realizovaných plánovaných kontrol je oproti údajům plánu o 51 akcí vyšší v důsledku prověřovaných majetků drobných vlastníků lesů v regionech obcí s rozšířenou působností. Vícesložkových kontrol bylo provedeno 60 a byla v nich zapojena většina inspektorátů. Patřily k nim zejména kontroly ve spolupráci s orgány ochrany přírody (např. OOL OI Praha, Č. Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Olomouc, Ostrava i Liberec), s orgány odpadového hospodářství (OOL OI Č. Budějovice, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava) a oddělením ochrany vod (OOL OI Č. Budějovice, Olomouc a Ostrava). Tak jako v minulosti, byly tyto kontroly u většiny případů vyvolány podněty a často směřovány na území se zvýšeným stupněm ochrany.

Celkový počet kontrol byl oproti roku 2014 o 87 kontrol nižší. Kontrolovány byly všechny typy vlastnictví lesních majetků. Nižší počet kontrol státních majetků byl důsledkem dobré úrovně hospodaření v těchto lesích. V průběhu roku bylo vydáno 691 ostatních stanovisek, z nichž 410 bylo vyjádření k procesu EIA, a 5 posudků.

V roce 2015 bylo za správní delikty v lesích vydáno oblastními inspektoráty 178 rozhodnutí o pokutě. Právní moci nabylo 167 rozhodnutí, z toho 22 případů se týkalo předchozího období. Úhrnná výše pokut činila 15 632 900 Kč, což je o 114 900 Kč více než v roce předchozím.

Jednotlivá OOL OI se na pokutách podílela takto: Praha 4 528 500 Kč, České Budějovice 1 569 000 Kč, Plzeň 331 000 Kč, Ústí nad Labem 680 000 Kč, Hradec Králové 1 069 000 Kč, Havlíčkův Brod 865 000 Kč, Brno 956 400 Kč, Olomouc 927 000 Kč, Ostrava 4 110 000 Kč, Liberec 597 000 Kč.

Počty kontrol v roce 2015

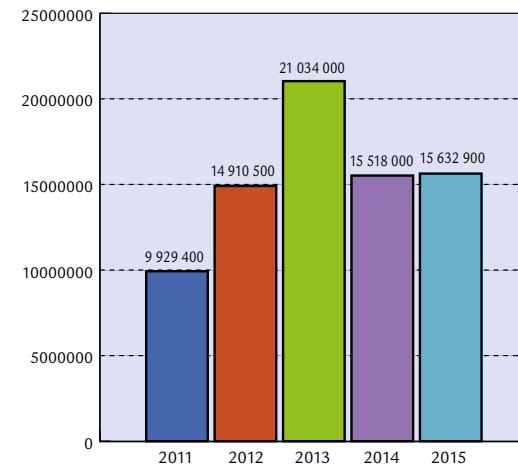

Úhrnná výše pokut v období let 2012–2015 osciluje (s výjimkou roku 2013) okolo hranice 15 milionů Kč ročně. Tento objem významně překračuje průměrné objemy pokut v uplynulých dvaceti letech. Častou příčinou vzniku správních deliktů, v minulosti se minimálně vyskytujících, je organizování nelegálních těžeb a nedodržování zákonných povinností v obnově lesů včetně přepravek vytěžených majetků s cílem přechodu zalesňovacích povinností na nové vlastníky.

Opatření k nápravě bylo ve správních rozhodnutích vydáno 214, právní moci nabylo 210 rozhodnutí, kdy 9 z těchto rozhodnutí se týkalo předchozích období. I v roce 2015 měla opatření k nápravě svoji nezastupitelnou jak preventivní, tak výchovnou funkci, při dosahování žádoucího stavu v lesích jako složce životního prostředí.

V rámci odvolání proti rozhodnutím o pokutě (vydáno 178) bylo u odvolacích orgánů projednáno 44 správních rozhodnutí, které ve své většině odvolací orgány

Pravomocné pokuty v Kč za roky 2011–2015

MŽP potvrdily. V některých případech byly kauzy vráceny k novému projednání, ve výjimečných případech byly pokuty sníženy, ojediněle pokuta zrušena. I v roce 2015 lze úspěšnost prvoinstančních správních rozhodnutí i většinové potvrzení správních rozhodnutí v odvolacích řízeních hodnotit jako důkaz o kvalitě správních činností OOL OI ČIŽP.

Soudně bylo v uplynulém roce řešeno 11 případů z činnosti OOL OI Praha.

V roce 2015 nebylo vydáno žádné předběžné opatření.

Činnost byla zastavena nebo omezena v 6 případech rozhodnutími v právní moci, a to ve 4 případech u OI České Budějovice – týkalo se těžby vltavínů na lesních pozemcích, v 1 případě u OI Olomouc – nepovolené skládkování kůrovcového dříví v lese a v 1 případě u OI Ostrava – týkalo se neoprávněného kácení lesa bez povoleného odnětí a povolení orgánu ochrany přírody – jednalo se o EVL.

V rámci složky ochrany lesa bylo řešeno 157 podnětů a petic (o 10 případů méně oproti roku 2014), které se většinou týkaly problematiky těžby dřeva, poškození půdního krytu, poškození stromů v důsledku přibližování dříví, rozvoje hmyzích škůdců, používání PUPFL k jiným účelům než k plnění funkcí lesa, neplnění zákonných lhůt v obnově lesa a odpadů v lesích. Z vnitřních kontrol orgánů OOL ředitelství vyplynulo, že podněty byly šetřeny ve stanovených lhůtách. Většina podnětů byla neoprávněných. V případech oprávněných podání následovala správní řízení o pokutě, resp. o opatření k nápravě.

V uplynulém roce bylo podáno 1 trestní oznámení z úrovně OI Ústí nad Labem, které se týkalo nařezání stromů v lese.

Obdobně jako v předchozích letech lze jako nerozměrnou hodnotit četnost žádostí o informace. Podle zákona č. 123/1998 Sb. bylo podáno u OOL OI Praha (10 žádostí), Plzeň (3 žádosti) a Ústí nad Labem (1 žádost) a podle zákona č. 106/1999 Sb. u OOL OI Praha (19 žádostí), Brno (4 žádosti) a Ostrava (4 žádosti). Zde zejména 29 žádostí na OOL OI Praha, často nicotného významu, podaných jednou fyzickou osobou, způsobilo pracovní

Podnět vypouštění (únik) odpadních vod na lesní pozemek v nivě řeky Moravy, k. ú. Dub nad Moravou

zanepřetržitelnosti na úkor kontrolní činnosti. Žádosti byly ve stanovených lhůtách vyřízeny.

5.5.2 Plnění složkových úkolů

Po projednání s MŽP byl pro rok 2015 stanoven pro OOL OI opakovaný složkový úkol, a to: poškozování lesních porostů I. a II. věkové třídy zvěří.

Cílem bylo zjistit objektivní údaje o rozsahu poškozování lesních porostů I. a II. věkové třídy spárkatou zvěří z důvodu neustálé se zvyšujících stavů některých druhů spárkaté zvěře (zejména siky japonského, popř. daňka skvrnitého) a jejich tlaku na obnovu lesa a mladé lesní porosty. Trend zvyšujících se stavů, resp. úlovků některých druhů spárkaté zvěře oficiálně vykazuje tzv. Myslivecká statistika vydávaná každoročně Českým statistickým úřadem.

Kontrolní činnost probíhala na úrovni všech OOL OI a řídila se těmito principy:

- pro jednotné posuzování poškození lesů zvěří byl formou metodického pokynu vydán vnitřní závazný předpis ČIŽP,
- kontroly proběhly na lesních majetcích všech typů vlastnictví,
- výběr subjektů byl orientován na vyšší, střední a nižší polohy těchto majetků, charakter lesních porostů (jehličnaté, listnaté, umělé a přirozená obnova) a druhů honiteb (režijní, pronajaté a společenstevní),
- škody zvěří se rozlišovaly v kategoriích letního a zimního okusu, terminálního a bočního okusu, ohryzu, loupání a vytloukání.

Realizováno bylo celkem 211 kontrol. Ve správních řízeních bylo vydáno 8 rozhodnutí o opatření k nápravě (OI České Budějovice 2, Ústí nad Labem 1, Hradec Králové 4 a Olomouc 1) a 4 pokuty (OI Hradec Králové 4) za poškozování životního prostředí v lesích. Opatření k nápravě byla ve všech případech uložena soukromým vlastní-

kům, a to za nedostatečná opatření proti poškozování lesních dřevin zvěří. Pokuty byly uděleny OI Hradec Králové v souvislosti s provozováním 3 farmových chovů na lesních pozemcích v celkové výši 115 000 Kč.

Z výstupů z kontrol lze shrnout, že škody zvěří jsou problémem regionálním a poškození lesních porostů nedosahuje úrovně před 20–40 lety. Vlastníci většinou činí opatření proti škodám zvěří a plní tak zákonné povinnosti (oplocování melioračních a zpevňujících dřevin, nátěry chemickými repelenty proti okusu a ohryzu). Problematické jsou některé lokality v blízkosti státní hranice s Polskem, kde v důsledku loveckého tlaku v Polsku nalézá na území ČR zvěř klid z důvodu doby hájení. Řešení vyžaduje situace u farmových chovů na lesních pozemcích. Také nárůst stavů siky japonského i daňka skvrnitého a často neefektivní výkon státní správy myslivosti vede k neustálému rozšiřování těchto druhů zvěře s následkem poškozování lesů.

5.5.3 Vícesložkové kontroly

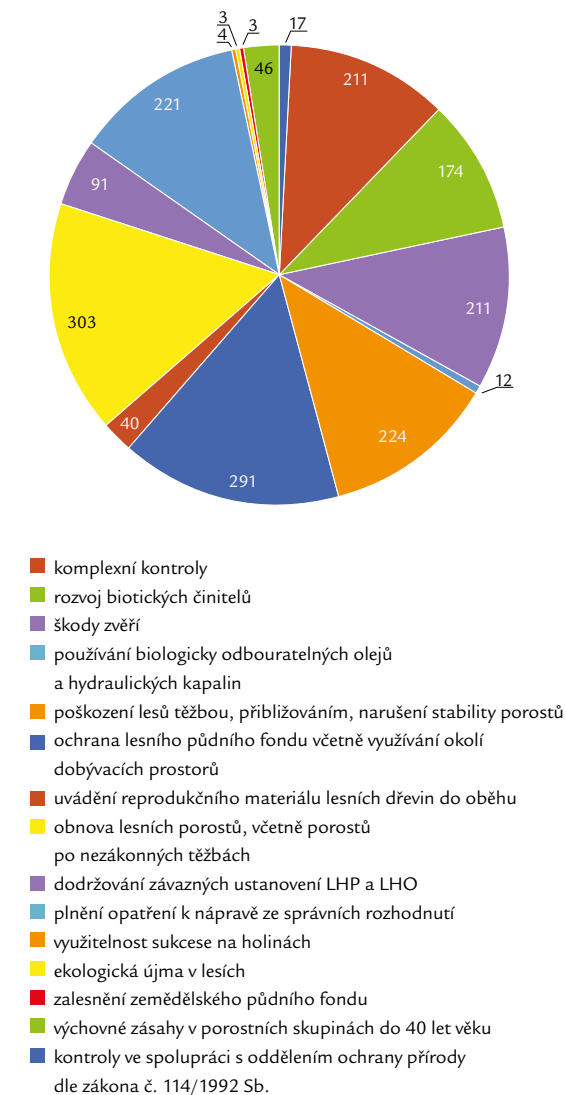
V hodnoceném roce všechna OOL OI participovala na vícesložkových kontrolách, kterých bylo uskutečněno 60. Šlo zejména o společné akce s odděleními ochrany přírody, odděleními ochrany vod a odděleními odpadového hospodářství.

5.5.4 Plnění specifických úkolů

V roce 2015 OOL OI kontrolovala celkem 15 kontrolních témat, kterými byly:

- komplexní kontroly – celkem bylo provedeno 211 komplexních kontrol,
- rozvoj biotických činitelů – provedeno 174 kontrol,
- škody zvěří – provedeno 211 kontrol,
- používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin – 12 kontrol,
- poškození lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů – 224 kontrol,

Počty a témata provedených specifických kontrol v roce 2015

- ochrana lesního půdního fondu včetně využívání okolí dobývacích prostorů – 291 kontrol,
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu – 40 kontrol,
- obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách – 303 kontrol,
- dodržování závazných ustanovení LHP a LHO – 91 kontrol,
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí – 221 kontrol,
- využitelnost sukcese na holinách – 4 kontroly,
- ekologická újma v lesích – 3 výpočty,
- zalesnění zemědělského půdního fondu – 3 kontroly,
- výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku – 46 kontrol,
- kontroly ve spolupráci s oddělením ochrany přírody dle zákona č. 114/1992 Sb. – 17 kontrol.

Tato kontrolní témata byla předmětem jak komplexních kontrol, tak náplní speciálních kontrolních akcí orientovaných na jedno i více témat. Úhrnem bylo provedeno 1 203 plánovaných i neplánovaných kontrol, v jejichž rámci byla uvedená témata kontrolována v 1 851 případech.

Plocha s opakovaně provedenou obnovou, na okusu se podílela hlavně síť zvěř, k. ú. Kladky (dříve LČR LS Svitavy, nyní Arcibiskupství Olomoucké)

5.5.5 Zásadní témata v roce 2015

Zásadními tématy, která ČIŽP řešila, byly:

- škody zvěří,
- porušování zákona při obnově lesních porostů a jejich následném zajištění,
- ochrana lesa – hmyzí škůdci,
- nelegální těžby,
- ochrana lesního půdního fondu,
- reprodukční materiál lesních dřevin uváděný do oběhu.

5.5.6 Významná kontrolní zjištění

Významná kontrolní zjištění se v roce 2015 týkala těchto činností v lesích:

- škody zvěří,
- nelegální těžby dřeva,
- nezalesnění holin po nezákonných těžbách,
- nezalesnění holin starších 2 roků,
- protiprávní přiřazování sečí k nezajištěným mladým lesním porostům,
- poškozování lesních pozemků při těžbě a dopravě dříví,
- znečišťování lesa odpady a odpadky,
- nelegální zábor lesních pozemků,
- rozvoj kůrovců a václavky (vázná je situace v působnosti ORP Hranice, Lipník nad Bečvou, Litovel, Uničov, Olomouc, Šternberk a Zábřeh v Olomouckém kraji),
- pozitivně lze hodnotit stav hmyzích škůdců v NP Šumava, kde je situace sice oproti předchozím létům příznivější, ovšem nárůst kůrovcového dříví lze jako důsledek enormního sucha v loňském roce reálně předpokládat,
- nařezávání stromů s cílem legalizace těžby těchto stromů,
- devastaci lesní půdy těžbou vltavínů na lesní správě Nové Hradky,
- nedodržování zákona č. 149/2003 Sb., o obchodování s reprodukčním materiálem lesních dřevin,
- porušování zákona o lesích při zalesňování zemědělských pozemků.

Vývoj těžeb kůrovcového dříví na území Národního parku Šumava (m³)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Množství (m³)	119.603	199.000	343.000	235.000	75.500	40.770	22.900	21.050

Těžba vltavínů na lesní správě Nové Hradky

Cílené navážení výkopové zeminy a stavební sutě do lesa v k. ú. Zábeštní Lhota

Na uvedený základní výčet problémů v lesích navazovala často problémová a odborně náročná správní řízení, vážící značnou část kapacit inspektorů. Nárůst kvalifikovaného odporu delikventů má za následek snižování časového fondu potřebného pro kontrolní činnost v terénu. Opakovaně musíme konstatovat problémy s fungováním některých odborných lesních hospodářů i orgánů státní správy lesů, jejichž řešení spatřujeme zejména v potřebě novely zákona o lesích.

5.5.7 Významné případy správních deliktů v roce 2015

- Pokuta společnosti TEMPONAUT s. r. o. za nepovolené terénní úpravy v k. ú. Brnky ve výši 394 000 Kč (OOL OI Praha).
- Pokuta fyzické osobě za neoprávněné používání PUPFL k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů v k. ú. Podolí u Rožďalovic ve výši 1 073 000 Kč (OOL OI Praha).
- Pokuta společnosti INSETA s. r. o. za nelegální těžbu v k. ú. Dneboh ve výši 1 500 000 Kč (OOL OI Praha).
- I v roce 2015 bylo s fyzickou osobou na území ORP Rakovník řešeno 14 stížností proti postupu správního orgánu dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a 6 stížností na postup při vyřizování žádostí o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. S touto osobou jsou rovněž vedena 2 správní řízení o pokutě (pořádková pokuta, škody zvěří) a dvě správní řízení o opatření k nápravě (zalesnění). Celá kauza je po celé 3 uplynulé roky časově i odborně náročná a velmi podstatným způsobem váže značnou část dis-

- ponibilního časového fondu oddělení ochrany lesa OI Praha.
- Nezákonná těžba dřeva v lesích soukromých vlastníků v k. ú. Šebířov a v k. ú. Skály s pokutou společnosti NEMO 99 s. r. o. ve výši 450 000 Kč a pokutou fyzické osobě, která nezákonnou těžbu zadávala a organizovala ve výši 250 000 Kč (OOL OI Č. Budějovice).
- Pokuta společnosti Wood-Steel a. s. v likvidaci v k. ú. Vnorovice, Rankov u Trhových Svinů za neplnění opatření k nápravě na ploše 1,57 ha ve výši 300 000 Kč (OOL OI Č. Budějovice).
- Nezákonná těžba v lesích soukromých vlastníků v k. ú. Zábrdí u Lazišť v objemu 3 742 m³ je řešena Policií ČR jako trestný čin a OOL OI České Budějovice těžbu řeší souběžně jako správní delikt o uložení pokuty.
- Z roku 2014 pokračovala kauza v k. ú. Lužice u Mostu ve věci nařezání všech stromů na ploše cca 5 ha u vlastníka Nemo 99, která byla předána Policii ČR a následně ve IV./2015 odložena – pachatel neznámý. Ekologická újma vyčíslena ve výši 24,7 mil. Kč a 1 mil. Kč na sousedním majetku. Majetek byl prodán novému vlastníku společnosti BRECANA, případ bude pokračovat v roce 2016. Kauzu řeší OOL OI Ústí nad Labem.

Nezákonná těžba v lesích soukromých vlastníků v k. ú. Zábrdí u Lazišť

- Pokuty uložené OOL OI Hradec Králové za nesplnění opatření k nápravě, spočívajících v zalesnění holin po nezákonných těžbách dříví společnostem Wood-Steel, a.s. ve výši 240 000 Kč, I.L.C., a.s. ve výši 200 000 Kč a opět I.L.C. a.s. ve výši 200 000 Kč. Nečinností uvedených společností došlo k ohrožení funkcí lesů, a to půdoochranné, vodoochranné, krajinnotvorné a ekologicko stabilizační.
- Pokuta ve výši 50 000 Kč uložená OOL OI Hradec Králové za nezákonnou těžbu dřeva vlastníkem JHV doprava s.r.o. Kromě uvedeného správního deliktu došlo k okamžitému spekulativnímu prodeji majetku krátce po těžbě, čímž povinnost zalesnění holin přešla na další osobu.
- Pokuta uložená OOL OI Havlíčkův Brod společnosti GMI iNEX s. r. o., ve výši 189 000 Kč za dlouhodobě neobnovenou plochu o souhrnné výměře 1,89 ha v k. ú. Podmoklany.
- Pokuta Lesní společnosti Třebíč, s. r. o. ve výši 94 000 Kč za nezalesněné holé plochy o výměře 0,94 ha v k. ú. Trnava u Třebíče (OOL OI Havlíčkův Brod).
- Pokuta uložená OOL OI Brno společnosti Landinine s. r. o. ve výši 475 000 Kč za nezajištění řádné obnovy

Nezajištění řádné obnovy lesa v k. ú. Svatoslav u Tišnova

lesa na redukované ploše 4,72 ha po nelegální těžbě dřeva v k. ú. Svatoslav u Tišnova.

- Pokuta 230 000 Kč fyzické osobě za včasné nezalesnění porostní půdy o výměře 1,03 ha v k. ú. Grešlové Mýto (OOL OI Brno).
- Nezákonná těžba a poškození PUPFL v k. ú. Dolany u Olomouce s pokutou 500 000 Kč společnosti Sport4you s. r. o., dosud v odvolacím řízení (OOL OI Olomouc).
- Těžba v komplexu lesa Peklisko v k. ú. Skotnice s protiprávním přiřazováním úmyslné holé seče a úhrnou pokutou pro fyzické a právnické osoby ve výši 585 000 Kč (OOL OI Ostrava).
- Pokuta za překročení šíře holé seče, nepřiměřené narušení půdního krytu a poškození stromů při lesní dopravě v k. ú. Morávka ve výši 390 000 Kč uložená fyzické a právnické osobě VK Timber s. r. o. (OOL OI Ostrava).
- Komplikovaný případ ve SKI AREÁLU Armáda v k. ú. Dolní Lomná za protiprávní předmýtní a mýtní úmyslnou těžbu a terénní úpravy ve většinové 2. zóně CHKO Beskydy s vydaným rozhodnutím o pokutě ve výši 3 200 000 Kč je po podané žalobě u soudu (OOL OI Ostrava).

Nezalesnění lesního pozemku
v k. ú. Grešlové Mýto

Neoprávněná těžba, kterou byly proředěny porosty
mladší 80 let společností Sport4you s.r.o.
v k. ú. Dolany u Olomouce

- Pokuta fyzické osobě za nesplnění opatření k nápravě při obnově lesa v k. ú. Hodkovice nad Mohelkou a k. ú. Petrašovice ve výši 245 000 Kč (OOL OI Liberec).
- Pokuta společnosti ŠM-TRADING s. r. o. ve výši 90 000 Kč za nesplnění opatření v podobě zalesnění stanovištně vhodnými dřevinami včetně důsledné ochrany lesa v k. ú. Smržovka (OOL OI Liberec).

Z přehledu významných případů je zřejmé, že ze strany ČIŽP jsou zjišťovány především nedostatky v obnově lesa, poškození lesní půdy a nelegální těžby. Tyto těžby, zejména u drobných vlastníků lesních majetků stejně jako realizované pod hlavičkou různých právnických či fyzických osob, mají často za následek těžko řešitelné správní delikty v obnově lesa. Kontrolní činnost bude proto i do budoucna orientována na lesní majetky, kde nelegální těžby probíhaly, nebo kde docházelo ke změnám vlastnictví lesů.

5.5.8 Spolupráce s jinými orgány, problémy při výkonu inspekční práce, výstupy z kontrolní činnosti a směřování inspekční práce v roce 2016

Většinou je spolupráce s orgány státní správy lesů OOL OI deklarována jako funkční. Lze však zaznamenat i výhrady, a to zejména k jejich personální nedostatečnosti, kdy ČIŽP často řeší případy z jejich kompetence. Problémy způsobuje též legislativní nedostatečnost v případech ověřování věrohodnosti vlastníkem předložených podkladů LHE, kdy chybí vymáhání plnění ust. § 40 lesního zákona ze strany státní správy lesů. Legislativní nedostatečnost má za následek i případy, kdy u navržených těžebních zásahů lesním hospodářem, schválených státní správou lesů, je po jejich provedení zjištěno, že výsledek ohrožuje životní prostředí v lesích.

Výkon inspekční práce komplikuje dohledávání aktuálních vlastníků lesů (prodeje, dědictví) z důvodu jejich neoznámení orgánům státní správy lesů. Nečinnost státní správy myslivosti a tolerance k šíření nenormovaných druhů zvěře v honitbách má za následek nárůst škod jak v lesích, tak na zemědělských pozemcích. Řešením by měla být novela zákona o myslivosti.

Zvyšuje se podíl zjištěných změn vlastníků lesů z důvodu provedených těžeb a následného vyhnutí se povinnosti zalesnění. Pozitivně je hodnocena spolupráce s pobočkami ÚHÚL při kontrolách reprodukčního materiálu lesních dřevin, který v dlouhodobém časovém horizontu povede ke zlepšení kvality lesních porostů. Přítomnost inspektorů v terénu, komunikace s vlastníky a přímé řešení nedostatků napomáhá ke zvyšování povědomí o činnosti ČIŽP.

Přínosné pro plánování a provádění kontrol by bylo zajištění přístupu inspektorů do zabezpečené části mapové-

ho serveru ÚHÚL, jakož i zajištění přístupu do neveřejné databáze ERMA II (předkládané záznamy dodavatelů pověřené osobě) s cílem prohloubit informovanost kontrolních orgánů. Opakovaně považujeme za účelné vydání zákona o správních deliktech, novelu zákona č. 282/1991 Sb. a zákona č. 289/1995 Sb. (kompetence a odpovědnost OLH, lhůty pro zalesnění pozemků nově prohlášených za PUPFL, specifikace vedení LHE i vyřešení návaznosti uložených opatření k nápravě při převodu lesních majetků na právní nástupce účastníků řízení, kterým bylo opatření uloženo). Vymáhání zákonného stavu v lesích komplikují účelové převody lesních majetků a volba OLH. Nadále bude prohlubována součinnost s Policií ČR, zejména v problematice nelegálních těžeb, informací o pohybu osob a v doručování písemností. Za významné a účelné lze považovat navazování spolupráce s exekutory (v případech zanedbaných lesních majetků, neprovádění obnovy lesa) i s celními úřady (prodeje lesních majetků). Problémy činí získávání potřebných podkladů při kontrole osob provádějících těžby v lesích. V případech nelegálních těžeb je velmi nízká objasněnost těchto deliktů ze strany Policie ČR, což, stejně jako vymáhání pokut, snižuje efektivnost inspekční práce OOL OI i prestiž ČIŽP. Jako přínosné se jeví zpracování vlastní evidence kontrol a postupné vytváření informační databáze, která sdružuje informace o dozorovaném území. Účelné je pokračovat ve sjednocování postupů orgánů OOL tak, aby jejich postupy byly transparentní a předvídatelné v rámci celého území republiky.

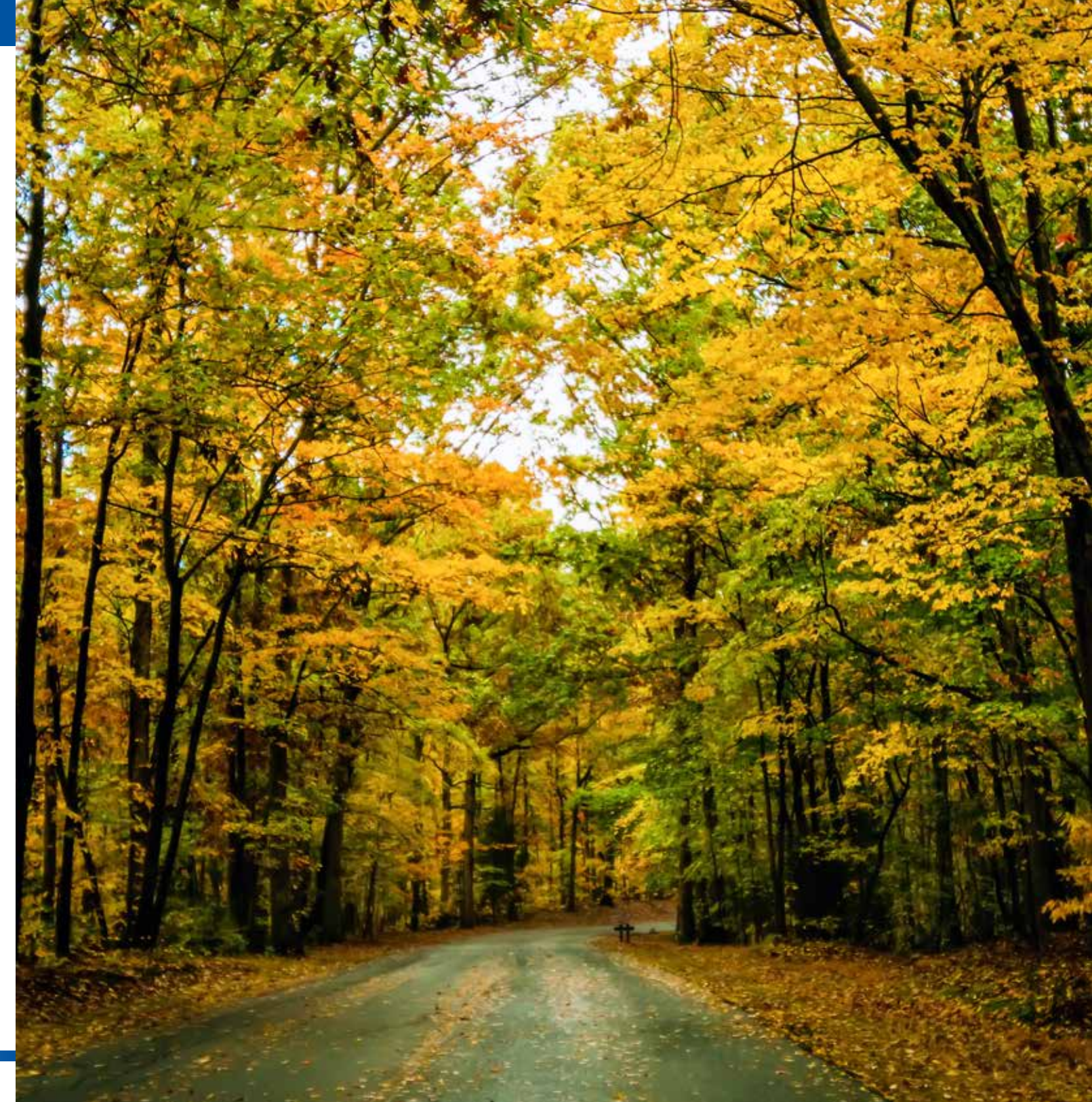
V důsledku enormního sucha v roce 2015 lze očekávat nárůst podílu nahodilých těžeb a gradaci kalamitních škůdců, zejména kůrovců. Pozornost bude věnována plošnému poškození porostů vrcholovými zlomy v západní a střední části Krušných hor, stejně jako prosychání porostů listnatých dřevin v Českém středohoří.

Nárůst stavů daňčí a mufloní zvěře v Českém středohoří a rozšiřování jelena siky ze západního Karlovarska bude

jedním z témat inspekční práce, stejně jako problematika migrující zvěře do stávaníšť v době hájení. Přetrvávají problémy v teritoriálním poškozování lesů přemnoženými stavy spárkaté zvěře, jejíž plánování je formálně téměř dokonalé, ale je reálně nepřezkoumatelné, což budí pochybnosti o jeho správnosti. Pozornost se soustředí i na farmové chovy a poškozování PUPFL jedinci chovanými jako hospodářská zvířata.

Pokračování bude mít úkol z roku 2015 v posouzení stavu lesnických meliorací s cílem udržení vody v lesích. Neúnosný stav v těžbě vltavínů na PUPFL u lesní správy Nové Hradky bude vyžadovat řešení na úrovni MŽP, MZE i MV ČR. Odpovídající pozornost bude věnována území ORP Hranice, Lipník n./B., Litovel, Uničov, Olomouc, Šternberk a Zábřeh, kde je vážná situace v ohrožení smrku kůrovci a václavkou. Napadení porostů se rozšiřuje na sever a západ Olomouckého kraje. Současné kapacity OOL OI neumožňují na stav adekvátně plošně reagovat.

Nelegální těžby dřeva a obnova lesů bude i v roce 2016 jedním ze stěžejních témat kontrol OOL OI. Ve spolupráci s orgány ochrany přírody bude dozorováno hospodaření na nelesních pozemcích. I v roce 2016 budou OOL OI pokračovat jako informativní a poradní orgán vůči fyzickým osobám – vlastníkům lesů. Sankční postihy budou uplatňovány zejména za hrubé, záměrné a opakované porušení zákonů.

6 | INTEGROVANÉ AGENDY

Integrovaný přístup v ochraně životního prostředí je za koordinace a spolupráce zkušených inspektorů specializovaných na tyto agendy, tzv. koordinátorů integrovaných agend (**KIA**), zabezpečován odbornými složkami ČIŽP. Zásadní v oblasti integrovaných agend je činnost dozorová (kontrolní), další velmi důležitá je činnost převážně preventivního rázu jako např. vydávání vyjádření (v rámci EIA, IPPC atd.).

6.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend

Výkon státní správy (povinnosti a zmocnění) je na ČIŽP (inspekci) také v této oblasti delegován právními předpisy ČR na ochranu životního prostředí (ŽP), v platném a účinném znění a přímo účinnými nařízeními ES, tj. zejména zákony:

- č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále „zákon o integrované prevenci“). Podstatou tohoto stěžejního zákona v rámci integrovaných agend je dosáhnout maximální možné prevence průmyslového znečišťování všech složek ŽP a jeho ochrany jako celku,
- č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů,
- č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,
- č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí, o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ŽP a o změně některých zákonů (dále též „zákon o IRZ“), ve vazbě na
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)

č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr uniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

6.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend – dozor (kontroly)

6.2.1 Svodná data za inspekci – integrované agendy

Vlastní činnost vzhledem k integrovaným agendám prováděná odbornými složkami inspekce je zahrnuta v části 5 - Činnost ČIŽP za rok 2015 podle složek.

Celkem inspekce v rámci působnosti integrovaných agend v roce 2015 provedla 1 256 kontrol, bylo zahájeno 158 správních řízení, vydáno 140 rozhodnutí o pokutě a příkazů a na základě celkem 153 rozhodnutí (i z minulých období) byly uloženy pokuty v souhrnné výši 9 559 tis. Kč v právní moci.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci, vzhledem k integrovaným agendám, se pohybovalo od 3 tis. Kč (příkaz DF-PACOV s.r.o. – nepředkládání zpráv o plnění podmínek integrovaného povolení) do 530 tis. Kč (D+P REKONT s.r.o., - zejména porušení závazných podmínek integrovaného povolení (**IP**) při provozu zařízení Dekontaminační plocha Doubrava). Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila tedy cca 62,5 tis. Kč.

Plán a program běžných kontrol (658) na IPPC zařízení v roce 2015 byl tedy s převahou splněn (1 256) a je předpoklad, že i plán kontrol pro tříleté období 2014 až 2016,

vzhledem k ust. § 20b zákona o integrované prevenci, bude na konci roku 2016 splněn. Je i zcela reálný předpoklad pro případné provedení kontrol na základě podnětů i na základě příp. havárií, resp. pro případné provedení opakovaných kontrol při závažném porušení závazných podmínek IP.

6.2.2 Oddělení integrovaných agend – KIA

Specializovaní koordinátoři integrovaných agend, oddělení integrovaných agend ČIŽP se za úzké spolupráce s odbornými složkovými odděleními zúčastnili, spolupracovali nebo koordinovali provedení 518 kontrol na 397 zařízeních a provozovnách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ a též zákona o předcházení ekologické újmy (**EkÚ**). Ve sledovaném období bylo přímo KIA zahájeno celkem 62 správních řízení. Počet rozhodnutí o pokutě (včetně příkazů), které nabyly právní moci v roce 2015, bylo 59, přičemž celková výše pokut v právní moci činila 3 365 tis. Kč.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci se zde pohybovala též od výše zmíněných 3 tis. Kč do 530 tis. Kč. Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila cca 57 tis. Kč.

Specifické úkoly

V dopisu MŽP ve věci *Plán činnosti České inspekce životního prostředí na rok 2015 – tematické požadavky a náměty* od Ing. Vladimíra Many, náměstka ministra - ředitele sekce státní správy, ze dne 12. 11. 2014, č. j. 78263/ENV/14, bylo pro oblast integrované prevence též uvedeno: *Žádáme o zvážení zařazení komplexních kontrol firem podléhajících IPPC včetně velkých provozů (Syntesia, Paramo, Marius Pedersen, velké zemědělské podniky, bioplynové stanice apod.).*

Toto tedy inspekce akceptovala v oblasti plánu a programu kontrol i neplánovaných (mimořádných) kont-

rol v roce 2015 a následně byla provedena řada kontrol u velkých průmyslových subjektů, zejména pak v zařízeních provozovaných společnostmi např. Synthesia a.s., Paramo, a.s., Explosia, a.s., Výzkumný ústav organických syntéz a.s., ŠKODA AUTO a.s. a dále pak společnostmi P-D Refractories CZ a.s., Saint Gobain Contruction Products CZ a.s., Tereos TTD, a.s., Norbrook s.r.o., Veba, textilní závody, a.s., ESAB CZ, s.r.o., člen koncernu, ASSA ABLOY Czech & Slovakia s.r.o., IVECO Czech Republic a.s., SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o. a KYB Manufacturing Czech s.r.o.

Další kontroly byly provedeny v zařízeních velkých zemědělských producentů např. MACH DRŮBEŽ, a.s., Vodňanské kuře s.r.o., Moras a.s., RÝCHOLKA s.r.o., Drupork Svitavy, a.s., DUMAN s.r.o., VEMAS a.s., MAVE Jičín a.s., VEMA a.s., AGROSPOL HOSTOVICE a.s., DŽV Rychnov nad Kněžnou a.s.

Dále to byly kontroly v zařízeních s významnými stacionárními zdroji znečišťování ovzduší (elektrárny, teplárny, slévárny apod.) a v odpadářských zařízeních (sklárky, zařízení k úpravě nebezpečných odpadů).

Specifickými kontrolami byly též kontroly, zda provozovaná činnost nespadá pod zákon o integrované prevenci. V roce 2015 bylo provedeno celkem 14 takovýchto kontrol, a to ve dvou třetinách případů se závěrem, že provozovaná činnost spadá pod tento zákon (např. Contipro Biotech, s.r.o. – kategorie 4.1.b a Contipro Group s.r.o. – kat. 6.11 atd.).

Zároveň byly v souladu s požadavky MŽP OPVIP prováděny též kontroly v zařízeních se zrušeným IP. Pokud se na provozovatele zařízení vztahovaly v roce 2015 povinnosti dle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, byly některé integrované kontroly prováděny koordinovaně s kontrolami podle tohoto zákona.

Znečištěné IBC kontejnery umístěné na vodohospodářsky nezabezpečené ploše

ČIŽP kontrolami zjistila porušení právních předpisů na ochranu životního prostředí, a to především neplnění závazných podmínek provozu IP jako např.:

- emisí polutantů (např. oxid uhelnatý),
- při nakládání s vodami (limity pro odběr, zacházení s nebezpečnými látkami, např. rozvozového plánu fúgátu) nebo s odpady,
- dle provozních řádů (technické podmínky provozu aj.),
- ukládání na tělese skládky i jiných odpadů než povolených, nedostatečné vyplňování základních popisů u přijímaných odpadů, nezajištění měření prašnosti,
- nádoby se závadnými látkami umístěné na vodohospodářsky nezabezpečené ploše atd.

Dále nesplnění ohlašovací povinnosti dle zákona o integrované prevenci, tzn. neohlašování:

- zpráv s údaji o plnění závazných podmínek integrovaného povolení,
- souhrnné provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší,
- přenosů (přesprahových), či úniků látek, např. amoniaku,
- mimořádných situací,
- změn integrovaného povolení atd.

Dalšími porušeními bylo nesplnění podmínek stanovených pro likvidaci zařízení nebo dokonce provoz bez IP.

Samostatnou kapitolou zůstává nadále problematika změn složkových zákonů a jejich promítnutí do IP.

Při porušení zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, které bylo zjištěno např. při kontrole dle zákona o integrované prevenci, nebylo správní řízení vedeno, pokud předmětná povinnost již v novém zákoně č. 201/2012 Sb. není vyžadována. Tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. 9. 2012 (vazba na ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., tzn. Listinu základních práv a svobod čl. 2, odst. 3: „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“).

Relevantně tak v rámci účinnosti, např. tzv. ekoauditové novely zákona o odpadech č. 169/2013 Sb. (např. souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady při jejich shromažďování) nebo příp. ustanovení novely zákona č. 223/2015 Sb.

Integrovaný registr znečišťování

Z hlediska dodržování zákona o IRZ bylo v roce 2015 zkontrolováno 356 provozoven, z toho v rámci integrovaných kontrol (dle zákona č. 76/2002 Sb.) bylo provedeno 313 kontrol. Samostatných kontrol IRZ bylo 40. Tentokrát již žádná kontrola nebyla provedena pouze tzv. korespondenční formou - porovnáním z ohlášení v oblasti ŽP v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).

Celková částka uložených pokut v právní moci za nedodržení ohlašovacích povinností do IRZ činila 410 tis. Kč. Při počtu 21 pravomocných rozhodnutí byla tedy průměrná výše pokuty cca 19,5 tis. Kč.

Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly v dolní hranici zákonného rozpětí (do 500 tis. Kč) - od běžných 10 tis. Kč za nesprávné plnění ohlašovací povinnosti do IRZ do 80 tis. Kč (Toyota Peugeot Citroën Automobile Czech, s.r.o. zejména za uvedení nesprávných údajů v hlášeních do IRZ za roky 2012 a 2013), převážně formou příkazu dle ust. § 150 správního řádu.

Porušení právních předpisů v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení, ohlášení nesprávných údajů, neohlášení přenosů odpadů či znečišťujících látek v odpadech.

V případech dozorové činnosti v rámci IRZ se tedy jedná vesměs obecně vůči ochraně ŽP o formální prohřešky provozovatelů či nedorozumění a opožděná hlášení, a tak je k tomu i inspekci přístupováno. Je téměř pravidlem, že velcí provozovatelé zařízení např. s vydaným integrovaným povolením, plní povinnosti dané příslušnou legislativou podstatně lépe než ostatní subjekty, tj. zejména malé a střední zemědělské provozy a zařízení. Tyto menší subjekty zpravidla o IRZ stále ještě nemají dostatečné informace. Na základě postupných výsledků z kontrolní činnosti inspekce v oblasti IRZ lze ale konstatovat, že se celkově povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy a její dodržování zlepšuje a tím se i snižuje počet správních deliktů.

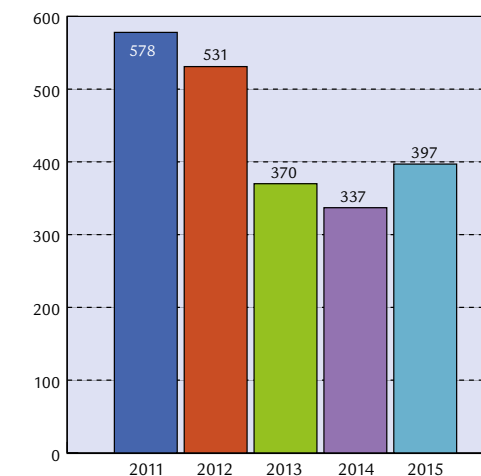
Ekologická újma

Správní řízení ve vazbě na zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, zatím nebylo žádné zahájeno na základě žádosti ani z moci úřední.

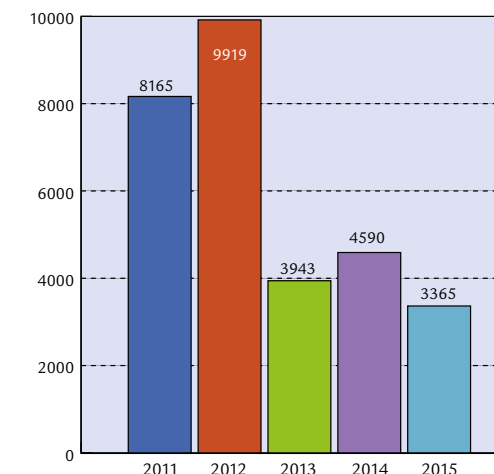
V roce 2015 inspekce provedla celkem 229 kontrol dodržování zákona o předcházení ekologické újmy. Předloženo

na byla základní hodnocení rizika - překročení 50 bodů bylo pouze ve dvou případech, kde bylo tedy předloženo i podrobné hodnocení rizika. Správní delikt nebyl spáchán žádný.

Graf počtu kontrol zařízení provedených KIA

Graf uložených pokut KIA za posledních 5 let

Podněty a petice

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 83 podnětů a petic, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti více složkových oddělení. Hlavním úkolem KIA bylo právě zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů.

Na základě podnětů byla provedena celá řada kontrol i neohlášených, např. na zařízeních kategorie 5.4: *Skládky, které přijímají více než 10 t denně nebo mají celkovou kapacitu větší než 25 000 t, s výjimkou skládek inertního odpadu.*

Další podněty se týkaly např. černých skládek, zavážení malých vodních toků, nízkých průtoků pod malými vodními elektrárnami.

Havárie

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 15 havárií nebo nestandardních provozů na IPPC zařízení, např.:

Zařízení společnosti Partner in Pet Food CZ s.r.o. „Výroba krmiv Partner in Pet Food CZ s.r.o. ve Veselí nad Lužnicí“. – na základě podnětu bylo při kontrole provedené OOV OI České Budějovice fyzicky zjištěno a zdokumentováno, že dochází k přetečení jímky odpadních vod z čištění zařízení (která je nedostatečné kapacity) do dešťové kanalizace a k odtoku odpadních vod do řeky Lužnice. Jednalo se o opakovaný případ, kdy k tomuto docházelo nejen při kontrole provedené inspektory inspekce, ale i v předchozím období, což bylo zjištěno občany i zaměstnanci MěÚ Soběslav. S provozovatelem je vedeno správné řízení.

OI Plzeň – Teprve dne 9. 7. 2015 se v souvislosti se žádostí Policie ČR o součinnost v případě úniku toxických látek ze zařízení **Ústřední čistící stanice pro úpravu nebezpečných odpadů provozovaného v Plzni právníkem osobou SITA CZ a.s.** inspekce dozvěděla podrobnosti k případu, k němuž v zařízení došlo 29. 5. 2015, kdy za nepříznivého počasí (přívalový déšť, bouřka) ve večerních hodinách

způsobila pravděpodobně technická závada na přívodu vzduchu pro míchání nádrže Cr1 únik „aerosolu“ nad nádrží – analýza byla provedena laboratoří HZS. Tyto skutečnosti ale nebyly zřejmé z ohlášení události zasláného provozovatelem. Inspekce považuje událost za havárii dle zákona o ovzduší.

6.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend

Tato činnost zahrnuje zejména tvorbu vyjádření a stanovisek:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k dotacím z Operačních programů ŽP (pro SFŽP osa 5.1),
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS,
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší na IPPC zařízeních,
- v rámci programu bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům,
- v rámci žádostí o informace dle zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 106/1999 Sb. apod.

V roce 2014 a 2015 též inspekce spolupracovala při přípravě návrhu zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Zde se jednalo v první řadě o zajištění kompatibility české právní úpravy posuzování vlivů na životní prostředí s tzv. EIA směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2011/92/EU, tzn. ke zhojení vytýkaných nedostatků směrem k ČR v transpozici směrnice.

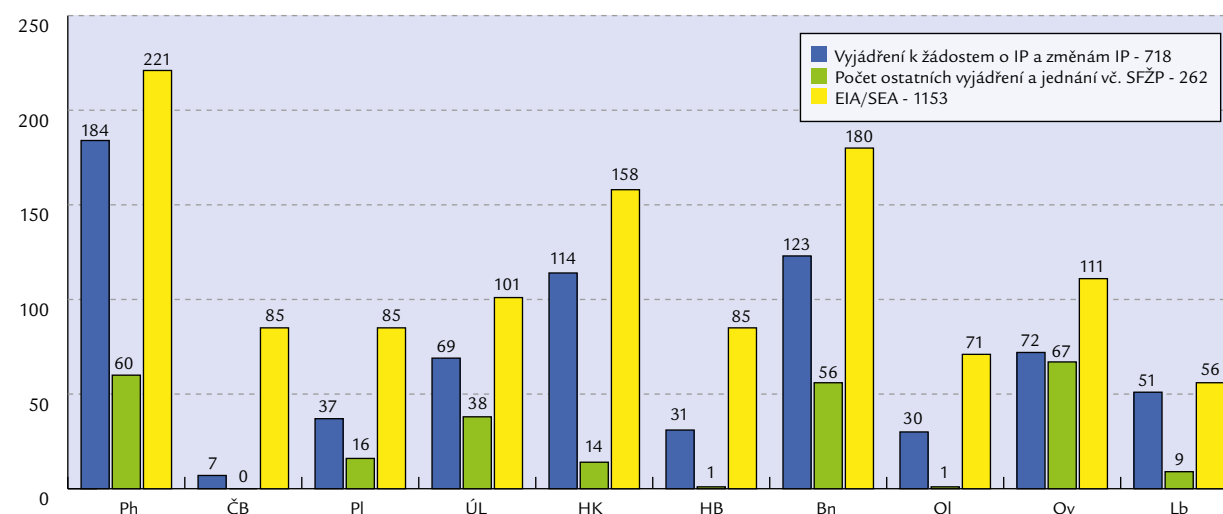
Dále se koordinátoři integrovaných agend i v roce 2015 aktivně podíleli na činnosti v technických pracovních skupinách zejména při MŽP ČR, a MPO ČR např. „Kraje a integrovaná prevence“ nebo „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

EIA/SEA

V roce 2015 bylo ČIŽP zpracováno celkem 1 153 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a k návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se jedná jen o cca 2% nárůst vydaných vyjádření (1 129).

Lze konstatovat, že stejně jako v předchozích letech, i v roce 2015 kvalita předkládaných oznámení stále ještě vykazuje určité nedostatky. Zejména chybí některé údaje o vstupech a výstupech, jejich vyhodnocení nebo variantní řešení.

Vydaná vyjádření a stanoviska dle OI ČIŽP

Významné případy EIA

MSK1941, záměr „Rekultivace a příprava území rozvojové plochy Bohumín“. Jednalo se o terénní úpravy lokality v režimu využívání odpadů na povrchu terénu ve formě nasypu do výšky 1,5 m nad úroveň stávajícího terénu v k. ú. Nový Bohumín. Terénní úpravy by prováděl oznamovatel za účelem vyrovnaní terénu a zlepšení základových poměrů (omezení vlivů zvýšené hladiny podzemní vody) před dalším využitím lokality. ČIŽP byla zásadně proti realizaci záměru, protože z kontextu oznámení se nejednalo o rekultivaci, ale o skládkování stavebních odpadů bez jakéhokoliv zabezpečení. Stav: Posuzování bylo zastaveno na žádost oznamovatele.

„Mobilní zařízení nízkoteplotního, pyrolýzního rozkladu“. Předmětem záměru je instalace mobilního zařízení pro odstraňování starých pneumatik v bývalém vojenském areálu Přáslavice u Olomouce, v areálu firmy Flenexa plus s.r.o. Jedná se o mobilní technologii, která bude umístěna v kamionovém kontejneru o rozměrech 2,4 m x 2,4 m x 12 m. Zařízení je projektované na zpracování

1 000 t pneumatik ročně. Naskladněné pneumatiky budou uchovávány na volné ploše dvora. Odstraňování je založeno na metodě nízkoteplotního pyrolýzního rozkladu. Výstupními produkty budou kapalná frakce, plyn a pevný zbytek. Vyrobený olej (cca 400 t/rok) bude skladován v areálu společnosti, průběžně bude stáčen do skladovacích kontejnerů a ty budou uloženy ve stávajícím skladu hořavin. Vzniklý plyn (cca 100 t/rok) bude spálen v hořáku, nebo bude použit pro výrobu el. energie. Tuhý zbytek bude ukládán do bigbagů a pravidelně odvážen (cca 400 t/rok pevných zbytků a 100 t/rok oceli). S ohledem na nedostatečné zpracování oznámení, nedostatek informací o předmětné technologii a její rizikivosti požaduje ČIŽP, aby proběhl celý proces EIA. Stav: Oznámení záměru.

Žádosti o vydání integrovaného povolení

ČIŽP v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž do této spolupráce lze zahrnout i vydávání vyjádření k integrovaným povolením a mnohem častěji k podstatným změnám integrovaných povolení.

Za rok 2015 bylo ČIŽP celkem zpracováno 718 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich změnám. Jedná se oproti loňsku (904) o pokles. V 19 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili i ústních jednání k žádosti o vydání nebo změně integrovaného povolení.

Další vyjádření a stanoviska

Koordinátoři integrovaných agend na jednotlivých OI dále vypracovali nebo spolupracovali na dalších 262 vyjádření k ISO 14001, pro SFŽP ČR, v rámci programu bezpečný podnik a k žádostem o registraci do programu EMAS, k ekologickým auditům atd.

Zprávy o kontrole

Inspekce je povinna dle ust. § 20b, odst. 9 zákona o in-

tegrované prevenci v návaznosti na každou kontrolu na místě vypracovat vedle protokolu o kontrole zprávu, která obsahuje popis kontrolního zjištění a závěry o případných dalších opatřeních, tzn. zprávu o kontrole. Dále je nutné dle ust. § 20b, odst. 11 tohoto zákona též zveřejnit tuto zprávu prostřednictvím informačního systému integrované prevence (IS IPPC), spravovaného MŽP ČR, a to do 4 měsíců od uskutečnění výkonu kontroly na místě. Zprávu je možno ovšem zpracovat nejdříve po uplynutí lhůty k podání námitek proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu dle ust. § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole.

Jednotlivé Oblastní inspektoráty ČIŽP jsou povinny (a také je kontrolováno) termíny ohledně vyvěšování těchto zpráv o kontrole v IS IPPC dodržovat.

V roce 2015 bylo inspekci kontrolováno celkem 1 256 zařízení. Počet vyvěšených zpráv o kontrole na IS IPPC ale vzhledem k posunu termínu o 4 měsíce od data uskutečnění výkonu kontroly na místě s tímto počtem nekoresponduje. Celkem je již na tomto IS vyvěšeno přes 1 500 zpráv o kontrole.

6.4 Významné případy z kontrolní činnosti

OI Praha uložila právnické osobě **ALFA SYSTEM s.r.o.** pravomocně pokutu ve výši 100 tis. Kč dle zákona o integrované prevenci za provoz bez platného IP. Tohoto se tato společnost dopustila tím, že provozovala zařízení „Biodegradační plocha Tursko“ od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2013, tj. po dobu 2 192 dní, bez platného integrovaného povolení. K jako významné polehčující okolnosti při stanovení pokuty inspekce přihlížela k tomu, že společnost ukončila po provedené kontrole inspekci provoz BP Tursko. PM 9. 4. 2015.

ANIVEG ECO s.r.o. – WOWITRA s.r.o. I v roce 2015 v gesci OI Ústí na Labem pokračovala kauza společnosti WOWITRA s.r.o. (v areálu bývalé „olejny“ v Lovosicích bylo dříve provozováno zařízení „Výroba organických derivátů“, které bylo odstraněno, ale stále má aktivní IP vzhledem k nesplnění podmínek vztahujících se k fázi ukončení provozu a likvidaci zařízení), kdy v roce 2014 byly této společnosti ze strany ČIŽP (oddělením ochrany vod a odpadového hospodářství) uloženy 2 pravomocné pokuty v celkové výši 1 750 000 Kč.

ČIŽP (OOV, případně za účasti OOH) měla ve dnech 18. 3. 2015 a 29. 7. 2015 provést ve společnosti WOWITRA s.r.o. předem písemně ohlášenou kontrolu, ale ani v jednom případě se provozovatel ke kontrole nedostavil, areál byl prázdný a uzavřený a kontrola tedy nebyla inspekci ze strany provozovatele umožněna. Kontrola nebyla ČIŽP umožněna již v předchozím roce, dne 30. 10. 2014. Ze strany provozovatele se jedná o správní delikt dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kdy za nevytvoření podmínek pro výkon kontroly dne 30. 10. 2014 a neumožnění kontrolujícím výkon jejich oprávnění stanovených kontrolním řádem byla inspekci společnosti WOWITRA s.r.o. rozhodnutím ze dne 28. 1. 2015 uložena pokuta ve výši 100 000 Kč (pokuta je v právní moci, byla bez odvolání) a následně ještě za opakovaný

správní delikt (neumožnění kontroly ve dnech 18. 3. 2015 a 29. 7. 2015) rozhodnutím ze dne 29. 9. 2015 uložena pokuta ve výši 200 000 Kč (rozhodnutí je u OVSS Chomutov, provozovatel podal pozdní odvolání – cca 3 týdny po termínu).

V dubnu 2014 byl celý areál společností WOWITRA s.r.o. prodán do rukou fyzické osoby belgického občanství Beyne Bruno Beatrice (zápis do KN dne 12. 8. 2014). Z pohledu ŽP je ovšem v souladu s platným integrovaným povolením provozovatelem zařízení stále společnost WOWITRA s.r.o. Společnost WOWITRA s.r.o. s orgány státní správy nekomunikuje, uložené pokuty neuhradila. Dle posledních informací byla městu Lovosice přiznána dotace ze SFŽP ČR na likvidaci látek nacházejících se v areálu bývalé olejny, které významně ohrožují kvalitu životního prostředí (zejména půdu a podzemní vody). Nyní by mělo probíhat výběrové řízení na zhotovitele likvidačních a sanačních prací, samotná likvidace látek by měla proběhnout na jaře 2016.

Slovácké strojírny, akciová společnost. Na základě kontroly provedené OI Olomouc v této společnosti byla rozhodnutím uložena, jakožto provozovateli zařízení „Galvanovna – zařízení na povrchovou úpravu kovů a plastů s použitím elektrolytických nebo chemických postupů v závodě Postřelmov“,

Skládka Ronov,
provozovatel
Město Přibyslav

pokuta ve výši 100 tis. Kč. Pokuta byla uložena podle zákona o integrované prevenci za to, že provozovatel neohlásil krajskému úřadu plánovanou změnu v užívání, způsobu provozu nebo rozsahu zařízení, která by mohla mít důsledky pro životní prostředí, čímž porušil ust. § 16 odst. 1 písm. b) citovaného zákona. Tímto došlo k naplnění znaků správního deliktu podle ust. § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona, jakožto deliktu nejzávažnějšího. Uvedené rozhodnutí zahrnovalo i správní delikty dle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně se jednalo o nezajištění jednorázového měření emisí u zdroje znečišťování ovzduší do tří měsíců od zásahu do konstrukce zdroje a o nepředání souhrnné provozní evidence za provozované zdroje znečišťování ovzduší za roky 2012 a 2013. Proti výše uvedenému rozhodnutí se účastník řízení neodvolal. PM 10. 7. 2015.

OI Havlíčkův Brod – Při kontrole zařízení **Skládka Ronov, provozovatel Město Příbyslav**, ve kterém probíhá průmyslová činnost kategorie 5.4 dle přílohy č. 1 k zákonu o integrované prevenci, (*Skládky, které přijímají více než 10 t odpadu denně nebo mají celkovou kapacitu větší než 25 000 t odpadu, s výjimkou skládek inertního odpadu*), byly zjištěny i odpady využitelné, které zjevně nebyly součástí komunálního odpadu (jednalo se o samostatné pytle nebo hromádky využitelných odpadů) – plastové fólie a vázací pásky, čistý kancelářský papír (větší množství plných šanonů od podnikatelského subjektu), ořezané větve, pneumatiky v tělese a na povrchu skládky, nikoliv jako TZS pro překrytí fólie. Provozovateli zařízení byla uložena pravomocně příkazem sankce ve výši 40 tis. Kč. PM 7. 8. 2015.

6.5 Závěr

Porušování povinností provozem zařízení s vydaným integrovaným povolením vykazuje sestupnou tendenci, neboť na těchto zařízeních byly již vesměs komplexní kontroly provedeny a provozovatelé jsou si již vědomi a své legislativní povinnosti plní.

S novelou zákona o integrované prevenci dochází k poměrně značnému zvýšení rozsahu povinností pro provozovatele (základní zprávy již při první změně), krajské úřady (závěry o BAT a výjimky), ČIŽP a KHS (navýšení kontrolní činnosti, zprávy o kontrolách).

Kvalita kontrolní činnosti ČIŽP v oblasti integrované prevence zůstává i nadále závislá na kvalitě platných IP, na souladu IP s aktuálním stavem zařízení a na formulaci jednotlivých závazných podmínek, a tím na jejich vymahatelnosti.

ČIŽP se v rámci své činnosti nezaměřuje striktně jen na ukládání pokut, dbá na prevenci a využívá i tzv. měkké metody a též aktivně spolupracuje s dalšími orgány státní správy, zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné spolupráce je snaha o zvyšování kvality integrovaných povolení a tímto zabezpečení vysoké úrovně ochrany životního prostředí.

Postupný nárůst počtu změn integrovaných povolení má ovšem za následek zvyšující se náročnost prováděných kontrol. Kontroly v oblasti integrované prevence tedy vyžadují zejména preciznost přípravy a dostatečný časový prostor.

7 | Mezinárodní spolupráce

V roce 2015 se konalo 52 zahraničních cest, kterých se zúčastnilo celkem 94 zaměstnanců. Jednou z našich nejvýznamnějších zahraničních aktivit je spolupráce v rámci IMPEL, což je organizace, která se zabývá implementací a prosazováním práva životního prostředí a ve které jsou zastoupeny organizace členských států EU, přistupujících a kandidátských zemí EU, zemí EEA a EFTA, které se zabývají implementací a prosazováním práva životního prostředí. Posláním organizace IMPEL je přispívat k ochraně životního prostředí tím, že se podílí na efektivní implementaci a prosazování práva životního prostředí EU prostřednictvím budování kapacit, sdílením dobré praxe, poskytováním příruček a nástrojů, prosazováním spolupráce a poskytováním zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

V rámci organizace IMPEL se konalo Valné shromáždění IMPEL v Lucemburku a inspektoři ČIŽP se podíleli na práci expertních skupin: ovzduší a průmysl, voda a půda, přeshraniční přeprava odpadů a odpady, příroda a přesahové nástroje a přístupy. Jako již každoročně se zúčastnili konference TFS, jejímž hlavním tématem byly kriminální aspekty přeshraničních přeprav odpadů. Dále se naši inspektoři zapojili do IMPEL projektů „Setkání kontaktních osob pro přeshraniční přepravu odpadů“ a projektu „Kontroly na skládkách“. Dalším rokem pokračoval projekt k implementaci směrnice o průmyslových emisích a náš inspektor se zúčastnil semináře, který se zabýval průmyslovými haváriemi. Dále jsme navštívili dvě IMPEL konference – o půdě a o nových technologiích. Vzhledem k tomu, že od roku 2013 byla do pracovního programu IMPEL zařazena také ochrana přírody, zúčastnili se naši inspektoři i dvou projektů zaměřených na tuto oblast, a to projektu „Nelegální zabíjení ptáků“ a projektu „Im-

plementace a provádění nařízení EU, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky“. Naše inspektorka byla také pozvána jako členka expertního hodnotícího týmu na IRI (dobrovolný audit inspekčního a dozorového systému) do Kosova.

Ve dnech 8. 9.–11. 9. 2015 proběhlo na České inspekci životního prostředí hodnocení IRI (IMPEL Review Initiative). Hodnotitelský tým byl složený z expertů sedmi členských zemí IMPEL (Velké Británie, Německo, Rakousko, Rumunsko, Portugalsko, Itálie a Kosovo). IRI bylo zaměřeno zvláště na kontrolu směrnice o průmyslových emisích a směrnice Seveso (prevence závažných havárií). IRI je dobrovolné hodnocení inspekčního a dozorového cyklu, které je prováděno v jednotlivých organizacích, které se zabývají ochranou životního prostředí (inspekce a agentury životního prostředí) ve členských zemích organizace IMPEL. Cílem IRI je poskytnout hodnocené organizaci nezávazná doporučení k možnému zlepšení jejího výkonu, na druhé straně jsou v rámci hodnocení vyhledávány příklady tzv. „dobré praxe“ v činnosti hostitelské organizace, které jsou pak dále doporučovány k implementaci ostatním členským státům IMPEL. To pomáhá ke zvyšování kvality činností a ke sladování legislativy životního prostředí EU napříč členskými státy. Zpráva z hodnocení potvrzuje, že obě kontrolované směrnice, tj. směrnice o průmyslových emisích i směrnice Seveso, jsou plně implementovány a uspořádání inspekce a prosazování práva životního prostředí jsou v souladu s doporučením, které stanoví minimální kritéria pro inspekce životního prostředí (RMCEI), a že cíle environmentálního práva EU v rámci přezkumu na České inspekci životního prostředí jsou v České republice plněny.

V oblasti mezinárodní úmluvy CITES pracovníci ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. V únoru 2015 zastupoval ředitel ČIŽP ministra životního prostředí na Ministerském dialogu a setkání vysokých úředníků CITES k problematice nelegálního lovu a obchodu s nosorožci v Lyonu. Jako již každý rok jsme se účastnili dvou jednání v rámci evropské skupiny EU Wildlife Enforcement Group. Velmi významná je i spolupráce v rámci skupiny Interpol Wildlife Working Group, která pomáhá při řešení závažných případů mezinárodního charakteru. V roce 2015 se naše inspektorka zúčastnila 26. zasedání Interpol Wildlife Working Group, které bylo spojené se 2. výročním zasedáním „Interpol Environmental Compliance and Enforcement Events“, kterého se zúčastnil i zástupce ředitele ČIŽP a které bylo zaměřeno na inovaci strategií, posílení globální spolupráce, operativní podporu a mezinárodní vyšetřovací aktivity v oblasti environmentálních kriminálních činů. Zástupce ČIŽP se také zúčastnil Středoevropského setkání specialistů pro boj s environmentální trestnou činností.

Inspektor ČIŽP se pravidelně účastnil Fóra pořádaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které slouží k výměně informací o prosazování nařízení REACH. Na základě smlouvy se Slovenskem se uskutečnilo několik zahraničních cest věnovaných problematice ochrany vod, ovzduší, přírody a lesa.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektoři zastupovali resort Životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise na ochranu Odry a Labe, Dunajská komise, Rakouské hraniční vody). Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárodních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a akti-

vit přímo souvisejících s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila na zahraniční cesty částku 471 203,47 Kč, kdy velká část nákladů byla financována přímo z rozpočtu Evropské komise.

EEA – Evropský hospodářský prostor (European Economic Area)

EFTA – Evropské sdružení volného obchodu (European Free Trade Association)

8 | Lidské zdroje

8.1 Personalistika

V roce 2015 byla činnost personálního oddělení zaměřena na implementaci zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě. Vstup do státní služby vedoucích zaměstnanců proběhl k 1. 7. 2015. Vstup do státní služby řadových zaměstnanců proběhl k 1. 12. 2015.

Dále se činnost oddělení personálního se v roce 2015 zaměřovala na kvalitní a včasnou realizaci legislativních změn v oblasti pracovního práva, mezd a vzdělávání v ČIŽP. Dominantním úkolem oddělení personálního bylo jako každoročně hospodárné a účelné využívání přidělených mzdových prostředků.

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2015

Věk	Muži	Ženy	Celkem	%
Do 20 let	0	0	0	0
20–29 let	11	14	25	4,65
30–39 let	65	66	131	24,35
40–49 let	51	99	150	27,88
50–59 let	93	85	178	33,08
60–69 let	35	18	53	9,85
70 let a více	0	1	1	0,18
Celkem	255	283	538	100,0
%	47,39	52,61	100,0	x

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2015

Vzdělání dosažené	Muži	Ženy	Celkem	%
Základní	0	0	0	0
Střední odborné	1	4	5	0,92
Úplné střední	3	15	18	3,35
Úplné střední odborné	21	78	99	18,4
Vyšší odborné	3	2	5	0,92
Vysokoškolské	227	184	411	76,41
Celkem	255	283	538	100

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců v roce 2015

	Počet
Nástupy	32
Výstupy	48

k 1.7.2015 vstoupilo do služebního poměru: 75 představených v prosinci 2015 vstoupilo do služebního poměru: 360 zaměstnanců

Trvání pracovního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2015

Doba trvání	Počet	%
Do 5 let	114	21,19
Do 10 let	147	27,32
Do 15 let	100	18,58
Do 20 let	93	17,29
Nad 20 let	84	15,61
celkem	538	100,0

8.2 Vzdělávání

V roce 2015 bylo vzdělávání zaměstnanců uskutečňováno v souladu se směrnicí č. 5/2012 o vzdělávání zaměstnanců ČIŽP.

Povinné vzdělávání nově přijatých zaměstnanců probíhalo v souladu s usnesením vlády č. 1542/2005. Jedná se o vstupní vzdělávání úvodní, kterého se ve čtyřech termínech zúčastnilo 28 zaměstnanců. Tuto část vzdělávání v prezenční formě pro oblastní inspektoráty a ředitelství organizačně zajišťovalo oddělení personálního ředitelství ČIŽP. Cílem bylo zejména seznámení se specifickou problematikou ČIŽP, základními znalostmi a právními normami pro vykonávání činností ve státní správě. Další povinnou součástí vzdělávání je vstupní vzdělávání následné, které ve sledovaném období zajišťovalo jako odborný garant Ministerstvo vnitra ČR. V osmi e-learningových kurzech jej úspěšně absolvovalo 33 zaměstnanců. Obsahem jsou hlavně základy právního vědomí, správní řád, veřejná správa ČR, veřejné finance, minimum o EU atd.

V rámci prohlubování odborného vzdělávání se noví inspektoři účastní teoretické a praktické specializační přípravy. Úspěšně ji ve 12 termínech zakončilo 21 zaměstnanců. Jednalo se o specializaci v oblasti odpadového hospodářství, ochrany ovzduší, lesa, vod a přírody.

Pro další vzdělávání zaměstnanců byl využíván zejména Institut pro veřejnou správu Praha, vlastní lektori a externí agentury. Akce byly zaměřeny zejména na specializované odborné vzdělávání. Forma výuky byla především prezenční, ale využity byly i e-learningové kurzy z oblasti eGovernmentu pořádané Institutem pro veřejnou správu Praha. Celkový počet účastí na těchto dalších vzdělávacích aktivitách je 1 181. Z toho, za částečné finanční podpory ministerstva životního prostředí, oddělení personální, organizačně a finančně zajišťovalo 613 účastí. Tyto

akce byly zaměřeny zejména na legislativu, jako například správní právo, kontrolní řád, zákon o státní službě, trestní řízení, vodní zákon apod.

9 | Ekonomika

V roce 2015 ČIŽP hospodařila s rozpočtovými neinvestičními prostředky ve výši 325 831 070,30 Kč, a rozpočtovými investičními prostředky ve výši 23 931 481,26 Kč.

Celkové rozpočtové prostředky tedy činily 349 762 551,56 Kč. ČIŽP také hospodařila s limitem mimorozpočtových prostředků ve výši 5 624 166,18 Kč.

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2015

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	152 091 571,00	151 344 632,00	746 939,00
Platy zaměstnanců v pracovním poměru – NNV	3 100 000,00	3 100 000,00	
Platy státních zaměstnanců – SZ	34 259 763,00	33 634 118,00	625 645,00
OOV	423 257,00	318 190,00	105 067,00
Odstupné	900 000,00	729 892,00	170 108,00
Pojištění – SP+ZP	63 503 362,00	62 964 661,00	538 701,00
Pojištění – SP+ZP-NNV	1 054 000,00	1 054 000,00	
Celkem mzdové výdaje	255 331 953,00	253 145 493,00	2 186 460,00

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné neinvestiční výdaje	57 269 232,00	51 703 719,54	427 856,00
Převod do FKSP	1 863 513,00	1 863 513,00	27 528,45
Převod do FKSP – NNV	31 000,00	31 000,00	87 891,24
Mimorozpočtový zdroj ČIŽP	1 439 166,18	1 369 727,94	774 809,31
Mimorozpočtový zdroj – navýšení za přijaté pojistné	221 768,00	221 768,00	1 318 085,00
Celkem běžné neinvestiční výdaje	60 824 679,18	55 189 728,48	9 139 495,70

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Neinvestiční výdaje – mzdový a personální informační systém	427 856,00	0,00	427 856,00
Neinvestiční výdaje – pořízení VT 2015	3 328 945,95	3 301 417,50	27 528,45
Neinvestiční výdaje – pořízení licencí	2 511 000,00	2 423 108,76	87 891,24
Neinvestiční výdaje ICT	3 406 636,17	2 631 826,86	774 809,31
Celkem neinvestiční výdaje – ISPROFIN	9 674 438,12	8 356 353,12	1 318 085,00
Celkem neinvestiční výdaje	325 831 070,30	316 691 574,60	9 139 495,70

Čerpání investičních výdajů na rok 2015

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Investiční výdaje	15 622 545,50	2 110 060,74	13 512 484,76
Realizace nového CIS 2014	7 000 000,00	653 400,00	6 346 600,00
Dokoupení licencí Microsoft	87 000,00	83 115,24	3 884,76
Nákup osobních vozidel 2015	3 980 000,00	0,00	3 980 000,00
Zateplení fasády OI Liberec	195 677,00	195 677,00	
Instalace nového výtahu OI Liberec	940 000,00	0,00	940 000,00
Nákup a instalace přístřešku pro jízdní kola	77 911,90	77 911,90	
Vybudování pomocného skladu OI České Budějovice	55 938,00	55 938,00	
Modernizace schodiště OI Ostrava	246 631,00	246 631,00	
Nákup soupravy pro měření TZL	790 000,00	0,00	790 000,00
Rentgenový spektrometr	520 124,60	520 124,60	
Decimetrový GPS přijímač	207 467,00	207 467,00	
Posílení kamerového systému OI Praha	69 796,00	69 796,00	
Ramanův spektrometr	1 452 000,00	0,00	1 452 000,00
Mimorozpočtový zdroj	8 308 935,76	6 889 731,00	1 419 204,76
Zajištění funkcionality CIS	1 419 200,00	0,00	1 419 200,00
Mzdový a personální informační systém	1,00	0,00	1,00
Ekologické vytápění OI Ústí nad Labem	533 567,00	533 567,00	
Výměna oken OI Ústí nad Labem	2 587 249,00	2 587 249,00	
Nákup osobních vozidel 2014	3 768 918,76	3 768 915,00	3,76
Celkem investiční výdaje	23 931 481,26	8 999 791,74	14 931 689,52
Celkové výdaje	349 762 551,56	325 691 366,34	

9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotřebovaných výdajů

Úspora neinvestičních výdajů ve výši 5 634 950,70 Kč

vznikla tím, že jsme 2. 7. 2015 dostali navýšení neinvestičních prostředků na rozborů vzorků, ZPF, strážní službu a školení ve výši 4 160 000 Kč. Tyto finanční prostředky jsme nebyli schopni do konce roku plně vyčerpat. Nedočerpané zůstaly také NNV ve výši 69 438,24 Kč.

Úsporou neinvestičních výdajů ISPROFIN ve výši 1 318 085,00 Kč mohlo být uskutečněno čerpání mi-

morozpočtového zdroje ve výši 906 636,17 Kč na akci provozování ICT a nečerpané finanční prostředky na akci „Mzdový a personální informační systém“ ve výši 427 856,00 Kč.

K úspoře investičních výdajů ve výši **14 931 689,52 Kč** došlo především nečerpaním investičních zdrojů na akci „Nákup osobních vozidel 2015“ ve výši 3 980 000,00 Kč, na akci „Instalace nového výtahu na OI Liberec“ ve výši 940 000,00 Kč, na akci „Nákup soupravy pro měření TZL“ ve výši 790 000,00 Kč, na akci „Ramanův spektrometr“ ve výši 1 452 000,00 Kč. Tyto akce byly přesunuty do roku 2016. Akce „Realizace nového CIS 2014“ byla v roce 2015 pouze ve výši 653 400,00 Kč. V roce 2015 se také nerealizovaly akce „Zajištění funkcionality CIS“.

9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů

V roce 2015 ČIŽP nepoužívala rezervní fond. Zůstatek rezervního fondu k 31. 12. 2015 činil 0 Kč.

Nároky nespotřebovaných výdajů minulých let byly čerpány na:

- 1. akce 115V02300D004 – Ekologické vytápění OI Ústí nad Labem – uvolněn nárok ve výši 533 567,00 Kč – čerpání ve výši 533 567,00 Kč
- 2. akce 115V02300D010 – Výměna oken OI Ústí nad Labem – uvolněn nárok ve výši 2 587 249,00 Kč – čerpání ve výši 2 587 249,00 Kč
- 3. akce 115V02400D004 - Nákup osobních vozidel 2014 – uvolněn nárok ve výši 3 768 918,76 Kč – čerpání ve výši 3 768 915,00 Kč

Mimorozpočtový zdroj

NNV neprofilující	5 624 166,18
NNV profilující	0,00
Pojistné	221 768,00

NNV neprofilující		
5 624 166,18	3 100 000,00	5011
	775 000,00	5031
	279 000,00	5032
	31 000,00	5342
	4 575,00	5132
	601,00	5136
	19 000,00	5151
	20 000,00	5161
	100 000,00	5163
	80 000,00	5164
	13 066,00	5166
	315 758,00	5169
	613 166,18	5171
	4 000,00	5173
	269 000,00	5137

9.3 Celkové zhodnocení příjmů

Celkové příjmy ČIŽP činily v roce 2015 částku **5 230 307,68 Kč.**

Rozpočtové příjmy	SR	RU	Skutečnost
2132	280 000,00	280 000,00	328 755,91
2133	3 000,00	3 000,00	3 600,00
2310	0	0	12 907,00
2322	50 000,00	50 000,00	430 424,00
2324	2 430 000,00	2 430 000,00	2 473 834,90
2329	20 000,00	20 000,00	1 360,00
3113	0,00	0,00	659 100,00
4118	0,00	0,00	1 178 509,87
4132	0,00	0,00	141 816,00
Celkem	2 783 000,00	2 783 000,00	5 230 307,68

Rozbor příjmů		
2132	příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	na položce 2132 jsou zaúčtovány příjmy z pronajímání kancelářských ploch na OI Havlíčkův Brod, Liberec, Ústí nad Labem
2133	příjmy z pronájmu movitých věcí	na položce 2133 jsou zaúčtovány příjmy za pronajímaný movitý majetek OI Havlíčkův Brod
2310	příjmy z prodeje krátkodobého a drobného majetku	na položce 2310 jsou zaúčtovány příjmy za prodej OOPP zaměstnancům při ukončení pracovního poměru
2322	přijaté pojistné náhrady	na položce 2322 je zaúčtováno přijaté pojistné plnění od pojištěven za minulá léta
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	na položce 2324 jsou zaúčtovány náklady řízení, exekuce
2329	ostatní nedaňové příjmy	na položce 2329 jsou zaúčtovány ostatní nedaňové příjmy
4132	převod z ostatních vlastních fondů	na položce 4132 je zaúčtován převod nevyčerpaných mzdových prostředků 12/2014
3113	příjmy z prodeje ostatního dlouhodobého majetku	na položce 3113 je zaúčtován příjem z prodeje dlouhodobého hmotného majetku
4118	neinvestiční převody z EU	na položce 4118 jsou zaúčtovány projekty EU

10 | PŘEHLED ČINNOSTI OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ

Přehled činnosti oblastních inspektorátů za rok 2015

Oddělení	Počet inspektorů	počet kontrol	Stanoviska a vyjádření EIA	Ostatní stanoviska a vyjádření	Pokuty			Ostatní rozhodnutí					Poplatkové agendy		Počet evidovaných havárií	Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných podnětů orgánům státní správy	Počet podaných trestních oznámení
					Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Celková částka pokut v právní moci (Kč)	Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	Počet rozhodnutí v právní moci – odebrání nebo zabavení	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů	Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod				
PH	53	2 279	221	1 857	354	329	23 512 095	14	1	26	0	0	358	740	67	621	11	1
ČB	30	1 113	85	482	285	287	10 867 900	7	1	69	0	0	159	562	23	248	24	0
PL	32	1 355	85	647	290	259	18 881 006	1	2	32	1	0	131	496	3	163	15	1
UL	38	1 416	101	700	245	230	12 468 490	1	0	22	0	0	255	380	26	253	17	4
HK	34	1 491	158	710	268	261	9 932 450	2	2	26	1	0	200	758	35	226	50	0
HB	26	1 262	85	662	294	283	8 003 210	4	0	27	0	0	140	533	4	219	30	1
BR	46	2 247	180	1 540	383	375	20 968 975	6	3	30	2	0	392	694	22	325	43	0
OL	27	1 544	71	368	224	232	8 010 404	1	0	45	2	0	131	360	20	179	28	0
OV	39	1 572	111	1 312	359	335	17 012 824	4	2	20	0	0	237	195	23	285	24	4
LI	25	800	56	316	147	127	5 653 860	4	0	48	0	0	84	222	33	176	22	0
Ř	35	598	9	28	92	90	408 000	0	96	0	0	0	0	0	0	9	0	6
Cellk.	385	15 677	1 162	8 622	2 941	2 808	135 719 214	44	107	345	6	0	2 087	4 940	256	2 704	264	17

11 | ÚČETNÍ ZÁVĚRKA K 31. 12. 2015

Rozvaha

NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ			MINULÉ
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
AKTIVA CELKEM		786785639,93	303174614,68	483611025,25	489899637,01
Stálá aktiva		751060467,18	303174614,68	447885852,5	456808643,07
Dlouhodobý nehmotný majetek		39119366,34	34344845,54	4774520,8	4847173,46
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
Software	013	26417313,28	22899509,48	3517803,8	4230488,46
Ocenitelná práva	014	183000	160483	22517	35885
Povolenky na emise a preferenční limity	015				
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	11284853,06	11284853,06		
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	1234200		1234200	580800
Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku	044				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
Dlouhodobý hmotný majetek		711941100,84	268829769,14	443111331,7	451961469,61
Pozemky	031	12526284		12526284	12526284
Kulturní předměty	032	11491		11491	11491
Stavby	021	488125727,56	103779671	384346056,56	388887436,66
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	113059681,9	66901977,76	46157704,14	50502257,95
Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	98148120,38	98148120,38		
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	69796		69796	34000
Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku	045				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ			MINULÉ
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				
Dlouhodobý finanční majetek					
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
Dlouhodobé půjčky	067				
Termínované vklady dlouhodobé	068				
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053				
Dlouhodobé pohledávky					
Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
Dlouhodobé pohledávky z ručení	466				
Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				
Zprostředkování dlouhodobých transferů	475				
Oběžná aktiva		35725172,75		35725172,75	33090993,94
Zásoby					
Pořízení materiálu	111				
Materiál na skladě	112				
Materiál na cestě	119				
Nedokončená výroba	121				
Polotovary vlastní výroby	122				
Výrobky	123				
Pořízení zboží	131				
Zboží na skladě	132				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ			MINULÉ
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Zboží na cestě	138				
Ostatní zásoby	139				
Krátkodobé pohledávky		2226816,52		2226816,52	2365057,87
Odběratelé	311				
Směnky k inkasu	312				
Pohledávky za eskontované cenné papíry	313				
Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2218054,52		2218054,52	2309122,49
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				4500
Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317				
Pohledávky za zaměstnance	335	8762		8762	51435,38
Sociální zabezpečení	336				
Zdravotní pojištění	337				
Důchodové spoření	338				
Daň z příjmů	341				
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342				
Daň z přidané hodnoty	343				
Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344				
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
Pohledávky ze správy daní	352				
Zúčtování z přerozdělování daní	355				
Pohledávky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	356				
Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
Pevné termínové operace a opce	363				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ			MINULÉ
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Pohledávky z finančního zajištění	365				
Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
Zprostředkování krátkodobých transferů	375				
Náklady příštích období	381				
Příjmy příštích období	385				
Dohadné účty aktivní	388				
Ostatní krátkodobé pohledávky	377				
Krátkodobý finanční majetek		33498356,23		33498356,23	
Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
Jiné cenné papíry	256				
Termínované vklady krátkodobé	244				
Jiné běžné účty	245	32334503,96		32334503,96	
Účty spravovaných prostředků	247				
Souhrnné účty	248				
Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu	249				
Běžný účet	241				
Běžný účet FKSP	243	1161447,27		1161447,27	
Běžné účty fondů organizačních složek státu	225				
Ceniny	263	2405		2405	
Peníze na cestě	262				
Pokladna	261				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	OBDOBÍ	
		BĚŽNÉ	MINULÉ
		1	2
PASIVA CELKEM		483611025,3	489899637
Vlastní kapitál		450971587,05	460085982,97
Jmění účetní jednotky a upravující položky		488557351,07	488557351,07
Jmění účetní jednotky	401	726993064,25	726993064,25
Fond privatizace	402		
Kurzové rozdíly	405		
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-238435713,18	-238435713,18
Jiné oceňovací rozdíly	407		
Opravy předcházejících účetních období	408		
Fondy účetní jednotky		1190368,97	1178045,35
Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1190368,97	1178045,35
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413		
Rezervní fond z ostatních titulů	414		
Výsledek hospodaření		-1994651253,25	-1665063475,05
Výsledek hospodaření běžného účetního období		-329587778,2	-320525071,14
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	-1294574928,53	-974049857,39
Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	-370488546,52	-370488546,52
Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření		1955875120,26	1635414061,6
Příjmový účet organizačních složek státu	222	-5230307,68	-3817135,57
Zvláštní výdajový účet	223	325691366,34	306537637,69
Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
Agregované příjmy a výdaje předcházejících účetních období	404	1635414061,6	1332693559,48
Cizí zdroje		32639438,2	29813654,04
Rezervy			
Rezervy	441		
Dlouhodobé závazky			
Dlouhodobé úvěry	451		
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	OBDOBÍ	
		BĚŽNÉ	MINULÉ
		1	2
Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
Dlouhodobé závazky z ručení	456		
Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
Ostatní dlouhodobé závazky	459		
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
Zprostředkování dlouhodobých transferů	475		
Krátkodobé závazky		32639438,2	29813654,04
Krátkodobé úvěry	281		
Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
Jiné krátkodobé půjčky	289		
Dodavatelé	321		
Směnky k úhradě	322		
Krátkodobé přijaté zálohy	324	348044,24	347577,24
Závazky z dělené správy	325		
Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
Zaměstnanci	331		
Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	14894081	13707458
Sociální zabezpečení	336	6136379	5592132
Zdravotního pojištění	337	2630460	2396907
Důchodové spoření	338		
Daň z příjmů	341		
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	2549650	2153044
Daň z přidané hodnoty	343		
Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
Přijaté zálohy daní	351		
Přeplatky na daních	353		
Závazky z vratek nepřímých daní	354		

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	OBDOBÍ	
		BĚŽNÉ	MINULÉ
		1	2
Zúčtování z přerozdělování daní	355		
Závazky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	357		
Ostatní závazky ze správy daní	359		
Krátkodobé závazky z ručení	362		
Pevné termínové operace a opce	363		
Závazky z neukončených finančních operací	364		
Závazky z finančního zajištění	366		
Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
Zprostředkování krátkodobých transferů	375		
Výdaje příštích období	383		
Výnosy příštích období	384		
Dohadné účty pasivní	389		
Ostatní krátkodobé závazky	378	6080823,96	5616535,8

Výkaz zisku a ztráty

NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
		HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST
		1	2	3	4
NÁKLADY CELKEM		325 335 536,82		315 870 490,89	
Náklady z činnosti		323 666 121,22		315 846 124,63	
Spotřeba materiálu	501	3 575 702,43		3 366 807,66	
Spotřeba energie	502	9 126 688,26		10 865 679,25	
Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
Prodané zboží	504				
Aktivace dlouhodobého majetku	506				
Aktivace oběžného majetku	507				
Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
Opravy a udržování	511	3 187 226,64		5 180 732,78	
Cestovné	512	2 236 066,47		2 121 859,93	
Náklady na reprezentaci	513	123 843,10		192 758,80	
Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
Ostatní služby	518	34 704 594,95		32 748 570,08	
Mzdové náklady	521	189 822 759,00		179 153 375,00	
Zákonné sociální pojištění	524	64 012 961,00		60 637 450,00	
Jiné sociální pojištění	525				
Zákonné sociální náklady	527				
Jiné sociální náklady	528				
Daň silniční	531				
Daň z nemovitostí	532	1 970,00		2 796,00	
Jiné daně a poplatky	538	211 194,65		198 754,38	
Vratky nepřímých daní	539				
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
Jiné pokuty a penále	542	219 736,00		1 587 392,00	
Dary a jiná bezúplatná předání	543				
Prodaný materiál	544				

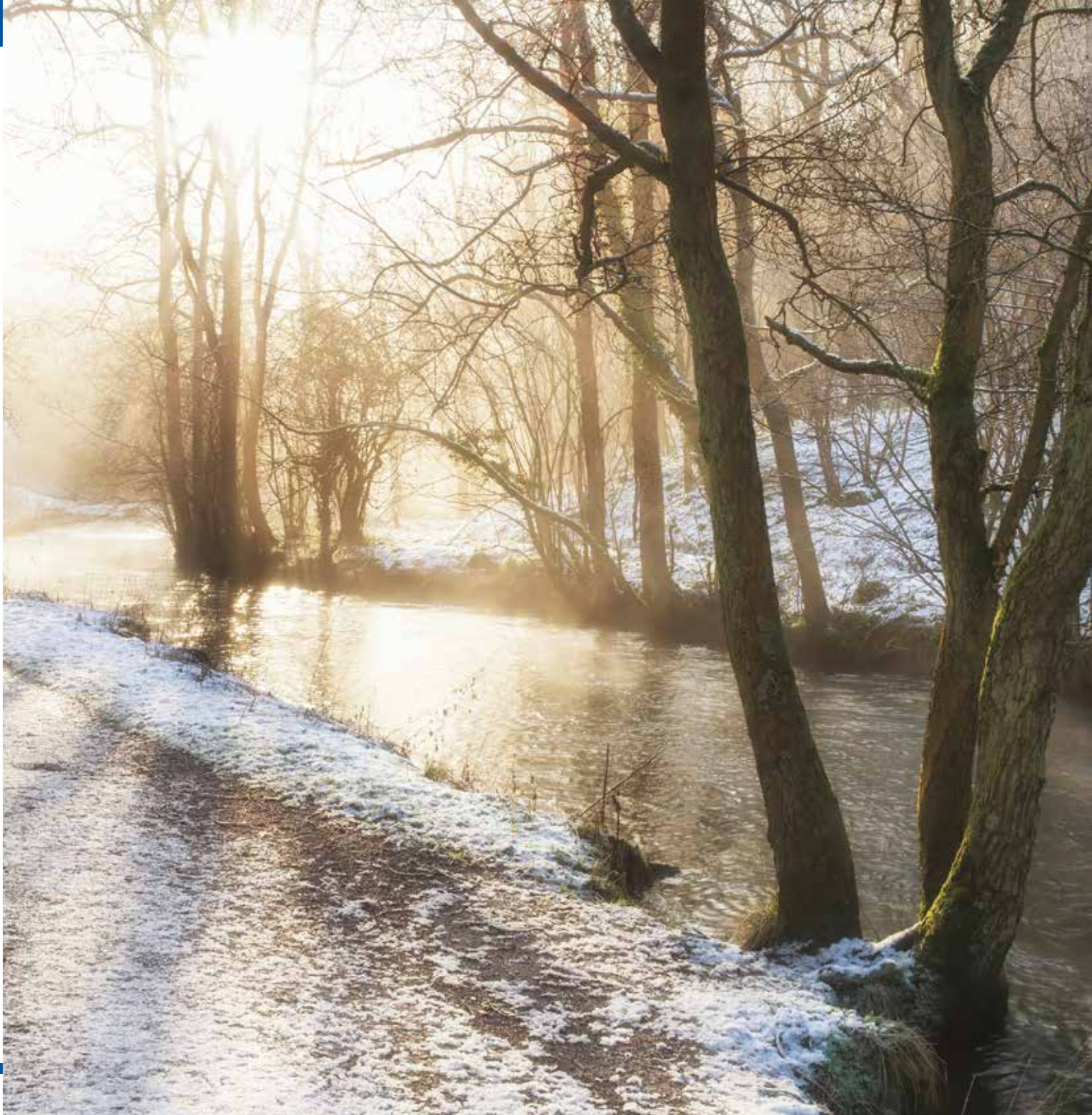
NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
		HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST
		1	2	3	4
Manka a škody	547			7 204,00	

Tvorba fondů	548	1 894 513,00		1 781 662,00	
Odpisy dlouhodobého majetku	551	15 552 688,31		19 162 917,79	
Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	560 378,00		224 800,00	
Prodané pozemky	554			14 400,00	
Tvorba a zúčtování rezerv	555				
Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
Náklady z vyřazených pohledávek	557				
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	8 775 585,65		6 402 472,09	
Ostatní náklady z činnosti	549	49 742,28		16 489,46	
Finanční náklady		1 854 536,73		1 669 415,60	
Prodané cenné papíry a podíly	561				
Úroky	562				
Kurzové ztráty	563	35 020,73		21 043,60	
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	1 819 516,00		1 648 372,00	
Ostatní finanční náklady	569				
Náklady na transfery					
Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
Náklady vybraných ústředních vládních institucí na předfin. transferů	575				
Náklady ze sdílených daní a poplatků					
Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	581				
Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob	582				
Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty	584				
Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
		HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘ- SKÁ ČINNOST	HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘ- SKÁ ČINNOST
		1	2	3	4
Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků	586				
Daň z příjmů					
Daň z příjmů	591				
Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
VÝNOSY CELKEM		6 322 408,27		4 810 465,68	
Výnosy z činnosti		5 128 816,40		4 786 469,68	
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
Výnosy z prodeje služeb	602	1 175 933,90		1 714 349,12	
Výnosy z pronájmu	603	294 650,68			
Výnosy z prodaného zboží	604				
Výnosy ze správních poplatků	605				
Výnosy ze soudních poplatků	607				
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
Jiné pokuty a penále	642	2 324 407,72		2 293 387,56	
Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
Výnosy z prodeje materiálu	644				
Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	659 100,00		365 600,00	
Výnosy z prodeje pozemků	647			14 400,00	
Čerpání fondů	648				
Ostatní výnosy z činnosti	649	674 724,10		398 733,00	
Finanční výnosy		1 193 591,87		23 996,00	

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
		HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘ- SKÁ ČINNOST	HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘ- SKÁ ČINNOST
		1	2	3	4
Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
Úroky	662				
Kurzové zisky	663				
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664			14 080,00	
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665				
Ostatní finanční výnosy	669	1 193 591,87		9 916,00	
Výnosy z daní a poplatků					
Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
Výnosy ze sociálního pojištění	633				
Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
Výnosy ze spotřebních daní	635				
Výnosy z majetkových daní	636				
Výnosy z energetických daní	637				
Výnosy z daně silniční	638				
Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
Výnosy z transferů					
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z předfin. transferů	675				
Výnosy ze sdílených daní a poplatků					
Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681				
Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682				
Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTEICKÝ ÚČET	BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
		HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘ- SKÁ ČINNOST	HLAVNÍ ČINNOST	HOSPODÁŘ- SKÁ ČINNOST
		1	2	3	4
Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	688				
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-329 587 778,20		-320 525 071,14	
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-329 587 778,20		-320 525 071,14	

KONTAKTY

Ředitelství

Česka inspekce
životního prostředí
Na Břehu 267/1a
190 00 Praha 9
tel.: 283 891 564, fax: 283 892 662
public_rdt@cizp.cz

Oblastní inspektoráty

PRAHA

Wolkerova 40/11
160 00 Praha 6
tel.: 233 066 111, fax: 233 066 103
public_ph@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 313

PLZEŇ

Klatovská tř. 48
301 22 Plzeň
tel.: 377 236 783, fax: 377 237 289
public_pl@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 350

HRADEC KRÁLOVÉ

Resslova 1229
500 02 Hradec Králové
tel.: 495 773 111
public_hk@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 205

ČESKÉ BUDĚJOVICE

U Výstaviště 16, P. O. BOX 32
370 21 České Budějovice
tel.: 386 109 111
public_cb@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 133

ÚSTÍ NAD LABEM

Výstupní 1644
400 07 Ústí nad Labem
tel.: 475 246 011
public_ul@cizp.cz
hlášení havárií: 475 246 076,
731 405 388

pobočka KARLOVY VARY

Drahomířino nábřeží 197/16
360 09 Karlovy Vary
tel.: 353 237 330, fax: 353 221 140
public_kv@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 378

HAVLÍČKŮV BROD

Bělohorská 3304
580 01 Havlíčkův Brod
tel.: 569 496 111, fax: 569 429 822
public_hb@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 166

BRNO

Lieberzeitova 14
614 00 Brno
tel.: 545 545 111, fax: 545 545 100
public_bn@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 100

pobočka ZLÍN

Tř. Tomáše Bati 3792
760 01 Zlín
hlášení havárií: 731 405 100

OLOMOUC

Tovární 41
772 00 Olomouc
tel.: 585 243 410, fax: 585 243 410
public_ol@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 265

OSTRAVA

Valchařská 72
702 00 Ostrava
tel.: 595 134 111, fax: 506 115 525
public_ov@cizp.cz
hlášení havárií: 595 134 111,
731 405 301

LIBEREC

Tř. 1. máje 858/26
460 01 Liberec
tel.: vrátnice 485 340 888,
sekretariát 485 340 711
fax: 485 340 712
public_lb@cizp.cz
hlášení havárií: 723 083 437

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BAT	Nejlepší dostupné techniky
BČOV	Biologická čistírna odpadních vod
BPS	Bioplynová stanice
BSK	Biochemická spotřeba kyslíku
CC	Cross Compliance (politický nástroj pro zavedení minimálních standardů v oblastech ochrany veřejného zdraví, zdraví a pohody zvířat, zdraví rostlin a v oblasti životního prostředí (ochrana půdy, vod, biodiverzity apod.)
CIS	Centrální informační systém
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
CLP	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, ze dne 16. prosince 2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČRS	Český rybářský svaz
ČSO	Česká společnost ornitologická
DPB	Díly půdních bloků
EEA	European Economic Area (Evropský hospodářský prostor)
EEP	European Enforcement Project
EFTA	European Free Trade Association (Evropské sdružení volného obchodu)
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)
EIA	Hodnocení vlivů na životní prostředí
EkÚ	Ekologická újma
EL	Emisní limit
EMAS	Systém environmentálního řízení a auditu
EMS	Systémy environmentálního managementu
EO	Ekvivalentní obyvatelé

ERMA II	Evidence reprodukčního materiálu
ES	Emisní strop
E-PRTR	Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významné lokality
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FVE	Fotovoltaická (solární) elektrárna
GMO	Geneticky modifikované organismy
GMVR	Geneticky modifikované vyšší rostliny
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHSK	Chemická spotřeba kyslíku
IA	Integrované agendy
ICT	Informační a komunikační technologie
IMPEL	Síť environmentálních inspekčních orgánů zemí Evropské unie
IP	Integrované povolení
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
IRZ	Integrovaný registr znečištění
IRI	Impel Review Initiative (Dobrovolné hodnocení jednotlivých organizací zapojených do mezinárodní sítě inspekci a agentur, které se zabývají ochranou životního prostředí)
IS IPPC	Informační systém IPPC
ISPROFIN	Informační systém programového financování
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHS	Krajská hygienická stanice
KIA	Koordinátoři integrovaných agend
KN	Katastr nemovitostí
KRNAP	Krkonošský národní park
KÚ	Krajský úřad
LHE	Lesní hospodářská evidence
LHP	Lesní hospodářský plán
LHO	Lesní hospodářské osnovy

LTO	Lehké topné oleje
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MMRZ	Mimorozpočtové zdroje
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MV	Ministerstvo vnitra
MVE	Malé vodní elektrárny
MZE	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NDS	Neutralizační a deemulgační stanice
NNV	Nároky nespotřebovaných výdajů
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
ODOIMZ	Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
ODP	Látka s nižší hodnotou potenciálu poškozování ozónové vrstvy
OEREŠ MŽP	Odbor environmentálních rizik a ekologických škod
OLH	Odborný lesní hospodář
OI	Oblastní inspektorát
OOH	Oddělení odpadového hospodářství
OOL	Oddělení ochrany lesa
OOP	Oddělení ochrany přírody
OOV	Oddělení ochrany vod
OPVIP	Odbor posuzování vlivu na životní prostředí a integrované prevence
ORP	Obec s rozšířenou působností
OVSS	Odbor výkonu státní správy
PČR	Policie České republiky
PE	Provozní evidence
PM	Právní moc
PO	Ptačí oblast
PP	Přírodní památka
PPH	Povinné požadavky na hospodaření
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
RAPEX	Rapid Alert System of Non-Food Products (Rychlý výstražný informační systém Evropské unie o nebez-

REACH	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, ze dne 18. prosince 2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek a o zřízení Evropské agentury pro chemické látky
RL	Regulované látky
rVKP	Registrovaný významný krajinný prvek
SAE	Stará amalgámová elektrolýza
SEA	Hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí
SEZ	Staré ekologické zátěže
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SPE	Souhrnná provozní evidence
SMR	Povinné požadavky na hospodaření
SVHC	Substances of very high concern (Látky vzbuzující mimořádné obavy)
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TFS	Přeshraniční přeprava odpadů
TIS	Toxikologické informační středisko
TZL	Tuhé znečišťující látky
TZS	Technické zabezpečení skládky
ÚČOV	Ústřední čistírna odpadních vod
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
VKP	Významný krajinný prvek
VTE	Větrná elektrárna
ZD	Zemědělské družstvo
ZCHD	Zvláště chráněné druhy
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZOPK	Zákon o ochraně přírody a krajiny
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZPO	Základní popis odpadů
ŽP	Životní prostředí

Autoři použitých fotografií:
Jana Jandová, Erik Geuss, archiv ČIŽP

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

